

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din
Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SCLOVENE

Telefoni uredništva in uprave: 40-01, 40-02, 40-03, 40-04, 40-05 — Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku

Cekovni račun: Ljubljana številka 10.630 in 10.349 za inserate.
Uprava: Kopitarjeva ulica številka 6.

Pridi k nam Tvoje kraljestvo

Kristus Kralj božjega kraljestva nove zaveze to je po vsebini in izrazu razodeta misel. Takšno od Boga razodeto misli se odlikujejo po neizmerni velikosti in neminljivosti važnosti. Če pa je tudi zunanji izraz razodet in navdihnut, tedaj je tudi takšna oblika izražanja deležna božanske globokosti in neminljivosti razodete ideje. Vrh tega so tako razodeti in navdihnjeni izrazi tudi živo nazorni, primerni za vse dobe in za vse ljudi.

Vendar bi se komu zdelo, da je misel božjega in Kristusovega kraljevanja zastarela, omejena na davno preteklost in na prvotnejše kulturno stanje. Kako naj bi bila ta ideja primerna za novo dobo človeške svobodoljubnosti, demokratičnosti, bratstva in enakosti? Kako naj bo združljiva s pojmovanjem narodov, ki so se privadili drugim državnim oblikam in vladavinam? Kako nas se z mislijo Kristusa Kralja sprijaznijo ljudje, ki veri ali Cerkvi očitajo preveliko oblastnost in ljubosumno pazijo, da Cerkev ne bi segala na politično ali gospodarsko področje? Kako naj to idejo sprejmejo po socializmu in komunizmu okužene množice? Ne bo li misel božjega kraljestva in Kristusa Kralja pospeševala predsodke, da je krščanstvo buržujsko verstvo, navezano na nasilno in kapitalistično družabno ustrojstvo, brez srea in razumevanja za kapitalizmu uslužnjeni proletarijat delavskih množic? Ne bo li ideja Kristusa Kralja potrjevala brezbožne komunistične predsodke, da je krščanstvo verstvo izkoriščevalcev, nasilnikov in kapitalistov?

Oglejmo si Kristusovo kraljevanje v luči razodetja in svetega pisma, pa bodo videli, da je ideja Kristusa Kralja v tem nadzemskem sijju vzvišena nad vse človeške nepopolnosti in da v tej ožarjenosti beže vse sence časovne omejenosti.

Svetopisemski izraz kraljestvo se v dveh pogledih loči od sedanjih miselnosti in terminologije. Stari hebrejski in grški izraz za kraljestvo pomeni predvsem: kraljevanje, gospodovanje, vladanje, kraljevska oblast in dostojanstvo. Sele v drugi vrsti pomeni tudi teritorialno kraljestvo, organizirano državo. Prav tako važna je druga razlika. Kraljestvo, kraljevina nam zdaj pomeni strogo opredeljeno vladavino. Nasprotno pa je stara in zlasti svetopisemska raba bolj splošna. Kralj pomeni sploh vladarja, gospodarja, gospoda. V stari zavezi se Bog velikokrat imenuje kralj, a še večkrat se imenuje Gospod. Gospod je tako navadno ime za Boga, da se Bog večkrat imenuje samo s tem imenom. Gospod pa pomeni gospodarja, vladarja, torej bistveno isto kakor kralj. Ta pomen je potrjen tudi po zgodovinskem razvoju držav v davnih časih. Podjeten družinski gospodar je ustanovil državo in postal njen vladar, gospodar. V tem smislu so Rimani, Srbi in Črnogorci svoje vladarje še v novem času imenovali gospodarje.

Kraljevska oblast je torej po zgodovinskem razvoju v zvezi z gospodarjevo družinsko oblastjo. Večji gospodar ima poleg ožje družine svojih otrok tudi služabnike in delavske najemnike, je obenem oče in gospodar. Tako tudi božje kraljestvo, božje kraljevanje združuje kraljevske gospodovanje z družinsko in očetovsko gospodarjevo oblastjo. Božja družina smo, Bog je naš družinski gospodar, naš Oče. Zato v božjem kraljestvu vlada ne samo zakon neomejene božje kraljevske oblasti, marveč tudi ljubezen, ne le podložništvo in pokorščina, ampak tudi sinovstvo, otroštvo in bratstvo.

To očetovsko družinsko gospodovanje se je v polni meri in v polnem pomenu uresničilo v novi zavezi po učevanju Sina božjega, ki je kot človek postal nam enak, naš brat, Jezus Kristus. Kristus nas je naučil družinske molitve in miselnosti, zapel je državno himno nove zaveze: Oče naš, kateri si v nebesih, posvečeno bodi tvoje ime, pridi k nam tvoje kraljestvo, zgodi se tvoja volja, kakor v nebesih, tako na zemlji.

To je osnovni zakon nove zaveze, to je osnovni ustavni člen Kristusovega božjega kraljestva: Pridi k nam božje kraljestvo, božje kraljevanje, zgodi se božja volja. Izvršujemo božjo voljo, spolnimo božje zapovedi. S tem mu bomo izkazali dolžno čast, ga priznali za gospodarja in očeta. Pridi k nam kraljestvo našega Očeta, očetovsko kraljestvo, kraljestvo očetovstva ljubezni nebeskega Očeta in bratske ljubezni Jezusa Kristusa. Izvršujemo božjo voljo ne s suženjsko rob-sko topostjo, ampak z otroško ljubeznijo in sinovsko vdanostjo. Bog, Kristus naj vlada v naših sreih, v nas naj kraljuje božja Kristusova ljubezen. Božje kraljestvo, božje Kristusovo kraljevanje je očetovsko in bratsko, kraljestvo bratstva in ljubezni. Zato v vsakdanji nam razodeti molitvi, v Gospodovi molitvi, ki nas je naučil in nam je ukazal sam Kralj Kristus. Boga nagovarjamo kot Očeta in mu s sinovsko vdanostjo izjavljamo, da hočemo spolnjevati njegovo voljo in s tem odpirati naša srea za prihod njegovega kraljestva v vsej otroški preprostosti in vdanosti. Ta otroška preprostost se še posebno nazorno izraža v prošnji: Daj nam danes naš vsakdanji kruh!

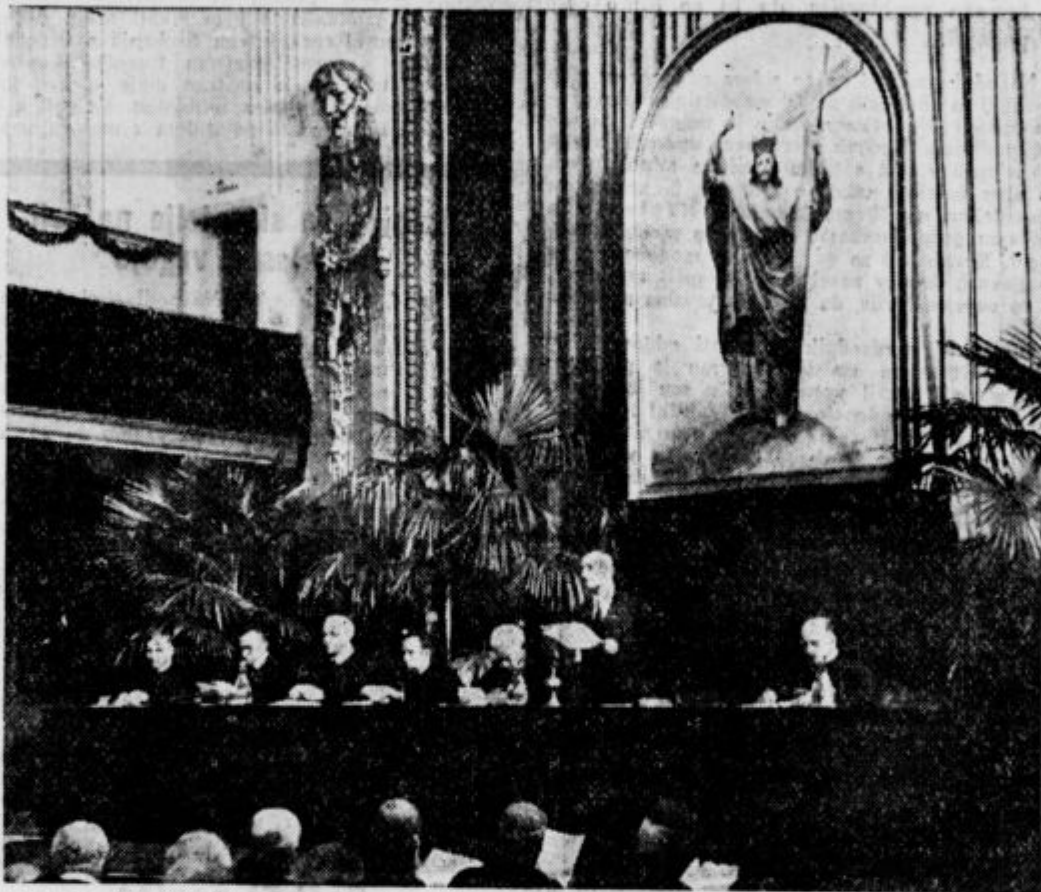
Po tolikih viharjih in prevratih iščemo zavetja in opore v najglobljih prvih virih naše vere in našega bitja. Tak prvi vir in najgloblji temelj pa je razodeta ideja božjega in Kristusovega kraljevanja. Saj je to vodilna misel Kristusovega evangelija od njegovega prvega javnega nastopa do zadnje večerje in do smrti na križu. To je vodilna misel vsakdanje krščanske molitve, osnovni ustavni člen božjega kraljestva, vodilni napev državne himne nove zaveze.

Ideji božjega in Kristusovega kraljevanja je pač vtisnjen večnostni božanski pečat. Zato je ta velika misel vedno moderna in rodovitna za versko misljenje in krščansko življenje — odločilna za prenovitev sveta.

Zato je sveta Cerkev idejo Kristusa Kralja prav značilno že pred desetletjem spojila z modernim pobožnostjo Srea Jezusovega in z evharističnim čiščenjem, torej z obojno pobožnostjo, ki je toliko važnosti za versko obnovo. V prazniku Kristusa Kralja se sicer poudarja Kristusova oblast ne le v zasebnem, ampak posebno tudi v javnem življenju. A v javnem življenju bo Kristus kraljeval le tedaj, če bo prej vladal v sreih in v volji vernikov, kakor nas uči Gospodova molitev, kakor poudarja pobožnost Srea Jezusovega in presvetega Rešnjega Telesa.

Prvi dan kongresa

Vedno več tujih gostov prihaja v Ljubljano Zborovanje v Unionu v nabito polni dvorani

Pogled na predsedstveni oder v unionski dvorani med govorom predsednika dr. Pitamice.

Prvi dan kongresa je potekel že v slavnostnem razpoloženju. Ljubljana se je odela v praznično obleko. Sonce je dodalo svoj čar k zunanosti velike mednarodne prireditve.

Ves dan so z vlaki prihajali razni odličniki iz tujine in tudi razumnost iz našega podeželja.

Kongresni dan se je začel s službo božjo v stolnici, kjer je v nabito polni cerkvi sijajno pridigal l'abbé Richard, duhovni predstojnik dijaškega kolegija Sainte Barbe v Parizu. Občinstvo je bilo očarano od besed tega od Boga obdarovanega govornika.

Dopolodne je bilo nato v Unionu zborovanje, kjer sta pod predsedstvom g. dr. L. Pitamice in pred nabito polno dvorano govorila dr. Laros iz Koblenza in vseuč. profesor dr. V. Korošec o potrebi notranje preobnove.

Popoldne je bilo drugo zborovanje, kjer sta o istem vprašanju ognjevit govorila l'abbé Richard namesto zadržanega pariškega generalnega vikarja Queneta in pater Pellegrini.

Zvečer je bilo sijajno obiskano predavanje španskega duhovnika don Sancha, ki je razgrnil pretresljivo sliko španske državljanske vojne in volje do vsestranske obnove španskega naroda.

(Podrobna poročila na 3. strani)

Francoski tisk razlaga nova trenja v Španiji

Borba med monarhisti in fašistično „Falango“

Madrid, 26. julija. AA. Pričakuje se v kratkem preosnova vlade. Smatralo se je, da bo lista novih ministrov objavljena že po končani seji ministrskega sveta. Ker pa lista ni bila objavljena, smatrajo, da gre za navadno zakasnitev, ker je gotovo, da je vlada na zadnji seji razpravljala o preosnovi.

Pariz, 26. julija. AA. Havas: Današnji pariški časopisilek poleg drugega komentirajo poročila svojih dopisnikov iz Španije.

Tako zastopa »Excelsior« mnenje, da se je general Franco odločil vzpostaviti v Španiji monarhijo. List pravi, da je vojvoda Maura, eden najuglednejših španskih monarhističnih veljakov, ki je dozdaj živel v Estoridu na portugalski meji, po dogovoru z generalom Francom odstopoval v Lausano, kjer naj bi se po trditvah tega lista sestal s kraljem Alfonzom XIII. in mu izročil gotovo sporočila španskega caudila. Po teh obvestilih naj bi kralj Alfonz osebno odgovoril generalu Francu. List trdi, da se zdaj zanesljivo more reči, da bo kralj Alfonz pristal na to, da se vrne na prestol edino v primeru, če se večina španskega naroda s plebiscitom izrazi za to.

»ECHO de Paris« pravi poleg drugega, da je treba objektivno priznati, da naloga generala Franca v sedanjem trenutku ni lahka. Franco — tako pravi ta list — na eni strani želi upoštevati nasvete svojih najuglednejših vojnihih tovaršev, na drugi strani pa se ne more končnoveljavno odločiti za špansko Falango, ki jo v vladi predstavlja njegov zet minister Serrano Suner. Nadejamo se, pripominja list, da bo voditelj španskega naroda znal izbrati takšno rešitev, ki bo najsrečnejša za njegovo državo v današnjem času, ko zdravi težke rane državljanske vojne. Mi Francozi nudimo tej državi prijateljske odnošaje in odnošaje dobrega sosedstva, ker vidimo v njej pomemben element za ohranitev evropskega miru.

»Figaro« pravi med drugim, da posamezne ugledne španske osebnosti, ki so si pridobile velike zasluge v državljanski vojni, ne vidijo rade,

Zato naj naš kongres Kristusa Kralja primerno opozori na tukaj omenjene osnovne misli, obsežene v prvih virih naše vere. Te večnostne razodete misli naj bi se glasno poudarjale na vsakem kongresu in se izrazito začrtale v program.

Za versko življenje je poglavito, da spolnimo božjo voljo, po veri in iz vere živimo. Nikjer pa ne dobimo tako močnih in nazornih nagibov za spolnjevanje božje volje kakor v ideji božjega kraljestva Kristusa Kralja. Saj je v tej razodeti ideji obenem izražena vsa božja oblast nad nami in vsa brezmejna božja ljubezen do nas.
Fr. Grivec.

kako naglo raste vpliv nekaterih politikov, ki so zbrani okoli Serana Sunera. Medtem ko smo se mi bojevali, pravijo posamezne visoke in zaslužne španske vojaške osebnosti, — so ti ljudje v zaledju gledali samo na svoje osebne politične koristi. Nekateri med njimi so hoteli pričakati konec državljanske vojne celo v inozemstvu. Na koncu svojega članka pravi list, da najuglednejše osebnosti španske vojske, najzaslužnejši poveljniki velikih oddelkov v državljanski vojni zastopajo stališče, da mora biti Španija zelo pre-

vidna, preden bo zavzela svoje zunanjepolitično stališče.

»Epoque« zastopa isto stališče in pravi med drugim, da je nacionalistična Španija zmagala v državljanski vojni, a zdaj mora izvojevati mir, kakršen bo najbolje ustrezal njenim koristim. Dober vojak — pravi list dalje — ne more biti istočasno že tudi dober diplomat. Pred generalom Francom se zdaj pojavlja težka naloga končne pomiritve države. Pri tem mora general Franco izravnati razlike med ljudmi, ki so ga vsi složno in zvesto podpirali med državljansko vojno.

Ce se mu bo to posrečilo, je za zdaj še težko reči, lahko pa trdimo, da nedavna pogajanja z nekaterimi vesilami niso olajšala položaja španskega generalisima in voditelja.

Lizbona, 26. julija. AA. Havas: Na špansko-portugalski meji pri Vilarini je prišlo pri neki kmečki slavnosti do pretepa med Portugalsci in Španci. Pri pretepu so sodelovali tudi španski karabinerji. Ubit je bil en Portugalac, 1 karabiner je bil težko ranjen, nekaj drugih pa lažje.

Anglija je pristala na vojaške pogovore z Rusijo

Chamberlain je to priznal Spodnjemu domu Pariški tisk trdi, „da se pogajanja bližajo koncu“

London, 26. julija. AA. Havas. Dopolodne je imela vlada svojo redno sejo, ki ji je predsedoval Chamberlain. Smatrajo, da so bila glavni predmet razgovorov pogajanja v Moskvi in vprašanje, ali naj se pošljejo angleški vojaški strokovnjaki v Moskvo zaradi razgovorov z ruskimi generalnim štabom.

Na vprašanje, ali je bilo doseženo soglasje, da se v Moskvo pošljejo častniki suhozemske vojske in mornarice zaradi pogajanj z zastopniki ruskega generalnega štaba, je Chamberlain odgovoril:

Mi smo sir Williamu Seedu poslali nova navodila, nismo pa še obveščeni o tem, kako so ta navodila v Moskvi sprejeli. V odgovoru na drugo vprašanje je predsednik vlade dejal, da ne more povedati, ali tudi Francija namerava poslati vojni zastopstvo v Moskvo, ter pripomnil, da francoska vlada tudi v tem oziru sodeluje z angleško.

Diplomatični urednik »Daily Telegraph« izve, da je angleška vlada pristala na zahtevo sovjetske vlade, da se v Moskvi vzporedno s političnimi pogajanki vodijo tudi vojaška pogajanja med predstavniki generalnih štabov. Ta pogajanja se bodo vodila brez ozirih na izid diplomatskih pogajanj. V najkrajšem času bodo odstopovali v Moskvo predstavniki generalnih štabov vseh vrst orožja.

»Times« prinaša članek svojega diplomatičnega sotrudnika, v katerem pravi, da bodo v toku današnjega dneva angleški predstavniki v Moskvi prejeli nova navodila. Nameravani pakt, pravi list, bo imel dva dela, politični in vojaški. Do zdaj se je razpravljalo samo o političnem delu, odslej pa se bo razpravljalo tudi o vojaškem delu nameravanega pakta.

Pariz, 26. julija. AA. Havas. »Petit Parisien« piše danes o pogajanjih v Moskvi ter poleg dru-

gega pravi: Ker se politični del pogajanj bliža koncu, Pariz in London nimata ničesar proti predlogu, da se zdaj začne tudi tehnična vojaška pogajanja, ki so neobhodno potrebno dopolnilo političnim razgovorom. Če ne bo nastopil kak nepričakovan obrat, se more računati s tem, da se bodo vojaška pogajanja začela že v desetih dneh.

Posvetovanja med Parizom in Londonom so se ponovno začela takoj, ko sta angleška in francoska vlada sprejeli poročila svojih poslaničkov v Moskvi o njunem zadnjem sestanku v Molotovom. Zunanji minister Georges Bonnet je sprejel večeraj popoldne odpravnika poslov angleškega veleposlaništva v Parizu, popoldne pa je imel telefonični razgovor s francoskim veleposlanikom v Londonu Corbinom. V obveščenih krogih trdijo, da se razgovori med Parizom in Londonom nanašajo na navodila, ki naj bi jih dobila predstavnika Francije in Anglije v Moskvi v zvezi z njunim predstojnim ponovnim sestankom z Molotovom ter z vprašanjem začetka pogajanj med generalnimi štabi Anglije, Francije in Sovjetske Rusije. Zdi se, da sklep glede tega vprašanja še ni bil sprejet. Toda prevladuje vtis, da so po zadnjem sestanku v Moskvi politična in diplomatska pogajanja prišla v pravem smislu besede v štadij, ki omogoča začetek razgovorov vojaške prirode. Izmenjava mnenj med Parizom in Londonom se bo nadaljevala ter je verjetno, da bo ob tej priliki sprejet načelen sklep, da bosta obe vladi odposlali v Moskvo vojaške delegate. Dan odhoda bo pozneje določen.

Dunajska vremenska napoved: Večinoma jasno in topleje, nekoliko vetrovno.

Zagrebska vremenska napoved: Relativno nizka temperatura, jasno.

Politični zapiski

Naše železniško omrežje

Po belgrajskih listih posnemamo, da je znala konec leta 1938 jugoslovanska železniška mreža 9521,5 km, torej je od leta 1922 napredovala za 1783,6 kilometrov. Povprečni letni prirastek od leta 1922 do 1938 je znašal pri normalnotirnih progah 100,6 km. Najbolj važne normalnotirne proge, ki so se v tem razdobju zgradile, so naslednje: 1. Topčider—Mala Kršna, s čimer je bil zvezan Požarevac z glavnimi programi naše države, ki vžejo Belgrad z Nišem, Skopljem, Djevdjeljo, Zagrebom in Ljubljano. 2. Požarevac—Kučevo, ki je sestavni del bodoče glavne proge Jesenice—Ljubljana—Zagreb—Belgrad—Požarevac—Turn Severin. 3. Kragujevac—Kraljevo ter Kraljevo—Kosovska Mitrovica, dolga 187,6 km. 4. Veles—Stip, Kočane, Bitolj—Kremenica, Prilep—Bitolj in Veles—Prilep s skupno dolžino 231,2 km. 5. Boljevac—Prokuplje, Prokuplje—Pločnik, Pločnik—Kuršumlija, Priština—Kosovsko polje in Kosovsko polje—Peč v skupni dolžini 145 km, kar bo vse sestavni del bodoče proge Niš—Kosovo polje—Peč—Jadran. 6. Ormož—Ljutomer—Murska Sobota v dolžini 35,2 km. 7. Rogatec—Krapina in Koprivnica—Varaždin v skupni dolžini 54,7 km. 8. Skrljevo—Bakar. Od ozkotirnih železnic je najvažnejša proga Užice—Vardiste in Belgrad—Obrenovac v dolžini 102,5 km, ki sta sestavni del zamisljene glavne proge Belgrad—Čačak—Sarajevo—Jadran.

»Samouprava« o delu predsednika vlade za sporazum

Glavno glasilo JRZ, belgrajska »Samouprava«, prinaša v svoji številki od 25. t. m. članek pod naslovom »Plemeniti napori«. V tem članku pravi:

»Vzporedno z urejanjem naših odnošajev z inozemstvom se trudimo, da uredimo tudi naše notranje razmere, ker se zavedamo, da bo naš mednarodni ugled pridobil še več, ako bomo na znotraj trdni in konsolidirani. Današnji odgovorni činitelji in upravitelji so neprestano na delu, da se naše notranje razmere popolnoma uredijo in da se izvrši notranja okrepitev v korist države in naroda. Današnja vlada, posebno pa njen predsednik g. Cvetković, obrača vsjo svojo pozornost temu vprašanju, kateremu posveča največji del svojega časa. Delo na popolni notranji ureditvi naše države ter z njo zvezanega vprašanja, ki že toliko let obstaja in ovira naš polni napredek, ni ha enostavno. To vprašanje (hrvatsko namreč) je zelo zapleteno in naloga je zelo velika ter zahteva mnogo resnosti in časa, še bolj pa iskrenosti in neposrednosti. To ljudje čutijo in se zavedajo zapletenosti tega problema ter brez njeveze čakajo na rešitev z globokim prepričanjem, da bo prišla in da bo napravila konec vsem našim notranjim trenjem ter bo odprla še lepše vidike napredku naše države. Teh naporov vlade ne ceni samo naše domače prebivalstvo, ampak jih pozna tudi inozemstvo, ki s simpatijami spremlja razvoj naših razmer. Moremo celo reči z ozirom na našo vlogo v tem delu sveta in z ozirom na naše korektno in prijateljsko odnose z vsemi državami, da se inozemstvo veseli, da gremo po poti naše popolne notranje konsolidacije. To je eden najbolj važnih razlogov, da se inozemstvo tako živo zanima za našo državo in da želi našega prijateljstva.«

»Politične demobilizacije« še ni

Glasilo dr. Mačka, »Hrvatski dnevnik«, prinaša v svojem uvodniku od 15. t. m. komentar k nekemu članku belgrajske »Samouprave«, ki je priobčila ob priliki 60. letnice dr. Mačka dopis iz Zagreba, v katerem dopisnik meni, da je Mačkova proslava bila v znamenju politične demobilizacije oziroma, da se je pokazalo, da so Hrvati zapostavili politična vprašanja oziroma gotova politična gesla in da so se začeli zanimati za bolj aktualna vprašanja narodnega blagostanja, kakor je na primer vprašanje pogozdovanja goščav itd.

»Hrvatski dnevnik« je smatral za potrebno, da to mnenje popravi. Piše namreč takole: »Dokler hrvaške narodne zahteve, ki se morejo uresničiti v prvi vrsti s političnimi sredstvi, še niso uresničene, je izključena kakšna politična demobilizacija, kakor je tudi izključena gospodarsko-politična demobilizacija, dokler se ne bo popolnoma zamajil naš gospodarski napredek. Nasprotno — danes nam je bolj kot kdaj prej potrebna mobilizacija vseh naših sil, ker je samo na ta način mogoče uresničiti vse naše narodne zahteve. Taka mobilizacija naravno ni naperjena proti izvedbi pravičnega in poštenega sporazuma, ker tudi ta sporazum mora imeti kot svoj cilj uvedbo takega stanja, kateremu služijo tudi naše politične, gospodarske in kulturne organizacije.«

Boj proti g. Nedeljkoviču

»Hrvatski dnevnik« piše med drugim tudi o aferi Milorada Nedeljkoviča, ki ga je vlada odstranila iz Poštnice hranilnice, kakor je odstranila njegovega nekdanjega varuha dr. Milana Stojadinoviča iz JRZ. Toda Nedeljković — tako pravi »Hrvatski dnevnik« — še ni odstranjen iz mnogih državnih in napol državnih položajev, ki vsi veliko otežajo. Ker je Poštna hranilnica vložila Privilegirano agrarno banko 20 milijonov dinarjev, je Nedeljković postal član upravnega odbora te banke. Prav tako je tudi bil imenovan v upravo nedavno osnovane Silosa. Ker Nedeljković teh mest ni odložil sam, je treba sklicati izredne glavne skupščine, da ga odslavimo iz imenovanih podjetij. »Hrvatski dnevnik« pravi, da je Nedeljković izrabljaj ves svoj vpliv v Privilegirani agrarni banki v škodo Hrvatov. — Tudi »Zagrebački list« in »Obzor« vodijo hudo kampanjo proti Nedeljkoviču in »Zagrebački list« od 25. t. m. prinaša celo vest, da je predsednik Hrvatskega kluba v Belgradu Pero Blasković nedavno govoril tudi o nekem škodljivem političnem delovanju Milorada Nedeljkoviča za časa svetovne vojne. V čem je to delovanje obstajalo, pa »Zagrebački list« točno ne pove, ampak samo namiguje.

Za napredek južne Srbije

Poštni minister Jovan Altiparmaković je podal »Samoupravi« izjavo, v kateri govori o načrtih vlade za dvig južne Srbije. Posojilo 150 milijonov se bo uporabilo za rešitev najvažnejših gospodarskih vprašanj te pokrajine, 32 milijonov je namenjenih za bolnišnice, 21 milijonov za vodovode po vaseh, nadalje bodo zgradili 110 vaških zdravstvenih domov in banovinski hotel v Ohridu, pospešili produkcijo bombaža, ki ga bo odkupovala država, osnovali fond za izvoz tobaka, pospešili svilarstvo, zgradili poštna poslopja v vseh večjih krajih ter se posebno brigali za modernizacijo poljedelstva, ker se prebivalstvo ne more več izseljevati v tujino, ampak se mora zaposliti v domači poljedeljski produkciji.

Chamberlain o »angleško-nemškem načrtu« v londonski spodnji zbornici

London, 26. julija. TG. Londonsko časopisje še vedno mnogo piše o nekoliko nervozni debati, ki se je razvila v spodnjem domu, ko so poslanci ministrskega predsednika Chamberlaina naravnost obmetavali z vprašanji, ki tečeja nekih gospodarskih pogajanj, ki da sta jih imela državni podtajnik v angleškem trgovinskem ministertvu Hudson in dr. Wohltat, ki ima v nemškem trgovinskem ministertvu podobni položaj.

Ministrski predsednik Chamberlain v svojem odgovoru nikakor ni zanikal, da sta se Hudson in Wohltat zares med seboj pogovarjala in da sta izdelala neke vrste skupni načrt, s pomočjo katerega bi bilo mogoče doseči sporazumno sodelovanje Nemčije z ostalimi velesilami ter odstraniti vse sedanje vojne nevarnosti. Chamberlain se je zagovarjal samo toliko, da je dokazoval, da

da vlada sama o teh razgovorih in seveda še manj o njihovi vsebini niti pojma ni imela. Chamberlain, da je bil o vsebini »Hudson-Wohltatovega načrta«, ki predvideva baše posojilo 250 milijard Nemčiji, izvedel šele iz časopisja. Torej so trditve, da se je angleška vlada pogajala, neresnične, in Hudson ni mel nobenega pooblastila, da bi se bil o čem pogajal.

Narodni poslanci pa se s tem odgovorom niso zadovoljili in so trosili na Chamberlaina ploha drugih vprašanj. Na primer, kako je mogoče, da državni podtajnik Hudson more brez vednosti vlade sploh stopiti v stik s tujim uradnim odposlancem in z njim izdelati načrt, o katerem je znano, da bo predložen nemškemu kanclerju Hitlerju in nemškemu gospodarskemu diktatorju maršalu Göringu. Spraševali so ga, kako je mogoče, da so ti razgovori, čeprav zasebni, mogli priti v javnost, kjer so napravili vtis, da jih krije uradna angleška politika.

Ministrski predsednik je sproti odgovarjal v prvem navedenem smislu, ko mu je poslanec Greenwood postavil vprašanje, če mu je znano, da je imel nemški odposlanec dr. Wohltat tudi razgovore s sirom Horace Wilsonom, ki velja za prvega gospodarskega svetovalec vlade, je postal Chamberlain nevoljen in je dejal, da je poročilo o tem sestanku resnično,

toda da ni res, da bi se bila Wilson in Wohltat razgovarjala o kakšnem »načrtu«. Poslanci so še naprej silili v Chamberlaina ter ga spraševali, če mu je znano, da je bil sir Hoare Wilson svetovalec angl. vlade za časa lanske češkoslovaške krize, da je baše on nasetoval angleški vladi, naj pristane na sestanek s Hitlerjem v

Visoko italijansko odlikovanje za predsednika vlade

Bled, 26. julija. AA. Odpravnik poslov Italijanskega poslanstva je danes na Bledu obiskal predsednika vlade in notranjega ministra Dragiša Cvetkoviča ter mu izročil lento reda sv. Mavricija in Lazarja, s katero ga je izvolil odlikovati Nj. Vel. kralj Italije in cesar Abesinije.

Spremembe pri belgrajskem »Vremenu«

Naš list je že v svoji današnji številki objavil vest o tem, da je uprava mesta Belgrada imenovala komisarijat pri tiskovnem podjetju »Vreme« v Belgradu. Za komisarja je bil imenovan g. Džordžević Nenad, višji svetnik državnega pravobranilstva, za namestnika pa dr. Gregorič Danilo, odvetnik v Belgradu. To se je zgodilo, da bi se zavarovali državni, javni in lastniški interesi.

Nova uprava je že snoči imenovala za glavnega urednika »Vremenac« g. Grgura Kostića, ki je bil glavni urednik lista že do 1. februarja t. l.

»Vreme« zaključuje to poročilo danes z ugotovitvijo, da bo tiskarsko podjetje kakor tudi list »Vreme« nadaljeval s svojim rednim delom.

Pridi Kristus naš Kralj!

Kralj naš, pridi, pridi!
Glej, brez Tebe je življenje plehkó,
brez Tebe nam je pri srcu brdškó.
Gospod Jezus, pridi, pridi,
Ti se nas usmili,
Ti nam vladaj, Kristus Kralj,
sicer plen bomo zmot in prevar!

Kralj bodi, o Jezus, naše mladine,
če Ti ji vladáš, je ponos domovine!
Brez Tebe ji cvetje uvene,
brez Tebe čista in lepa ni,
brez Tebe ji strast v srcu gori.
Tvoja ljubezen naj ji plamene vžiga,
v Tvoji službi naj pomlad uživa.
Pridi, dvigni z močvirnih jo tal
Rešenik naš, Kristus naš Kralj!

Kličejo Te naši domovi glasno,
brez Tebe o Jezus, je v družini temno.
Ti ji vladaj, Kristus, naš Bog,
Ti ji kaži pot
skoz temo zmot.

Zitna polja plašno valové,
nad domovino usodni oblaki visé.
O Jezus, pridi, reši nas Ti,
domovina Te širna kot Kralja slavi,
Ti ji vladaj, Ti ji kraljuj,
Ti jo vodi, Ti jo varuj!

Kralj Ti veseljstva, pridi, pridi!
Rod naš človeški po Tebi hrepeni,
iz teme si k Tebi, o Jezus, želi,
ves svet naj se zgrudi na kolena pred Te,
vsa ljudstva, vsi narodi naj Te kot Kralja slave!

M. R.

Monakovem in v Godesbergu in da je bil tudi on tisti, ki je pomagal pripraviti monakovski konferenco med Chamberlainom, Daladierom, Hitlerjem in Mussolinijem. Ministrski predsednik na vsa ta vprašanja ni hotel več ničesar odgovoriti.

V političnih krogih pa traja radovednost še dalje in se sprašujejo, kako je bilo mogoče, da je mogel državni tajnik v vladi na svojo roko začeti tako važne razgovore in kako je mogoče, da isti državni tajnik sedaj, ko ga je ministrski predsednik sam zatajil, ne odstopi, marveč še nadalje ostane na svojem položaju.

Motociklistična nesreča na Jesenicah

Jesenice, 26. julija.

Danes popoldne s je pripeljal z Goriškega čez mejo pri Ratečah župni upravitelj v Soči Hermenegild Srebrnič, rojen l. 1911. v Brdih. Ker ni imel triptika za svoje motorno kolo, je nameraval vložiti potrebno vsoto denarja pri carinarnici na Jesenicah. Zato ga je član finančne kontrole Avbelj spremljal na carinarnico. Carinarica pa ni pooblaščen prevzemati takih depozitov in je moral zaradi tega Srebrnič z motornim kolesom in s spremljevalcem finančne kontrole nazaj v Rateče, da bi onstran meje spravil kolo in se z vlakom odpeljal v Ljubljano. Na poti z Jesenice skozi Hrušico sta pa zadela z motornim ko-

Nekateri so mnenja, da bo morala vlada na enak način to pojasniti, ker bi se mogli najti nekateri, ki bi si lahko očitali, da nekaj prikriva, kar ni v skladu z njeno javno uradno politiko glede sedaj perečih evropskih vprašanj. V parlamentu so se slišali tudi glasovi, da je sovjetska Rusija za te zakulisne razgovore med Hudsonom in Wohltatom vedela in da zaradi tega ne zaupa zastopniku angleške vlade v Moskvi Strangu ter postavlja vedno hujše pogoje, ker da angleški vladi ne zaupa.

Listi povdarjajo, da je lord Halifax še najbolj upravičen, da je nevoljen nad razkritji o Hudsonovih pogajanjih, ker njega v Londonu ni bilo in o vsej zadevi res ni imel pojma.

Nekateri londonski listi so objavili, da je Chamberlain nevoljen ne zaradi Hudsonovih razgovorov, za katere da je vedel, marveč za to, ker na nemški strani niso držali tajnosti, čemur pa drugi spet ugovarjajo.

Ilesom ob kolesarja, tovarniškega delavca Resmana s Slovenskega Javornika. Karambol je bil tako hud, da so vsi trije takoj padli v nezavest. Prvo pomoč jim je nudil zdravnik dr. Kržan z Jesenice. Srebrnič so takoj prepeljali v župnišče na Jesenicah. Avbija k zdravniku dr. Tancerju, Resmana pa v bolnišnico na Slovenskem Javorniku. Prvi je prišel k zavesti župni upravitelj Srebrnič, ki ima poškodbe na obrazu. Ni se pa moglo še ugotoviti, ali so poškodbe težje ali lažje značaja. Tudi Avbelj je prišel kmalu k zavesti in ima samo lažje poškodbe na glavi. Težko je pa poškodovan kolesar Resman. Na licu mesta je prišla žandarmarijska komisija, da ugotovi, kdo je nesrečo zakrivil.

Natečaj za slušatelje na šoli za telesno vzgojo

Belgrad, 26. julija. AA. Na podlagi čl. 17 uredbe o šoli za telesno vzgojo, je minister za telesno vzgojo ljudstva razpisal natečaj za 35 moških in 18 ženskih rednih slušateljev, jugoslovanskih državljanov, za prvi letnik šole za telesno vzgojo v Belgradu. Prošnje za sprejem v šolo je treba poslati na ministertvo za telesno vzgojo do 25. avgusta 1939 leta.

Kandidati, ki bodo izpolnili natečajne pogoje, bodo poklicani na zdravniški pregled ter na polaganje sprejemnega izpita. Kandidati, ki bodo na zdravniškem pregledu ocenjeni kot zdravi in ocenjeni kot sposobni, bodo polagali pismeni izpit iz delokroga splošnega znanja, ki ga kandidati dobe v srednji šoli a posebnim ozirom na prirodnoznanstvo in dogodki na polju telesne vzgoje. Po pismenem izpitu bo praktični del sprejemnega izpita: za moške: tek 100 m, tek 2000 m, skok v višino, skok v daljavo, met krogla, plavanje na 100 metrov, avobodni stil, drog in bradlja.

Za ženske: tek 60 m, skok v višino, met krogla 4 kg, plavanje na 100 m, v poljubnem slogu, bradlja in krogli. O terminu zdravniškega pregleda in sprejemnega izpita, ki bo v času od 1. do 15. septembra, bodo kandidati pravočasno obveščeni.

Osebnosti

Belgrad, 26. julija. m. Premeščen je iz Dravograda-Meže carinski kontrolor Erik Košina na centralno carinarsko blagajno v Split. Upokojen je Ivan Tie, višji fin. sv. dravske fin. direktije. Napredoval je v 3. skup. 2. stop. dr. Sviligoj Josip, starešina okr. sodišča v Tržiču.

Današnje »Službene novine« objavljajo kraljevi ukaz, s katerim se je dosedajni sedež občine Avsiče, okraj Radovljica, prenesel iz kraja Podnart v kraj Srednja Dobrova, okr. Radovljica.

Belgrajske novice

Belgrad, 26. julija. AA. V soboto, 5. in v nedeljo, 6. avgusta bo v Nišu prvi državni manifestacijski kongres združenja nosilcev albanske spomenice.

Belgrad, 26. julija. m. Letos bo naša nogometna reprezentanca odigrala še sledeče tekme: 27. avgusta s Češko v Pragi; 6. septembra s Poljsko v Belgradu; 10. septembra z Romunijo v Belgradu; 15. oktobra z Nemčijo v Belgradu; 12. novembra z Madžarsko v Belgradu.

Belgrad, 26. julija. m. Kmetijski minister g. inž. Bešlić od 29. t. m. ne bo sprejemal strank, ker bo odpotoval. Kdaj bo sprejemal, bo pravočasno objavljeno.

Kragujevac, 26. julija. m. Danes dopoldne je prišlo 5 km pred Kragujevcem do prometne nesreče. Tovorni avto, podjetja za popravljanje cest, je naletel na vojaški poltovorni avto. Zaradi trka sta težko poškodovana šofer in gojenee vojne akademije.

Belgrad, 26. julija. m. Predsednik administrativnega odbora narodne skupščine dr. Dimitrijevič je sklical sejo administrativnega odbora za 31. julija ob 5 popoldne.

Jugoslavija - Italija

Redni gospodarski razgovori v Rimu

Rim, 26. julija. b. V ministertvu zunanjih zadev se je pričelo zasjedanje italijansko-jugoslovanskega gospodarskega odbora. Italijansko delegacijo zastopa predsednik senata Gianini, generalni direktor oddelka za mednarodne pogodbe v ministertvu za zunanje zadeve, jugoslovansko delegacijo pa dr. Sava Obradović, pomočnik ministra trgovine in industrije. Na tem zasjedanju se bodo proučevale vse možnosti, da se okrepi trgovinski promet med Italijo in Jugoslavijo in da se doseže ravnotežje med obema državama. Sporazum o kliringu je v zadnjih petih letih pravilno deloval. V l. 1937 je vrednost italijanskega izvoza iz Jugoslavije znašala 254 milijonov lir, vrednost italijanskega uvoza v Jugoslavijo pa 192 milijonov lir, ter je bila torej trgovska bilanca za Italijo pasivna za 62 milijonov lir, medtem ko je v l. 1938 trgovska bilanca postala za Italijo aktivna z iznosom 69 milijonov lir.

Argentina hoče ves Južni tečaj

Washington, 26. julija. AA. DNB: Vesti iz Argentine, da zahteva argentinska vlada nadoblast nad vsemi pokrajinami južnega ameriškega tečaja, eo povzročile v Zedinjenih državah veliko razburjenje posebno še z ozirom na to, da ima admiral Byrd ki odputuje v te kraje meseca oktobra, nalogo, da v imenu predsednika Roosevelta zavaruje pravice Zedinjenih držav na tem ozemlju. »Associated Press« pravi, da Zedinjene države ne priznajo »načelo sektorja«, ki ga je proglasila Argentina, temveč mora biti ta argument podprt z dejansko posestviijo ali odkritjem.

250 angleških bombnikov nad Francijo

London, 26. julija. AA. Reuter. Včerajšnji polet 250 bombarderjev preko Francije je bil zelo veličasten. Pariške ulice so bile polne gledalcev. Bombardierji »Wellington« so leteli nad Elizejskimi polji, nato nad triumfalnim lokom in nazadnje nad stolpi cerkve Notre Dame. Več aparatov je letelo 1600 milj brez spuščanja. Nekatera letala, ki so letela do Marseille in nazaj brez spuščanja, so imela goriva še za več 100 milj.

Po govoru francoskega ministra Guy Lachambra o priliki večerje angleško-francoskega združenja, je govoril angleški minister za letalstvo Kingsley Wood, ki je dejal, da ni bilo nikoli tesnejšega sodelovanja med angleškim in francoskim letalstvom kakor danes. Več naših eskadril je letelo zdaj čez Francijo, je dejal Kingsley Wood, in želim, da obiščejo v kratkem francoska letala naše nebo. Ne dvomim, da bo naše sodelovanje, ki jo tako koristno, še razširjeno. Vse, kar delata danes Anglija in Francija in kar bosta delali v bodočnosti na polju letalstva, je namenjeno za ohranitev miru, pravice in prava. To je edini cilj naših naporov. Mi ne pretimo nobeni državi ter želimo bratstvo vsega sveta. Anglija in Francija, ki ju veže toliko črtev, sta odločni braniti ta načela in skupne interese, kakor tudi interese civilizacije in neodvisnosti narodov.

Iz Slovaške

Bratislava, 26. julija. AA. DNB. Slovaški parlament je včeraj pred odhodom na odmor sprejel važne zakone o upravni reformi. Slovaška bo razdeljena na 6 upravnih oblasti, in to Bratislava, Nitra, Trenčín, Tatra in še dve drugi. Pri tem se je upoštevala želja Nemcev, da se nemški okraj ne delijo. Nove pokrajinske edinece bodo vmesni člen med občinami in centralno vlado. Šef vsake oblasti bo imel svet 12 članov. Šefe bo imenoval minister notranjih zadev.

Romunski prestolonaslednik v Sofiji

Sofija, 26. julija. AA. Bolgarska brzojavna agencija: Romunski prestolonaslednik Mihael je danes dopotoval na potu proti Carigradu v Sofijo. Na železniški postaji ga je v imenu kralja Borisa pozdravil knez Ciril, v imenu predsednika vlade pa šef protokola. V imenu vlade je prestolonaslednika pozdravil prometni minister Avramov. V času, ko je vlak stal na postaji, sta se prestolonaslednik Mihael in knez Ciril prisrčno razgovarjala v dvorski čakalnici.

Dr. Beneš

London, 26. julija. b. Kakor se v tukajšnjih krogih izve, bo bivši predsednik češkoslovaške republike dr. Beneš, ki je semkaj prispel iz Amerike, dobil mesto stalnega profesorja na čikaški univerzi.

Drobne novice

London, 26. julija. AA. Reuter. Snoči se je težko ponesrečil znani letalec Neville Stak ob priliki poizkusa poleta z letalom tovarne letal v Birminghamu, kjer je vodil poizkusni oddelek.

Tallin, 26. julija. AA. Stefani. Zunanja ministra Estonske in Letonske se bosta jutri sestala v kopališču Ternau.

Rim, 26. julija. AA. Stefani. Agencija Stefani javlja, da se je neko vojno letalo zrušilo blizu Fiehana. Pilot se je ubil.

Oslo, 26. julija. AA. Reuter. Bivši albanski kralj Zogu je izjavil časnikiarjem, da se namerava stalno nastaniti v Veliki Britaniji. Nekaj časa pa se bo kljub temu še zadržal v nekem gradiču v bližini Versaillesa.

Damask, 26. julija. AA. Reuter. Danes je bil atentat na predsednika začasne vlade v Siriji. Policija je prišla veliko število sumljivih ljudi. Preiskava je dognala, da gre za široko zasnovano zaroto. Policija je zaplenila tudi mnogo orožja.

CEVI

za odvode in dimovode, »Saloni«
valovite plošče in šablone kakor
tudi ves

gradbeni material

dobite pri

MATERIAL

LJUBLJANA, Tyrševa c. 36a

Telef. 27-16 Brzjavi: Material

Dvoje znamenitih zborovanj prvi dan kongresa Kristusa Kralja

Na kongres je včeraj prišel tudi kitajski škof čeng

Ljubljana, 26. julija.

Dopoldansko zborovanje

Danes dopoldne ob 9 je VI. mednarodni kongres Kristusa Kralja v veliki dvorani hotela »Union« prišel vrsto študijskih zborovanj z referati o preteklih sodobnih vprašanjih krščanskega prepoveda človeštva.

Prvo kongresno zborovanje je imelo na sporedu referat župnika dr. Larosa iz Koblenza in koreferat vseuč. prof. dr. Viktorja Korošca iz Ljubljane o temi »Bistvo in cilj verskega prepoveda«. Dvorana je bila zasedena. Navzočni so bili ljubljanski škof dr. Gregorij Rožman, belgajski nadškof dr. Ujčić, splitski škof dr. Benetatić, križevski škof dr. Njaradi, dja-kovski škof dr. Akšamović, aleksandrijski škof msgr. Nutti in sifski unijski škof Kurtev. Poleg njih je bilo opaziti tudi vse vidne domače in inozemske udeležence kongresa, ki so zasedli častna mesta v prvih vrstah paterja. Od domačega občinstva moramo omeniti častno zastopstvo slovenskega razumnštva in številno slovensko mladino obojega spola.

Zborovanje je vodil kongresni predsednik vseuč. prof. dr. Leonid Pitamie, ki je pozdravil vse navzoče ter dal besedo prvega referentu. Zal župnik dr. Laros iz Koblenza še ni mogel priti na kongres, zato je njegov referat prečital zborovalcem kongresni tajnik dr. Metzger. (Izvešček vsakega referata so razdelili pred čitanjem udeležencem v prevodih, tako da lahko vsi udeleženci sledijo poteku zborovanja, tudi ako ne obvladajo jezika, v katerem govori referent.)

Dr. Laros je v svojem predavanju razvijal naslednje misli:

Krst ne predstavlja resničnega prerojenja v Boga samo v enkratni podelitvi, ta prerod se mora v konkretnem življenju za kristjana, pa tudi za krščanstvo vedno znova obnavljati, zlasti v dobah moralne krize, tako da bi utegnili označiti to prerajanje kot trajno. Toda v življenju to dejstvo prečesto pozabljamo. Dostikrat se podeljuje sv. krst na način, ki ni dovolj resen; čisto je življenje s Cerkvijo povsem prenehalo ali pa postalo bolj in bolj formalno. Za duhovno obnovo ne treba silnega dela. Pri tem je treba predvsem poudariti: krst zahteva trajno prerajanje naravnega človeka v Kristusov duhu s sodelovanjem in pomočjo sv. Duha. Krst je veliko darilo, toda zastavlja tudi velike naloge. Odnos med krstom in trajnim prerajanjem je prav isti, kakor odnos med stvarjenjem sveta in njegovim ohranjanjem. Krst pomeni stvarjenje, prerajanje pa je podobno ohranjanju sveta, ki ga Bog Stvarnik opravlja v vsakem trenutku. Življenje ni nikdar nekaj končoveljavnega, nego se vedno znova in znova preraja. Vseki prepoved je tedaj življenjsko uresničanje krsta. Napadi nasprotnikov nam najboljše pojasnijo, kaj se mora obnoviti. Drugo vprašanje pa je, kako naj se ta obnova uresniči. Prvi pogoj vsakega prepoveda je jasnejša predstava pristnega krščanstva. Cilj nam ne sme biti modernost, ampak resnično in bistveno prerojenje v Kristusov duhu.

Miselno globoko zajeti referat znanega nemškega katoliškega učenjaka so zborovalci nagradili s toplim odobravanjem. Predsednik je nato naprosil koreferenta vseuč. prof. dr. Viktorja Korošca, da povzame besedo. Iz njegovega na mišlih bogatega govora povzemamo:

Delo za versko obnovo moramo začeti najprej vsak od nas sam pri sebi, in sicer z veliko gorečnostjo. Križani Kristus mora biti naš vzor, središče našega dela in ustvarjanja. Obenem se obrnimo z iskreno otroško pobožnostjo in vdanostjo k njegovi božji Materi, ki je pod križem postala tudi naša mati. Pri tem pa ne smemo pozabiti, da

smo občutno soodgovorni tudi za večno srečo naših soljudi; v Očenašu zasidrana vzajemna skupnost človeštva nam nalaga dolžnost verskega apostolata. Pod temi pogoji in v trdnem zaupanju v Vašmo-gočnega, ki se pogosto poslužuje preprostih sredstev, da doseže veliko stvar, moramo pogumno stremeti za cilji krščanske preroditve človeštva. Te cilje nam je blagopokojni papež Pij XI. v svoji okrožnici »Ubi arcano« klasično opredelil: kraljestvo Kristusovo v dušah posameznih ljudi; kraljestvo Kristusovo v družinski skupnosti in kraljestvo Kristusovo v državni in narodni skupnosti.

Tudi referat dr. Korošca so zborovalci tople pozdravili.

Po referatih se je kričel pogovor, in sicer v treh skupinah: slovanski, kjer so se udeleževali pogovora Slovenci, Hrvati, Bolgari in Slovaki, nemški ter romanski, kjer so se razgovarjali Francozi in Italijani. Slovenska skupina je debatirala pod predsedstvom vseuč. prof. dr. Grivea, nemška pod predsedstvom dr. Metzgerja, romanska pa pod vodstvom kanonika dr. Mačka. V vseh treh skupinah je bil razgovor živahen, toda ves čas na visoki akademski stopnji. Povsod so izsledke debate zliili v točne sklepe, iz katerih bo na koncu zborovanj sestavljena resolucija.

Popoldansko zborovanje

Danes popoldne je bilo v unijski dvorani drugo študijsko zborovanje. Dvorana se zmeraj bolj in bolj polni, znak, da prihaja od vseh strani mnogo tujcev v Ljubljano. Ko se je popoldne začelo zborovanje, je bila dvorana polna občinstva, ki je v nekakšni nape-tosti pričakovalo popoldanskih predavanj. Kdor je prišel na to popoldansko zborovanje, mora biti pač hvaležen usodi; kajti naši italijanski gostje so nam pripravili presenečenje, ki ga nikdo, kdor je bil pri tem zborovanju, ne bo mogel pozabiti. Bil je to govor jezuita patra Pelegrina, ki je za hip samo odkril, kakšne govorniške talente ima danes katoliška Italija.

Na popoldanskem zborovanju so obravnavali temo: »Sredstvo in pota verskega prepoveda«.

Prvi je govoril mlad italijanski jezuit p. Frančišek Pelegrino iz Rima. Uvodoma je najprej prečital pozdravno pismo p. Galilea Venturinja, voditelja Zavoda za molitve, ki sporoča svoje najlepše želje ljubljanskemu kongresu.

Takoj nato pa je prešel na svoj govor in uvodoma izrekel krasne pozdravne besede slovenskemu katoliškemu narodu. Na čudovit lep način je povezal naše poslanstvo v okviru katoliške Cerkve, ko je naš narod na meji med silnimi vplivi s svetima bratoma Cirilom in Metodrom prevzel nase svoj del poslanstva v katoliški Cerkvi. Slovenci smo bili izpostavljeni na najbolj nevarni točki ter smo na ta način bili tudi obramba italijanskemu katolicizmu. »Mi se vam zato zahvaljujemo!« je med silnim ploskanjem navzočih vzkliznil govornik. »Al popolo sloveno — il mio piu fervido saluto — slovenskemu narodu moj najbolj goreč pozdrav!«

Glavne misli izredno polno podanega govora so bile:

Odmreti moramo mesu, preroditi se moramo v sv. Duha, to je bistvo krščanskega prepoveda. Odmreti moramo poganskim zmotam v sebi, poveljevanju materije, gonji za ugodjem, vzljubiti moramo krščanske čednosti, dvigniti se iz verske brezbriznosti in se ukloniti avtoriteti. Da se to doseže, bi bilo potrebno 1. da duhovniki vzamejo vodstvo v svoje roke in da laiki podpro in goje duhovniške poklice; 2. katoliška

akcija se naj razširi; 3. ne smemo se samo približevati problemu dnevnega življenja, ampak moramo v dnevno življenje tudi pridrati in napredovati; 4. opustiti ne smemo nobene prilike posebno v islah in kot kurati; 5. vsako leto bi se naj vršili 14 dnevni po-čitniški tečaji za katoliško inteligenco s predavanji iz teologije in verskega modroslovja; 6. širiti moramo povsod Kristusov nauk.

Vsi navzoči so govornika nagradili z navdušenim ploskanjem za njegov res izreden in vzoren govor. Navzoči škofje in cerkveni dostojanstveniki so mlademu govorniku iskreno čestitali.

Po kratkem odmoru je predsednik kongresa dr. Pitamie dal besedo drugemu govorniku abbeju Richardu iz Pariza. Govor generalnega vikarja Ch. Quéneta iz Pariza je moral še odpasti, ker pride g. generalni vikar šele v četrtek jutraj v Ljubljano.

Abbé Richard je jutraj v stolnici pridigal v francoščini, v pridigi je pristrčno lepo in iskreno nanizal vse lepe lastnosti našega vernega slovenskega ljudstva.

Mladi govornik je v Franciji na čelu gibanja »Pour l'Unité — za edinost!« Zato je v svojem predavanju predvsem obširno govoril o potrebi edinosti med katoliki. Zopet se moramo zavedati, da živi med nami prelepa resnica o mističnem telesu Kristusovem. To resnico bomo lahko zaživel v vsem obsegu tedaj, če bomo upostavili med ljudmi edinost v znamenju ljubezni. V Franciji imamo že to gibanje za tako edinstvo med narodi, to gibanje pa želi tudi to, da bi se ustanovil mednarodni odbor, ki bi naj vodil to delo. Naš cilj je: Mir Kristusov v kraljestvu Kristusovem. To pa bomo dosegli samo, če bomo poglobili zavest edinstvi med kristjani.

„Španska razstava“ je bila včeraj odprta

Ljubljana, 26. julija.

V Akademskem domu v Ljubljani je bila danes odprta razstava »Komunistične propagande v Španiji« za časa državljanske vojne. To razstavo sta organizirala v okviru kongresa Kristusa Kralja oo. Ledit in Pelegrino. Na razstavi so podrobno prikazane vse grozote komunističnega režima v Španiji na podlagi podatkov, sistemiziranih v grafikone. Razstava je prirejena kot protikomunistična razstava s pomočjo gradiva komunistične propagande same.

Ze danes je razstavo obiskalo ogromno število ljudi. Zbudila je veliko zanimanje pri vseh. Vsi, ki so jo obiskali in si jo ogledali, so živahno komentirali prikazane statistične podatke in so vidno izražali svoje ogorčenje nad rdečim terorjem, ki je vladal v Španiji.

Nemške prireditve ob kongresu

Ljubljana, 26. julija.

V soboto ob 7 jutraj bo sv. maša za nemške udeležence kongresa v cerkvi nemškega viteškega

Japonski generali še niso zadovoljni z Anglijo

Današnja pogajanja v Tjencinu — brez uspeha

Tokio, 26. julija. AA. Reuter. Dopoldne je bila plenarna seja v okviru angleško-japonske »konference za okroglo mizo«. Seja je trajala skoro tri ure in se je nadaljevala ob petih popoldne. Na njej so podali poročilo člani pododboru, zatem pa so japonski opazovalci stavili svoje pripombe. Pričakujejo, da bo še dopoldne prišlo do popolnega sporazuma glede vprašanja ohranitve reda v angleški koncesiji v Tjencinu. Zatem bodo na vrsti gospodarska vprašanja. Splošno prevladuje mnenje, da bodo ta gospodarska vprašanja najkritičnejša točka teh pogajanj.

Hiranuma je izjavil, da se bo japonski sporazum nanašal na vso Kitajsko, dočim je Craigie dejal, da je ta sporazum omejen samo na oni del Kitajske, ki so ga zasedli Japonci. List pravi, da je optimizem dopusten v toliko, v kolikor je Anglija iskrena v svojem postopanju. Francija in Združene ameriške države bodo sledile zgledu Londona. »Nič Ničiat pravi, da so za napreda Čangkajska smrtni udarec blokada obale, finančna kriza in konec angleške pomoči. Velik del japonskega in kitajskega javnega mnenja pa je še zelo skeptičen glede tega sporazuma.

Četrli sestanek angleških in japonskih zastopnikov je bil danes opoldne. Po seji je bilo izdano poročilo, da bo prihodnja seja jutri dopoldne. Uradno poročilo japonskega zunanjega ministrstva pravi, da so nastopile precejšnje težave glede vprašanj, ki se tičejo končne ohranitve miru in reda v Tjencinu. Agencija Domej poroča, da je bil na konferenci dosežen sporazum, ki določa za jutri drugo sejo.

Kitajska vlada:

»Nekoliko smo razočarani«

Čungking, 26. julija. AA. Havas: Zunanji minister Vangčunvej je izjavil zastopniku agencije Havas: Kitajska politika nasproti Veliki Britaniji se ne bo spremenila. Nekoliko pa smo razočarani nad izjavo, ki jo je dal Chamberlain v splošnem domu. Zatem, ko je omenil, da je tokijski sporazum enostranski, ker je Velika Britanija nasproti Japonski popustila, je pripomnil: Velika Britanija je s tem pristala, da bo podvela potrebne korake proti kitajskim patriotom. Sporazum pa ne predvideva represivnih ukrepov proti kitajskim teroristom, ki simpatizirajo z Japonci, kakor tudi ne boja proti gibanju, ki gre proti Britaniji. Vangčunvej je nazadnje v svojem razgovoru ponovno izrazil željo, ki jo je včeraj jasno formuliral Čangkajsk, ter dejal: Velika Britanija bo razumela, da ji njen lastni interes nalaga, da ne zapusti Kitajske.

OTROK
JE NA SONCU!

To je dobro in ni nevarno, če žčiti blagodejna Solea - krema njegovo kožo pred bolečimi opeklinami.

SOLEA
krema za boljšo prehrano kože

reda. V nedeljo ob 11 po pontifikalni maši na Stadionu bo v frančiškanski dvorani zborovanje nemških udeležencev, na katerem bo govoril generalni tajnik kongresa dr. Metzger in še nekateri drugi govorniki.

Spored kongresa za četrtek

Predmet zborovanja: Nravni prepoved

Ob 7 v stolnici maša s pridigo v poljskem jeziku.

Ob 9—12 III. študijsko zborovanje v Unionu:

»Vzgoja novega naravnega rodu«. Predava: pom. škof Rogerij Beaussard. Pariz — (francosko). Sopredavatelj: direktor Tadej Galdynski, Poznanj (poljsko).

O 16—18 IV. študijsko zborovanje v Unionu:

»Krščanska vest v javnem življenju«. Predavatelj: nadškof dr. Josip Ujčić, Belgrad (hrvatsko). Sopredavatelj: P. Ledit, S. J., Rim (italijansko), msgr. dr. Nic. Pfeiffer, kanonik, Krakow (latinsko).

Ob 19.30 Večerne pobožnosti po cerkvali.

Ob 20.30 Koncert slovenske nabožne pesmi v frančiškanski cerkvi. Priredi glasbeno društvo Ljubljana.

Prihod kitajskega škofa msgr. Čenga na kongres.

Kitajski škof msgr. Čeng je včeraj prišel na kongres

Prišla sta že škofa dr. Srebrnič in dr. Carevič — danes pa prideta papeški nuncij Felice in pariški pomožni škof Beaussard

Ljubljana, 26. julija.

Tudi v sredo je prišlo več visokih cerkvenih dostojanstvenikov na kongres Kristusa Kralja v Ljubljano. Tako je jutraj prišel v Ljubljano dubrovniški škof dr. Josip Carevič.

Ob eni sta se pripeljala krški škof dr. Josip Srebrnič in kitajski škof-misionar Damian Ceng iz Čau-tunga. Kitajski škof Ceng deluje v apostolski prefekturi, v kateri tudi že dolga leta pastiruje naš misionar Joško Kere, ki ga »Slovenec« čitatelji dobro poznajo po pismih iz Kitajske. V istem območju delujejo tudi vnole slovenske šolske sestre iz Slovenske Bistrice. Škof Ceng bo stanoval v Salezijanskem zavodu na Rakovniku, njegovo škofijo pa bo za časa njegove odsotnosti vodil misionar J. Kerec.

Na kolodvoru se je zbrala lepa množica ljudi, ki so na hitro izvedeli za prihod visokega kitajskega gosta (njegov prihod poprej ni bil najavljen). Vlak je točno privozil in iz svojega voza je zelo dobro razporežen izstopil prevzvišeni, ki so ga vsi navzoči navdušeno pozdravili.

Msgr. Čenga je pozdravil najprej vseuč. prof. dr. Fran Lukman, nato pa svetnik g. Kalan. Prevzvišeni se je z njima kratko pogovarjal in nato med prisrčnim pozdravljanjem številnih potnikov odšel pred kolodvor, odkoder se je odpeljal na Rakovnik, kjer bo med svojim bivanjem v Ljubljani stanoval.

V četrtek jutraj pride z hrzvolakom iz Belgrada ob 7.40 na kongres tudi belgajski nuncij Felice. Z njim se bo pripeljal na kongres tudi pariški pomožni škof, zast. kardinala Verdiera, msgr. R. Beaussard.

Japonski generali nespravljivi

London, 26. julija. Medtem, ko angleška opozicija dolži Chamberlainovo vlado, da je pred Japonsko popolnoma kapitulirala in ji dala na daljnm Vzhodu prosto roko,

pa japonski generali s sporazumom med zunanjim ministrom Arito in angleškim poslanikom Craigijem nikakor niso zadovoljni ter pravijo, da se ne sme nasproti Angliji v nobenem oziru odnehati, dokler Anglija ne bo pokazala, da hoče svoje obljube res izpolniti. Zato izjavljajo v Tokiu, da z blokado Tjencina ne bodo prenehali, dokler Anglija ne bo svojih obvez dejansko uresničila.

Stanje naših kliringov

V naših kliringih so od zadnjega objavljenega stanja pa do 22. t. m. nastale prav znatne spremembe. Zlasti so velike razlike v nemškem, italijanskem, češko-moravskem in madžarskem kliringu.

Aktivni kliringi so še vedno kliringi z Bolgarsko, Nemčijo, Turčijo in Španijo. Dočim je saldo španskega kliringa ostal neizpremenjen, prav tako tudi saldo starega bolgarskega kliringa, se je saldo v turškem kliringu zvišalo za 0,5 milij. din na 17,2 milij. din. Znižal pa se je saldo naše klirinške terjatve proti Nemčiji za 22 milij. din (1,5 milij. mark), tako da znaša po stanju 22. t. m. še 16,8 milij. mark.

Med pasivnimi kliringi so pa saldi naših dolgov občutno narasli proti Italiji in proti Madžarski. Naš klirinški dolg proti Italiji se je zvišal od 77,4 na 88,8 milij. din, dolg proti Madžarski pa od 21,9 na 32,5 milij. din. Zmanjšal pa se je saldo našega dolga proti Češko-moravskemu protektoratu za 7,5 milij. kč na 9,4 milij. kč, ter saldo klirinškega dolga proti Romuniji za 2,8 na 8,9 milij. din. Za malenkost se je znižal tudi naš dolg v kliringu s Poljsko, in sicer za 0,3 milij. in je znašal 23,4 milij. din. Stanje naših obveznosti v belgijskem, bolgarskem novem in švicarskem kliringu so pa proti predzadnjemu izkazu ostale skoraj brez spremembe. Ti saldi so znašali: v belgijskem kliringu 1,6 milij. belgov, v novem bolgarskem 1,2 milij. din in v švicarskem 1,5 milij. švic. frankov.

Stanje Narodne banke

Stanje Narodne banke 22. julija je bilo sledeče (v milij. din, v oklepajih razlika proti stanju od 15. t. m.):

Aktiva: zlato v blagajnah 1.910,6 (1,0), zlato v inozemstvu 10,8, skupna podlaga 1.921,4 (plus 1,0), devize izven podlage 504,5 (— 18,1), kovani denar 222,3 (— 11,9), menična posojila 1.774,0 (+ 5,8), lombardna posojila 41,5 (— 50,9), skupno posojila 1.774,0 (— 45,2), vrednostni papirji 263,9, efekti rezervnega sklada 242,7 (+ 3,0), vrednosti ostalih fondov 38,5 (+ 1,4), nepremičnine 192,7 (+ 0,3) razna aktiva 2.306,2 (+ 140,6).

Pasiva: rezervni fond 243,2, ostali fond 39,1, bankovci v obliki 7.054,5 (— 22,5), obveznosti po vidu: državne terjatve 60,7 (+ 27,8), žiro-računi 1.064,9 (+ 45,7), razni računi 762,7 (— 7,7), skupno obveznosti po vidu 1.888,3 (+ 65,8), razna pasiva 261,2 (+ 27,7).

Obtok bankovcev in obveznosti po vidu so skupno znašale 8.942,8 (+ 43,4), skupna podlaga s premijo 2.468,9 (+ 1,3), od tega samo zlato v blagajnah s premijo 2.455,1 (+ 1,3). Skupno kritje je znašalo 27,60 (v prejšnjem izkazu 27,72 odstotkov), od tega samo kritje z zlatom 27,46% (27,37%).

Med aktivnimi postavkami je največja sprememba pri lombardnih posojilih, ki so se znižala od zadnjega izkaza za nad 50 milij. din. Devize, ki ne spadajo v podlago, so se znižale za 18 milijonov. Med pasivnimi postavkami pa je sprememba pri obliki bankovcev, ki se je zmanjšala za 22,4 milij., pri žiro-računih, ki so se zvišali za 45,7 milij., in pri državnih terjativah, ki so tudi narasle za 27,8 milij. din.

Ob celjski razstavi

Celje, 26. julija.

Slovenski mesti Ljubljana in Maribor prirejata z velikim uspehom vsako leto veljesejme oziroma razstave. Ustanovi, ki vršita to koristno delo, sta dvignili ugled obeh mest ne samo po vsej naši državi, temveč tudi preko meja v inozemstvu.

Nad vse dobro uspeha obrtna razstava 1.1935 je pokazala, da bi mesto Celje kot središče Slovenije in letovišarsko mesto nujno potrebovalo ustanovo, ki bi prirejala vsakoletno prireditve. S temi prireditvami bi privlačila tujce in tako podprla vse pridobitvene kroge in mesto samo. Društvo jugoslovanskih obrtnikov je sklenilo, da se v Celju ustanovi zadruga »Celjska obrtna razstava« in na drugi seji je bilo že določeno, da bo prišla gotova v-sta, čisti dobiček razstave v novo ustanovljeno zadrugo. Do izvršitve tega sklepa ni prišlo in je bil denar drugače uporabljen. Ustanovila se je Obrtna hranilnica in posojilnica, ali boljše rečeno samo posojilnica. Ustanovitev zadruge je delala velike težkote. Toda mnogi so imeli dobro voljo in bili so polni veselja do nesebičnega dela, sami so skovali pravila, ker ni bilo denarja, da bi to prepuščili strokovnjakom. Zadruga je bila ustanovljena. Ob ustanovitvi je bilo sklenjeno, da se še isto leto priredi razstava. Zadruga je najela manjše posojilo pri Banovinski hranilnici in s tem plačevala najnujnejše.

Po enoletnem odmoru se je zadruga zopet odločila, da bi priredila letos konec julija večjo prireditev. To je že druga prireditev Celjske razstave. Prav gotovo ne bo uspeh letošnje razstave, katere otvoritev bo v soboto, 29. julija ob 10 dopoldne v mestni šoli, prav nič zaostajal za prejšnjimi, kajti to dokazuje veliko zanimanje in polni prostori mestne šole, kjer razstavljajo obrtniki, trgovci in industrija svoje izdelke.

Priprave letošnje razstave je nekoliko motila protipropaganda, ki pa se je proti volji iniciatorjev, ki so mislili, da morajo tudi na gospodarskem polju delati strankarsko politiko, spremenila v učinkovito reklamo.

Vodstvo zadruge vabi vse one, ki bi imeli radi odločujočo besedo v razstavnih zadrugi in so pripravljeni nesebično sodelovati, da pristopijo k zadrugi po člani.

Vse Celjane in vso javnost pa vljudo vabimo, da se v čim večjem številu udeležijo otvoritve razstave in si razstavo ogledajo!

Novi agrarni dogovor med Nemčijo in Romunijo. V zvezi z izvršitvijo določb novega trgovinskega dogovora med Nemčijo in Romunijo je bil po naknadnih razgovorih 20. t. m. podpisan še dodatni protokol o tako imenovanem agrarnem sodelovanju med obema državama. Ta protokol določa podrobneje glede izvrševanja raznih določb trgovinskega sporazuma, ki se nanašajo na oljna semena, zlasti na laneno seme in seme sončnice. V smislu tega sporazuma bosta Nemčija in Romunija vsako leto določili skupne cene in množino potrebnih proizvodov. Nekatere vrste semen bo Romunija dobivala iz Nemčije. Z ozirom na izvoz živine predvideva protokol povečanje izvoza iz Romunije v Nemčijo in nabavo plemenske živine v Nemčiji, da bi se tako ustvarili predpogoji za preskrbo nemškega trga z blagom, kakor ga Nemčija potrebuje. Predvideva se tudi ustanovitev gotovega števila mlekarških podjetij za predelavanje mleka, da se tako pospeši razvoj mlekarstva. Končno gre tudi za to, da se produkcija romunskih vin prilagodi okusu nemških konzumentov. Dosežen je tudi sporazum glede ukrepov za povečanje proizvodnje sadja, zelenjave in raznih drugih pridelkov. Kot izgleda, se bo romunsko kmetijstvo moralo v vsem prilagoditi potrebam nemškega gospodarstva.

Otvorila sva v lastni hiši prenovljeno nekdanjo

GOSTILNO MRAK

na cesti 29. oktobra (preje Rimska cesta) Telefon 44-30

Gostilno bova vodila z največjo pozornostjo, da zadovoljiva cenj. goste z najboljšo pijačo in vedno svežo jedjo. Se priporočata

Franjo in Slava Tomšič, doslej poslovodeča gostilne »Lovšine«

Gospodarstvo

Zunanja trgovina po državah

Tudi v mesecu juniju je bila Nemčija tako v našem izvozu kakor tudi v uvozu na prvem mestu. Naš izvoz v Nemčijo je znašal v navedenem mesecu po vrednosti 116,3 milij. din (l. 1938, 80,2 milij. din), uvoz iz Nemčije pa 203,8 milij. din (129,0 milij. din). Kakor vidimo je tako izvoz v Nemčijo kakor tudi uvoz iz Nemčije proti lanskemu letu zelo narasel. Povečanje nemškega deleža pa ni samo absolutno, ampak tudi relativno. Lansko leto v mesecu juniju je delež Nemčije na našem izvozu znašal 21,5%, letos znaša 26,9%, delež Nemčije pri uvozu pa je znašal 31,3%, v tekočem letu pa znaša 47,6%.

Na drugem mestu v našem izvozu je meseca junija bila Belgija z 49,3 milij. din in 11,4%, l. 1938, je izvoz v Belgijo istega meseca znašal 40 milij. in 10,7%. Belgiji sledi Češko-moravski protektorat s 45,9 milij. in 10,6%, dočim je bila lansko leto Češko-Slovaška z 33,2 milij. din in 22,2% na prvem mestu. Večji kot lansko leto je bil tudi naš izvoz v Anglijo, in sicer je znašal 49,9 milij. oz. 10,2% (l. 1938, 28,8 milij. ali 7,7%) izvoz na Madžarsko je znašal 37,0 milij. oz. 8,6% (13,9 milij. oz. 3,8%), izvoz v Italijo 34,6 milij. oz. 8% (31,4 oz. 8,4%). Proti lanskemu letu je bil prav znaten delež Francije v našem izvozu. V Francijo smo izvozili blaga v vrednosti za 24,0 milij. din, kar znaša 5,6% proti celokupnemu izvozu v mesecu juniju.

Največji delež v našem uvozu za Nemčijo je imela v mesecu juniju Italija z 46,7 milij. din in 10,9% (l. 1938, 30,7 milij. oz. 7,4%). Velik delež imajo potem Zedinjene države s 27,7 milij. oz. 6,5% (18,1 milij. oz. 4,4%). Delež češko-moravskega protektorata je pa znatno padel, od 51,7 milij. oz. 12,5%, kolikor smo lansko leto uvozili iz Češko-slovaške države, na 23,3 milij. oz. 5,4%. Tudi iz Anglije smo uvozili mnogo manj kot lansko leto v juniju, letošnji uvoz je znašal 21,9 milij. oz. 5,1% proti 56,5 milij. oz. 13,7% v lanskem letu. Med pomembnejšimi našimi uvozniki je tudi Madžarska z 20,3 milij. oz. 4,7% (22,9 milij. oz. 5,5%).

Ce primerjamo naš celokupni letošnji izvoz v Nemčijo tekom prvega polletja z lanskoletnim izvozom, opazimo prav znatno nazadovanje. Letos smo izvozili v prvem polletju v Nemčijo blaga v vrednosti din 649,8 milij. din, lansko leto v istem razdobju pa 844,9 milij. din. Proti celokupnemu izvozu je nemški delež padel od 41,9% na 26,9%. Nasprotno pa se je dvignil letos naš uvoz iz

Nemčije, in sicer od lanskoletnih 1.050,0 milij. na 1.108,5 milij. din, odnosno od 40,0% na 43,8%. Zaradi povišanja uvoza in zmanjšanja izvoza se je znatno povečala pasivnost naše trgovinske bilance proti Nemčiji. Lansko leto smo bili v prvem polletju proti Nemčiji pasivni za 204,1 milij., letos smo pa za 458,7 milij.

Velike spremembe so nastale proti lanskemu letu tudi v naših trgovinskih odnosih s Češko-moravskim protektoratom. Lansko leto je v prvem polletju naš izvoz na Češko znašal 228,9 milij., letos pa 304,0 milij. Uvoz iz protektorata pa je znašal letos 171,3 milij. proti 321,7 milij. v lanskem letu. Dočim je torej naš izvoz v Češko-moravski protektorat narasel, je pa obratno naš uvoz padel skoraj na polovico. Proti protektoratu smo bili aktivni za 122,7 milij. din.

Tudi naš izvoz v Italijo se je letos dvignil, in sicer od lanskoletnih 171,3 milij. na 240,8 milij. in prvih šestih mesecih. Prav tako se je dvignil naš uvoz iz Italije, ki je lansko leto v prvem polletju znašal 205,6 milij., na 297,0 milij. Naša trgovina z Italijo je bila torej letos pasivna za 46,2 milij.

Ce vzamemo skupno našo zunanjo trgovino s klirinškimi državami, vidimo, da smo letos v prvem polletju v klirinške države izvozili blaga za 1.468,6 milij. din, kar je 60,8% vsega izvoza. Lansko leto je bil naš izvoz v klirinške države absolutno na isti višini, le proti celokupnemu izvozu je bil nekaj višji, znašal je 636%. Uvoz iz klirinških držav pa je znašal letos 1.807,1 milij. din ozir. 71,5% od celokupne vrednosti, lansko pa je znašal 1.898,8 milij. ozir. 69,5%. Delež izvoza v klirinške države je torej letos manjši kot lansko leto, delež uvoza iz teh držav pa nekaj višji. Proti klirinškim državam smo bili letos za 338,5 milij. pasivni, dočim je pasivni saldo lansko leto znašal 370,6 milij. din.

V neklirinške države smo letos v prvem polletju skupno izvozili za 945,2 milij. blaga, kar je 39,2% celokupnega izvoza. Lansko leto je naš izvoz v neklirinške države znašal 919,4 milij. ozir. 36,4% in smo torej v tem pogledu napredovali. Znižal pa se je naš uvoz iz neklirinških držav od lanskoletnih 806,9 milij. ozir. 30,5% na letošnjih 720,8 milij. ozir. 28,5%. Saldo v našem prometu z neklirinškimi državami je bil torej obe leti aktiven, znašala pa je lansko leto aktivnost 112,5 milij. letos pa 224,4 milij. din.

VIII. Mariborski teden

Nad 200 kmetov in kmetie iz Bele Krajine, Slovenskih goric, Ptujškega polja in Prekmurja v originalnih narodnih nošah in z originalnimi godbami so nastopili pod vodstvom znanega strokovnjaka F. Marolta na največji prireditvi letošnjega VIII. MT. na velikem festivalu slovenskih narodnih običajev dne 5. in 6. avgusta. Prikazali bodo večnoma že pozabljene slovenske narodne plesse, obrede, igrokaze itd. Prireditve vzbujajo povsod tako veliko zanimanje, da se napovedujejo celo že posebni vlaki. Voznina bo na vseh železnicah polovična.

Razstava VIII. Mariborskega tedna od 5. do 13. avgusta bodo pokazale vse najvažnejše industrijske panoge slovenskega Podravja, izdelke vseh vrst obrtnikov in vajencev, pridelke vinogradnikov, 20 let slovenskega gledališča v Mariboru, narodno-obrambno delo na severozhodu, tujski promet, gostinstvo, skavtizem, sport, veznine, male živali, trgovsko blago itd. Od 1. do 17. avgusta polovična vožnja po železnicah.

Zabavno prireditve VIII. Mariborskega tedna od 5. do 13. avgusta bodo presegle vse dosedanje. Poskrbljeno je stalno za koncerte, vesele gledališke in kabaretno nastope, sportne prireditve in tekme, atrakcije vseh vrst in zabave na velikem, povečanem veselilnem prostoru. VIII. MT bo nudil zabavo starim in mladim, tujcem in domačinom, ženskam in moškim od jutra do večera.

Za bivanje obiskovalcev VIII. Mariborskega tedna od 5. do 13. avgusta v Mariboru je poskrbljeno vsestransko v hotelih, javnih prenočiščih in zasebnih stanovanjih. Vsak obiskovalec bo našel sobo ali posteljo po svoji želji in po najsolidnejših cenah. Prav tako je poskrbljeno za najboljšo hrano in pijačo. Nudila se bo najboljša prilika za kopanje na Mariborskem otoku in izlete, po železnicah pa bo od 1.—17. avg. polovična voznina.

Posestne spremembe v mestu in okolici

Julij zaznamuje živahne kupčije s hišami in zemljišči tako v mestu, kakor tudi v okolici. Do 25. t. m. je bilo po raznih podatkih zaznamovanih in vpisanih 81 kupnih pogodb. Med drugimi navajamo:

Mestna občina Ljubljanska je kupila od Frana Suštarja ml., posestnika na Celovski cesti št. 84, parc. št. 34-3 k. o. Spodnja Šiška v izmeri 60 m² za 50.000 din. Trgovca Anton Mencinger in njegova svačinja Marija Mencinger, oba stanujoča na Sv. Petra cesti št. 43, sta prodala Brunčič Mariji roj. Cerin, soprogi plesarskega mojstra in stanujoči v Štepanji vasi št. 80, parc. št. 94-3 k. o. Šempetrsko predmestje I. del in parc. št. 71-1 iste k. o. v skupni izmeri 358 m² za 150.000 din. Kupovalka namerava tam zgraditi hišo in delavnico. Stergar Alma, posestnica v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 40, je prodala Juliju Šetini, poštnemu inšpektorju v Črnomlju in njegovi soprogi Loti dve parc. št. 423-7 in 424-8 k. o. Ljubljana mesto v skupni izmeri 556 m² za 35.000 din. Posestnica Ana Suhadobnikova na Vodovodni cesti št. 171 je prodala Rudolfu Babniku, posestniku in gostilničarju v Bizoviku št. 55 dve parceli št. 488-5 in št. 87-7 k. o. Petersko predmestje I. del v skupni izmeri 1363 m² za 48.520 din. Skubic Marija, posestnica v Lukovci pri Brezovici, Ljubljanska okolica, je prodala posestnika Franceca Peklaju na Brezovici št. 56 parc. št. 473 k. o. Log za 20.000

Borze

Dne 26. julija 1939.

Denar	
Angleški funt	258.—
Nemški čeki	14.30

Devizni promet na zagrebški borzi je znašal danes 2,57 milij. din, na beograjski borzi pa 4,5 milij. Promet v efektih na beograjski borzi je znašal 1,1 milij. din.

Ljubljana — Uradni tečaj:

London 1 funt	205.91—209.11
Pariz 100 frankov	116.25—118.55
New York 100 dolarjev	4379.87—4439.87
Zeneva 100 frankov	995.00—1005.00
Milan-Trst 100 lir	231.45—234.55
Praga 100 kron	150.75—152.25
Amsterdam 100 gold.	2351.00—2389.00
Berlin 100 mark	1769.12—1786.88
Bruselj 100 belg.	747.00—759.00

Ljubljana — Svoobodno tržišče:

London 1 funt	256.40—259.60
Pariz 100 frankov	144.81—147.11
New York 100 dolarjev	5458.10—5518.10
Zeneva 100 frankov	1238.28—1248.29
Amsterdam 100 gold.	2927.59—2965.59
Bruselj 100 belg.	930.19—942.19

Ljubljana — Zasebni kliring:

Berlin 1 marka	14.20—14.40
----------------	-------------

Zagreb — Zasebni kliring:

grški boni	30.40—31.30
------------	-------------

Belgrad — Zasebni kliring:

grški boni	30.90—31.60
------------	-------------

Zürich, 26. julija. Belgrad 10.—, Pariz 11,74, London 20,75, New York 443,075, Bruselj 75,30, Milan 23,30, Amsterdam 237,00, Berlin 177,80, Stockholm 106,975, Oslo 104,25, Kopenhagen 92,625, Sofija 5,40, Praga 15,15, Varšava 83,50, Budimpešta 87,00, Atene 3,90, Carigrad 3,60, Bukarešta 3,25, Helsingfors 9,14, Buenos-Aires 102,5.

Vrednostni papirji

Vojna škoda:

v Ljubljani 465—468

v Zagrebu 466—469

v Belgradu 468—469

Ljubljana. Državni papirji: 7% investicijsko posojilo 99,50—100,50, agrarni 61,50—62,50, vojna škoda promptna 465—468, begluške obveznice 86,50—87,50, dalm. agrarni 84,85, 4% sever. agrarni 52—53, 8% Blerovo posojilo 100—101, 7% Blerovo posojilo 93—94, 7% kosojilo Drž. hip. banke 100,50 do 101,50, 7% stab. posojilo 100—101. — Delnice: Narodna banka 7350—7450, Trboveljska 172—175.

Zagreb. Državni papirji: 7% invest. posojilo 99,50—100,50, agrarni 61,50—62,50, vojna škoda promptna 466—469, 6% sum. obv. 80,75—81,75, begluške obveznice 86,75—87,50, dalm. agrarni 83,50—84,50 (84,25), 4% severni agrarni 59,50 do 60,50, 8% Blerovo posojilo 101 bl. 7% Blerovo posojilo 94 bl. 7% posojilo Drž. hip. banke —, 7% stab. posojilo 100,50 denar. — Delnice: Narodna banka 7350 den., Priv. agrarna banka 211—215, Trboveljska 172—175.

Belgrad. Državni papirji: 7% investicijsko posojilo 100,50—100,75 (100,50—100,65), agrarni 62,25 den. (62,50), vojna škoda promptna 467—468, konec septembra 463,75, begluške obveznice 87 do 87,50 (87), dalm. agrarni 83—84 (84), 4% severni agrarni 59,75 den., 8% Blerovo posojilo 100 den., 7% Blerovo posojilo 94,25—94,50, 7% posojilo Drž. hip. banke 100,50 den., 6% sum. obv. 82 do 83 (81,50—83). — Delnice: Priv. agrarna banka 210,50—211,50 drobni.

Žitni trg

Novi Sad 26. julija: Vse neizprem. Tendence neizprem. Promet srednji.

Živinski sejmi

Sejmsko poročilo

Prignanih je bilo 15 konjev, 20 bikov, 190 volov, 456 krav in 25 telet. Skupaj 676 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste na sejmu dne 25. v mesecu juliju 1939 so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od din 3,90 do 5, pol-debeli voli 1 kg žive teže od din 3,25 do 4, plemenski voli 1 kg žive teže od din 4,25 do 5,50, biki za klanje 1 kg žive teže od din 3,25 do 4,25, klavne krave debele 1 kg žive teže od din 3,50 do 4,50, plemenske krave 1 kg žive teže od din 3,50 do 4,50, krave za klobasarije 1 kg žive teže od din 2 do 3, molve krave 1 kg žive teže od din 4 do 5,25, breje krave 1 kg žive teže od din 3,50 do 4,50, mlada živina 1 kg žive teže od din 3,70 do 5,25. Prodanih je bilo 285 komadov.

Mesne cene: Valoveko meso I. vrste 1 kg din 10—12, volovsko meso II. vrste 1 kg din 8—10, meso od bikov, krav, telic 1 kg din 6—12, teleče meso I. vrste 1 kg 10—12, teleče meso II. vrste 1 kg 8—10, evinsko meso sveže 1 kg din 10—16. Maribor, dne 25. julija 1939.

oglas

u

Slovencu - gotov uspeh!

V današnjem času bo VI. mednarodni kongres Kristusa Kralja mogočna izpoved vseh narodov za mir v kraljestvu Kristusovem!

Mednarodni kongres Kristusa Kralja

Sprejem kardinala Hlonda v petek, 28. VII.

Njeg. Eminenca kardinal Hlond pride kot zastopnik ev. cčeta v Ljubljano na VI. mednarodni kongres Kristusa Kralja s svojim spremetvom dne 28. julija.

Prvi sprejem v naši državi je v Mariboru, kjer ga pozdravi zastopnik kraljevske vlade in zastopnik cerkvene hierarhije.

Iz Maribora potuje kardinal-legat s svojim spremetvom in odličniki, ki se mu v naši državi pridružijo, s posebnim vlakom, ki ga je dalo na razpolago zunanje ministretvo.

Edini postanek na vsej poti je v Celju, kjer bo prav tako pozdrav cerkvenih in civilnih zastopnikov in organizacij.

V Ljubljani je uradni sprejem na ljubljanski postaji, kjer bodo pričakovali Njeg. Eminenco le najvišji predstavniki uradov in oblasti ter ljubljanski škof dr. Gregorij Rožman s člani glavnega pripravljalnega odbora za kongres Kristusa Kralja.

Organizacije in duhovščina z jugoslovanskim episkopatom na čelu pozdravijo kardinala-legata na Marijinem trgu. Pri tem sprejemu bo poleg duhovščine sodelovala častna četa fantov in oddelek deklet v krojih. Dalje križarji in klarice, ter druge skupine uniformirane ali enotno urejene mladine. Zlasti številno naj bodo zastopane naše lepe narodne noše, da bo sprejem čim prislejši in veličastnejši.

Podrobnosti o sprejemu bomo še objavili. Z Marijinega trga bo šel kardinal Hlond v sprejemo vseh, ki so pri sprejemu sodelovali, čez franciskanski most in Stritarjevo ulico v stolnico pod baldahinom, ki ga bodo nosili fantje v krojih.

Kongresni odbor želi, da bi bil ta sprejem čim svečaniji in zato naproša vodstvo navedenih organizacij, da uredijo več potrebno zaradi udeležbe svojih članov pri tem sprejemu. Ljubljanske in okoliške narodne noše pa naj se tudi pravočasno pripravijo za ta sprejem!

Prihod poljskih akademikov

Danes se bodo s popoldanskim brzovlakom, ki pride v Ljubljano ob 16.42, pripeljali v Ljubljano poljski akademiki. Vodstvo Slovenske dijaške zveze prosi vse svoje članke in članice, da se sprejema inozemskih gostov gotovo udeležijo. — Zvezno vodstvo SDZ.

Krožiki Slovenske dijaške zveze bodo v nedeljo tvorili pri glavnem sprejemu samostojno skupino. Zaradi tega se zberemo vsi ob 13 popoldne na dvorišču Cirilovega akademskega doma (Strelška ulica 12, Ljudski dom). — Zvezno vodstvo SDZ.

Razstava sodobne cerkvene umetnosti

bo kongresne dni pri uršulinkah na Kongresnem trgu 18. Razstavljena bodo cerkvena oblačila, cerkvene posode, slike, kipi, vse po načrtih najodličnejših sedanjih slovenskih umetnikov. Razstava se začne v četrtek, 27. t. m. popoldne ob 11.

Ljubitelji umetnosti prijazno vabljeni! Posebnih vabil za otvoritev ne bo.

Prispevki za kongres

Vnovčujte bone in zbirajte prispevke za kongres še ves ta teden. Tam, kjer ste nabirale akcije že zaključili, pošljite zbrano takoj po poštni položnici na naslov: Pripravljalni odbor za kongres KK v Ljubljani, štev. ček. rač. je 11.711.

Denar za kongresne knjižice

pošljite po možnosti že v soboto, 29. t. m., v vsakem primeru pa takoj, ko zaključite prodajo kongresnih knjižic. Denar pošljite po poštni položnici na gornji naslov in na zadnjo stran položnice točno napišite, za koliko knjižic po 8 din in za koliko knjižic po 5 din je denar. Preostale knjižice nam morate vrniti, sicer bomo terjali odgovarjajočo vsoto denarja. — Finančni odbor za KKK.

Udeležujte se kongresnih zborovanj

Vso ljubljansko javnost, posebno naše dijake in akademike pozivamo, da se v čim večjem številu udeležujejo kongresnih študijskih zborovanj v Unionu. K zborovanjem prihajajte točno! Z zamuhanjem motite predavala in poslušalce. Za potrebno število izvlečkov posameznih referatov v francoskem jeziku smo poskrbeli. Delimo jih vedno pred začetkom vsakega referata. Tudi močno želimo, da se javljate k debati ob času razgovora po jezikovnih skupinah. V Unionu pokažite, da znate tudi misliti katoliško!

Mladina

Ljubljanska mladina (vse ljudske in srednje šole) ima danes ob 6 zvečer skupno pevsko vajo ob spremljavi godbe na dvorišču glasbenega društva »Sloga« v Pražakovi ulici. Zberemo se že malo pred šest, da bodo točno pričeli. Na svidenje!

Spovedovanje za mladino bo danes popoldne od štiri naprej po vseh ljubljanskih cerkvah. Kdor le more, naj gre k spovedi, da bomo v soboto jutraj s čistimi srci na Stadionu proslavili Kralja kraljev.

Sprevod mladine mesta Ljubljane in bližnje okolice bo v soboto jutraj ob 7 s Kongresnega trga na Stadion. V ta namen naj se vsi šolarji zbero na Kongresnem trgu že pred sedmo uro. Na zbirališče naj pridejo v skupinah pod vodstvom svojih gg. katehetov in profesorjev verouka. Točno ob sedmih se bo pričel premikati sprevod mladine na Stadion. Na Stadionu nas bo že pričakovala mladina vse Slovenije.

Kardinal-legat bo daroval sv. mašo. Med sv. mašo bomo peli pesmi, ki so natisnjene na posebnih lističih. Ljubljanska mladina jih bo dobila danes pri pevski vaji. Vsem ostalim pa smo jih razposlali na župne urade po pošti. Med sv. mašo bo skupno sv. obhajilo. Po sv. maši pa bodo vsi otroci, ki so bili pravočasno prijavljeni, dobili maslene hlečke. Tudi za pitno vodo je vse poskrbljeno!

Mladina, ki prihaja z vlaki! Prosimo vse gg. katehete, da vse svoje skupine takoj po prihodu vlakov odpeljejo izpred glavne postaje na Stadion! Vsi, ki se bodo pripeljali v Ljubljano z vlakom, naj bodo na Stadionu že zbrani, ko bo tja prišel sprevod ljubljanskih otrok.

Kresovi

Zažgite jih jutri v petek 28. julija zvečer po avemariji. S kresovi naj bo združeno slovesno pritrkavanje. Povejmo na zunan, svetu živo, da smo vdani, globoko vdani Kristusu Kralju in njegovi Cerkvi. Jutri naj zagore bakle naše velike vdanosti!!!

Lastnikom hiš ob progi Maribor—Ljubljana!

Kardinal-legat se bo vozil po tej progi jutri, v petek, 28. julija, popoldne iz Maribora v Ljubljano. Prav toplo prosimo vse lastnike hiš ob progi Ljubljana—Maribor, da svoja poslopja na čim lepši način in čim pestreje okrase z zelenjem, s papeževimi in državnimi zastavami!

Ljubljančanom!

Nekateri ste že prav lepo okrasili svoje hiše. Vsa čast vam! Prosimo vse tiste, ki tega do sedaj še niste storili, da svoja poslopja čim prej okrasite in jih ovenčate z zelenjem! Ne pozabite izobesiti zastav!

Jutri, ko bo prišel v Ljubljano kardinal-legat, bo zvečer po slavnostnem zborovanju v Unionu Ljubljana bajno razsvetljena. Prosimo vse prebivalce, da tudi svoje hiše, oziroma svoja okna razsvetli. Postavite na okna svečke, žarnice, lampijončke in podobno. Ljubljančani, pokažimo, da smo ponosni na veliko čast, ki nas je doletela!

Ljubljanskemu trgovstvu!

Jutri zvečer bo v počastitev prihoda Njegove Emin. legata Hlonda Ljubljana slavnostno razsvetljena. K razsvetlitvi ste močno poklicani tudi trgovci. Prosimo Vas, da pustite svoja izložbena okna razsvetljena pozno v noč. Ljubljana naj bo jutri zavita v morje luči!

Prenočišča

Skupna prenočišča na slami so določena: za dečke na klasični gimnaziji, Tomanova ul.; za deklice na liceju, Bleiweisova cesta; za ženske iz ljubljanske škofije v ljudski šoli za Bežigradom (tik Stadionu); za moške iz ljubljanske škofije na realki, Vegova ulica; za ženske iz mariborske in drugih škofij Jugoslavije na realni gimnaziji, Poljanska cesta; za moške iz mariborske in ostalih jugoslovanskih škofij v šoli na Grabnu, Zoisova cesta.

Stanovanja pri privatnikih in v zavodih

Nakaznice za stanovanja pri privatnih izdaja stanovanjski odsek, ki ima prostore v Vzajemni zavarovalnici na Masarykovi cesti.

Stanovanjski odsek

za kongres Kristusa kralja ima svojo pisarno v palači Vzajemne zavarovalnice na Masarykovi cesti. V vseh stanovanjskih zadevah naj se udeleženci kongresa obračajo le na stanovanjski odsek. Stanovanjski odsek ima telefonsko štev. 48-67.

Rediteljem-vodjem ljublj. okolice!

Vse reditelje v okolici približno 20 km od Ljubljane — to je do Kranja, Vrhnike, Grosuplja, Litije in Kamnika — vjudno prosimo in nujno pozivamo, da pridejo najbližji v Ljubljano, in sicer kar na Stadion v soboto 29. t. m., že ob pol šestih zjutraj, ostali pa vsaj do šeste ure zjutraj. Zbor za vse ostale reditelje pa je v Ljubljani istotako v soboto, dne 29. t. m., toda šele ob 10 popoldne na državnem učiteljskem, Resljeva cesta, ker se mora brezpogojno prav vsak reditelj osebno zglasiti. Danes prejmete pri župnem uradu, oziroma fantovskem odseku, preko katerega ste nam pač prijavili svojo rediteljsko pomoč, kongresno knjižico in znak z okrožnico, v kateri je nekaj kratkih navodil. Točna navodila, in sicer tiskana v posebni knjižici glede rediteljske službe in sploh vsega, kar je s tem v zvezi, pa prejme vsak reditelj osebno v Ljubljani.

Rediteljem-vodjem ljubljanske okolice: V četrtek, 27. t. m., ob 7 zvečer bo na Stadionu v Ljubljani sestanek rediteljskih vodij iz odsekov

ljubljanske okolice. Sestanek bo zelo važen, ker se bodo ob tej priliki dala navodila za rediteljsko službo in razdelile knjižice.

Sanitetna služba pri glavnih kongresnih prireditvah

1. Centralna ambulanca v telovadnici v Vzajemni zavarovalnici posluje od petka 28. julija od 17 dalje permanentno ponoči in podnevi do nedelje 30. julija ob 24.

2. Južna in severna ambulanca na Stadionu posluje v soboto od 7—11 in od 20—23. V nedeljo 30. julija od 8—11 in od 14—19.

3. Leteče ambulance poslujejo v petek, dne 28. julija na Marijinem trgu od 17.30—19 pred lekarno Sušnik in pred palačo tvrde I. C. Mayer. V nedeljo 30. julija od 13—15 na Krekovem trgu, od 14—16 pred lekarno Sušnik, od 15—17 pred lekarno Kmet na Tyrševi cesti.

Le pečar zna zložiti peč

kakor more perilo čisto oprati le dobro milo Terpentinsko milo Zlatorog da gsto belo peno, ki z lahkoto odstrani vsako umazanijo. Le malo truda in perilo je snežno belo, prijetno poduhteva in ostane dolgo trdno.

Kongresna pisarna poroča

1. Nekateri so napačno poučeni in mislijo, da je dovoljen vstop na kongresne prireditve samo z znakom. To ne drži. Za vstop na prireditve velja znak in legitimacija modre barve. Kot stojišče pri »Igro o kraljestvu božjem« služi legitimacija rdeče barve (cena 8 din). Otroci, ki bodo prišli k mladinski prireditvi, ne potrebujejo ne znaka in ne knjižice, ker pridejo v Ljubljano kot solski izletniki.

2. Rezervirane vstopnice za igro v soboto, dne 29. t. m. zvečer naj se dvignejo tekot današnjega dne, sicer se bodo razprodale.

3. Vse vstopnice za igro po 10 din so razprodane. Na razpolago je še nekaj sedežev po 20 din. Vsem, ki so pismeno naročili vstopnice po 10 din, sporočamo, da jim ne moremo ustreči, ker so vstopnice razprodane.

Članice Zveze katoliških dijakinj, akademikarke in srednješolke! V soboto 29. julija bo ob 4 popoldne skupno zborovanje vseh lastnih organizacij dekliške KA iz ljubljanske in lavantinske škofije. V Delavski zbornici na Miklošičevi cesti št. 20. Tega zborovanja se bomo vse udeležile. Tiste, ki ste se prijavile in ki greste na tečaj ZKD na Zingarico, pridite v ponedeljek 31. julija ob 5.10 zjutraj na glavni kolodvor. Prinesite s seboj odeljo in vse, kar vam je bilo naročeno. Ne pozabite beležek, kamor si boste zapisovale predavanja. Za morebitne informacije se obrnite na svoje voditeljice!

Odbor DSKA »Savice« sporoča svojim članicam, da se bomo polnoštevilno udeležile slovesnega obhoda ob zaključku kongresa v nedeljo, dne 30. julija ob 2 popoldne. Zberemo se točno četrt ure prej, torej ob tričetrti na 2. na Resljevi cesti, desni pločnik, obrnjeni proti Zmajskemu mostu, v bližini kolodvora.

Savičarke! Tiste, ki se boste udeležile tabora v Trebnjah od 7 do 14. avgusta in se še niste prijavile, storite to čim prej! Naslov: DSKA »Savice«, Pax et bonum, Franciskanski prehod — Ljubljana.

Učence ljubljanskih uršulinskih šol: učiteljica in vadnice, gimnazije, meščanske in ljudske šole, naj pridejo gotovo v soboto ob tričetrti na 7

„Igra o kraljestvu božjem“

Verni in posvetni. Glede vaj ste sedaj navezani vse do glavne vaje v soboto le na sebe. Danes in jutri se sestanite ter še enkrat vestno predelajte vse, kar vam je napisano v besedilu igre in v navodilih. V soboto pridite vsi z jutranjimi vlaki. Podajte se takoj na Stadion. Potrpeljivo čakajte na navodila, ki vam bodo sporočena po zvočnikih. Takoj po mladinski pobožnosti boste zavzeli prostor v areni, na katerem boste igrali. Pri vaji izvršite vse čim hitreje. Upoštevajte, da gibanje velikih množic traja dolgo. Zato ne bodite nikdar nestrpni! Če boste prišli vsi, nas bo nič manj kot štirisoč. To je množica, kakor je najbrž niti v Evropi v tako enotni misli in v tako enotnem dejanju še nihče ni videl. Ne pustite se begati od ljudi, ki jim naša manifestacija ne gre v račun. Ljubljana vas pričakuje, vsa kot nevesta ozaljšana.

Danes ob šestih zvečer morajo priti na Stadion k veliki vaji sledeče: 1. Vse skupine za zbor nove krščanske mladine. 2. Zbor angelov. 3. Vsi solisti. 4. Vsi voditelji zbora posvetnih in vernih. 5. Vsi pomagalič naglavnih grehov. 6. Vsi še nikamor dodeljeni ljubljanski stalni reditelji. — Pridite točno! Prinesite s seboj prapore! Prapore boste lahko po vaji varno shranili.

Pomožni govorni zbor naj pride danes ob šestih na Stadion, in sicer v godbeni paviljon na severni strani arene. Prisotnost vseh je nujno potrebna.

Gg. pevke in pevci ljubljanskih cerkvenih pevskih zborov so najvjudneje vabljeni, da se udeležijo današnje vaje za »Igro o kraljestvu božjem«. Zato naj pridejo ob šestih zvečer na Stadion ter naj se brez posebnega poziva zberejo ob oddelku godbe na južni strani arene. Vse, kar boste peli, vam je znano in vaše sodelovanje ni združeno niti z najmanjšo težavo.

Glasniki naj pridejo na Stadion danes ob osmih zvečer. Zberejo naj se za glavno tribuno. Br. Haider naj javi vrhovnemu režiserju, kadar bodo vsi zbrani.

Gg. reditelji, ki so se prijavili za službo med »Igro o kraljestvu božjem«, naj pridejo danes točno ob osmih zvečer na Stadion. Podajo naj se takoj v severozahodni kot Stadionu!

Gospodje za bengalsko razsvetljavo naj bodo danes točno ob osmih zvečer na Stadionu. Zadržijo naj se za glavno tribuno, dokler ne bodo poklicani.

Geslo vse mladine, ki sodeluje v zboru nove krščanske mladine, mora biti: Danes hočemo biti vsi pri veliki vaji na Stadionu!

P. n. občinstvo prosimo, da ne sili na Stadion med vajami za kongresno igro. Kar vidi pri vajah, itak ni zdaleka tisto, kar bo videti pri predstavi. Navzočnost občinstva igralce pri vajah le moti.

Voditelji zbora vernih in posvetnih naj bodo danes ob šestih na Stadionu. Postavijo naj se ob oder za igralce naglavnih grehov. — Poleg tega morajo priti na Stadion tudi jutri ob osmih zvečer!

Glavna vaja za kongresno igro bo v soboto popoldne takoj po mladinski pobožnosti. Mislite na to! Razume se, da je takrat navzočnost slehernega potrebna.

Drevi koncert slovenske nabožne pesmi

Kupite programe za ta koncert, ki bo danes ob pol devetih zvečer v franciskanski cerkvi. - Programe dobite v Pax et Bonum v franciskanski pasaži in v trgovini Fr. Pavlina na Kongresnem trgu

Kristu Kralju vjekova poklon iz Zagreba

I Zagreb, eto, diže se,
U ime srih Hrvata,
Te složno sada stupajuč,
Uz svog Slovenskog brata,

Ka Kristu Kralju-Vjekova,
Svoj smjerni hod upravlja,
I Krista-Kralja Vjekova,
Iz duše sve pozdravlja.

Jer vremena još nikada,
Kô ova nisu bila,
Kad pravdu među ljudima,
Svuđ ruši crna sila.

I napredak sav ruši se,
Te slobode nestaje,
I novi rob, kô nikada,
Sad čovjek svuđ postaje.

I mjesto kruha potrebnog,
Za rat se sprema dava,
Jer svijest, da brata svi smo mi,
U mnogim davno spava.

Do vječne mi svi doćemo,
Domaje naše prave,
Do vječne mi svi doćemo,
Božanske sveće slave.

Ante Belanić.

I zato, Kriste-Kralju čuj,
Što molimo te sada,
Pred tobom smjerno kleteti:
Izbavi nas od jada!

Odasvuđ vapaj čuje se:
Nam mir i pravda treba;
Al toga dobit nećemo,
Bez ruke Božje s neba.

I zato mi svi padamo,
Pred Krista-Kralja sada,
Jer Krist nam Kralj jedini je,
Sva naša puna nada.

Bez pomoći nam Kristove,
Uzalud bit će muke,
Uzaludu se truditi,
Sve ljudske hoće ruke.

Uz Krista-Kralja stojet, i
Sred teških svjetskih vaja,
Kroz trnja punom dolinom,
Mi doćemo do raja,

Na razstavi komunistične propagande iz Španije so razstavljene tudi igrane karte iz sovjetske Rusije. Vse figure so upodobljene tako, da čim bolj ščuvajo k sovraštvo do vere. Spodaj levo je kapitalist, ki ima vse vere zna vrvice.

* Huda avtomobilska nesreča v Vinkovcih. 42 letni uradnik tovarne Baťa v Borovu Stevan Bajičić se je peljal z avtomobilom po cesti proti Borovu. Na nekem ovinku se je pripeljal nasproti neznan kolesar. Bajičić se mu je hotel izogniti, bil je pri tem avtomobil zavozil v jarek in se prevrnil. Krmilo je Bajičiću zmečkalo prsni koš, poleg tega je bil hudo poškodovan po glavi in po vsem životu. Prepeljali so ga takoj v bolnišnico v Vinkovce, kjer pa je umrl, ne da bi se prej zavedel.

LJUBLJANA

Mariborski festival - odkritje narodnih običajev

Priveditev mariborskega tedna se bo letos začela z velikim festivalom narodnih običajev in obredov. Pri nastopu bo v soboto 5. avgusta ob 10 dopoldne. Oba nastopa bosta na stadionu SK Zelenižarja. V soboto ob tri četrti na 12 bo prišla v Maribor tudi močna belokranjska skupina, ki bo šla v sprejeto in v narodnih nošah skozi Maribor. V nedeljo ob 9 bo skupen obhod okrog 250 nastopajočih po Mariboru. Nato pa bo festivalna prireditev. Za obisk mariborskega tedna in festivala je dovoljena četrtinska vožnja in znašajo celotni stroški za vožnjo iz Ljubljane, sedež na festivalski prireditvi in vstopnina 44 din. Pobudo za festival je dala Društvo prijateljev Slovenskih gor in Društvo Bela Krajina, vso festivalsko prireditev pa pripravljata mariborski Putnik. Tehnično vodstvo prireditve pa je prevzel vodja Folklorenga instituta Glasbene matice prof. Fr. Marolt.

Na festivalskih prireditvah bosta nastopili dve pokrajinski skupini, in sicer belokranjska in majerska panonska, pri katerih bo sodelovalo skoraj 250 narodnih noš. Nastopi bodo pokazali zanimiva obredja in narodne običaje, ki so se ohranili iz davnih stoletij, ko smo bili Slovenci še člen velike slovanske družine, ki je posedla Srednjo Evropo. Po svojem obsegu bo mariborski festival razširjena oblika festivalov, ki jih je Folklorinstitut Glasbene matice priredil l. 1935 s Koroskim dnevom in l. 1936 z Belokranjskim dnevom in ki so pokazali tipična ljudska obredja. Letos pa je črnomeljki festival združil vse belokranjske skupine, ki bodo tudi nastopile v Mariboru.

Stajerci bodo na festivalu postavili tri skupine: skupina iz Lencove vasi bo pokazala Orače (po starem), Plesarje in Rusa (zimsko pomladanske obredne prizore). Skupina iz Sv. Jurja ob Ščavnici bo nastopila s Sterjaki (Podbijanje valeka, zbijanje ključa in Ljubiško rüso), v katerih so združeni pomladni obredi. Skupina od Sv. Marka niže Ptuj bo pokazala prleško Kurentovanje

(Kurenti, Rusa, Čarga, Zlodej, Orači, Medved, Količi in Ljubej). Četrta skupina je panonska in bo prišla iz Beltincev. Pokazala bo šest originalnih plesov, in sicer: Meštarske ples (Tkalečka, Šotarska), Gostuvske ples (Točak, Samarijanka in Po zelenoj trati) ter obredno kolo Marko skače... Sodelovala bo originalna muzika iz Beltincev pod vodstvom Ivana Kocipra.

Belokranjci bodo nastopili s petimi skupinami: Črnomaljški bodo pokazali Črna Jurja po starem in kolo Most. Skupina iz Vinice bo nastopila s tremi skupinami Kresnice in kolo. Adleščani bodo pokazali Kresnice, Kola, Hruške, Jabolka in Lepo Anko. Metličani imajo na sporedu Metliško kolo, Obredni prizor Most, svatske prizore Rešeta in Robčec ter obredni igri Kurji boj in Turn. Skupina iz Poljane-Stari trg bo pa pokazala Kresnice in Svatsko kolo.

Ker bo mariborski festival doslej največja prireditev, ki bo pokazala naše folklorne zaklade in samobitnost slovenskega življa v najrazličnejših predelih slovenskega narodnega ozemlja, se tudi Ljubljana pripravlja na obisk Maribora za čas festivala. Zaradi tega je na prošnjo pripravljalnega odbora sklical v torek popoldne župan dr. Jure Adlešič sestanek zastopnikov ljubljanskih društev, na katerem je priporočil insp. Wester kot zastopnik ljubljanskega župana vsem društvom, naj v čim večjem številu napotijo svoje članstvo na festival v Maribor, saj ima ta prireditev namen vzbuditi večje zanimanje za domače narodopisne vrednote, ki so dokaz naše narodne samobitnosti. Prireditev spada med letošnje res pomembne narodno manifestacije in ima namen dvigniti med tamšnjim prebivalstvom narodni ponos. Na sestanku so zastopniki društev sklenili, da bodo objavili skupen poziv v časopisju. Osnovni je tudi poseben pripravljalni odbor, za čigar predsednika je bil izvoljen insp. Wester, za podpredsednika pa dr. Bano, predsednik društva Bela Krajina. V odbor so stopili zastopniki vseh močnejših zastopanih organizacij.

voz žaganih drv v vrednosti 300 din. Mestno poglavarstvo izreka darovalcu najtoplejšo zahvalo tudi v imenu podpiranih.

I Z ljubljanskega trga. Včerajšnji tržni dan je bil bogato založen z vsemi živili in drugimi potrebščinami. Na trg prihaja novo sadje v veliki izbiri, tako jabolka, ki so letos dobro obrodila po mnogih krajih in ki so kvalitetno prav lepa. Cene jabolkom so od 4-7 din kg. V obilju imamo na trgu raznovrstnih hrušk od slabih do najfinjših po 3-6 din kg. Ker je na trgu vedno več bosanskih sliv na izbiro, so cene padle. Slive so sedaj

po 5-6 din kg. Pred tedni je bilo grozdje še drago ko žefran. Sedaj je bilo grozdje — muškati — po 10 din kg. Domače breskve od sotreske, do brunjske, dolenske in štajerske strani so po 4 do 6 din kg. Domače marelice so po 7-9 din. Nekateri ljubljanske vrtnarice so prinesle na trg zelo lepe marelice, ki so imele izredno dober aroma. Češnje so izginile. Pred dnevi so bile še naprodaj a se jih ni nikdo dotaknil. Borovnice so po 2 din liter, maline pa po 5 din liter. Paradizniki so bili po 5 din kg. Prav mnogo je bilo na trgu paprike, ki je po 0.50 komad. Krompir je bil po 1-1.25 din na debelo, na drobno po 1.25-1.50 dinarjev kilogram.

I Karambol kolesarja z motoklikom. V torek zvečer se je peljal po Dolenski cesti s kolesom gostilničar Omahen Jože z Dolenske ceste št. 35. Nasproti mu je privozil motoklikel in po nesrečnem naključju sta trčila drug ob drugega. Pri karambolu je kolesar odletel s tako silo na tla, da si je zlomil desno roko pod komolcem.

I Tri mlade vlomilce in potepuhe je te dni prišla ljubljanska policija. Izkazalo se je, da sta dva brata Stefan in Stanko, prvi star 19, drugi pa komaj 14 let, v družbi s tretjim tovarišem Janezom zagrešila celo vrsto manjših vlovov v Ljubljani in po deželi. Trojica je kradla kakor srake. Tako so se lotili starega železa v javnih skladiščih v Ljubljani. V Kolodvorski ulici so poskusili z beračenjem, pa so mimogrede hoteli odnesti z nekega podstrešja železno pečico. Uspešno so s četrim pomagačem vlomili v paviljon Volga na velesejmu pred dobrim tednom in odnesli jestvine, sladkor, marmelado in nekaj železine. Celotno bogastvo niso pustili na miru. Samo tam so napravili škodo za 2500 din. V drugem paviljonu so obiskali stanovanje nočnega čuvaja Petkovška in mu odnesli za 1000 din obleke in perila. Potovali so tudi po deželi. Tako so šli mimo Litije proti Stični in kradli, kar se je le dalo. Iz Stične so šli čez Trbovlje v Celje in Ptuj, kjer so v ptujski okolici v gostilni ukradli denarnico, v kateri je bilo nad 500 din. Z denarjem so se odpeljali v Maribor, od tuda pa v Zagreb. Ko je zmanjkalo drobiža, so se vrnili v Slovenijo, kjer so jih po nadaljnjih tatinskih poskusih v Smarjeti pri Novem mestu spravili na varno.

Murska Sobota

Iz Francije se je vrnil naš rojak izseljenski duhovnik g. Camplin. Ostal bo pri nas do konca tega meseca. G. Camplin se bo udeležil zasedanja izseljenske zbornice v Ljubljani. Ves čas svojega bivanja doma v Bogojni pa daje g. Camplin sporočila našim izseljencem njihovim domačim. V ponedeljek 31. t. m. pa bo v Murski Soboti v pisarni Rafaelove družbe sprejemal pritožbe in naročila od svojcev izseljencev, katere bo ponesel delavcem v Francijo. Obenem z g. Camplinom se je vrnil tudi prijatelj naših izseljencev jurist g. Casar France, ki se s ostalimi slovenskimi izobraženci v Parizu mnogo trudi za izboljšanje položaja naših delavcev v Franciji. Izseljenci želijo obema socialnima delavcema prijetne počitnice v domovini.

MARIBOR

Meščani!

V petek 28. t. m. potuje skozi Maribor kot zastopnik sv. očetna na kongresu Kristusa Kralja v Ljubljani Nj. Eminenca kardinal dr. Avgust Hlond.

Na kolodvoru bo prirejen visokemu dostojanstveniku slovesen sprejem ob 13.30. Mestna občina bo njemu v pozdrav okrasila poslopja s državnimi zastavami.

Vljudno vabim meščane, da store isto na svojih hišah v petek opoldne. — Župan dr. Juvan.

m Mariborska katoliška društva se pozivajo, da pošljejo k sprejemu kardinala legata Hlonda jutri, v petek, ob pol 2 na glavni kolodvor zastopstva s društvenimi zastavami.

m K sprejemu kardinala legata Hlonda na peronu pridejo ob pol 2 popoldne zastopniki oblasti in organizacij, ostalo občinstvo pa ima prost dostop na peron ob pol 2 dalje.

m Maribor ob petletnici smrti generala Maistra. Preteklo je pet let, kar je izidnih mariborski junak, general Rudolf Maister-Vojanov. Petletnice njegove smrti se je večer Maribor slovesno spominjal. Organizacija Maistrovih borec je priredila spominsko proslavo. Dopoldne ob 9 je bila v frančiškanski cerkvi zadušnica. Popoldne ob pol 6 so se zbrali Maistrovi borec in številno občinstvo na Pobrežju na mestnem pokopališču, kjer počiva pokojni mariborski junak v grobnici. Grob sta okrasila krasna venca Društva Maistrovih borec in Narodne obrane v Mariboru. Številni udeleženci so prinesli s seboj cvetje, s katerim so zasuli grob. Spominsko proslavo so začeli pevec mariborske Ipačeve župe, ki so zapeli pesem slovenskih fantov »Oj Doberdoba. Nato je govoril upokojeni podpolkovnik Cvirn, za njim so govorili še drugi. Ob zaključku so zapeli mariborski pevec. m V mariborski stolni in mestni župnijski cerkvi bo v nedeljo popoldne ob 17 pri popoldanski pobožnosti darovanje za novomajnika Ivana Kranjca, ki odide na dušnopastirstvo v Dalmacijo.

m Smrtna kosa. V Smetanovi ulici 61 je umrl v starosti 67 let mizarski mojster Nikolaj Benkič. — Na Betnavski 28 je ugrabila smrt 79-letnega Ivana Peska. Naj počiva v miru!

m Stanovanje za Mariborski teden. Stranke, ki želijo za čas Mariborskega tedna oddati sobe, naj jih prijavijo stanovanjskemu uradu MT najkasneje do sobote 29. t. m. v prostorih Putnika v mestnem gradu.

m Izlet z avtobusom k Sv. Trojici v Slovenskih gorah priredi Poselska zveza v Mariboru v nedeljo 30. t. m. Odhod ob 14 izpred frančiškanske cerkve, povratek ob 20. Sprejemajo se tudi nečlanice. Prijave: Kokošinek, Slomškov trg 11.

m Tudi v Mariboru stavka pekarskih pomočnikov! Kakor smo poročali, traja v Mariboru že nekaj časa spor med pekarskimi mojstri in pomočniki zaradi kolektivne pogodbe. Ta spor se je zaostрил ter sedaj preti že stavka v pekarskih obratih. Pomočniki zahtevajo, da bi mojstri sprejeli njihov načrt kolektivne pogodbe brez vseh omejitev, dočim so mojstri pripravljeni sprejeti večino zahtev, vendar pa v nekaterih točkah ne soglašajo s pomočniki. Na vsak način bi bilo umestnejše, če bi se dosegel v tem vprašanju kompromis.

m Okrajno glavarstvo Maribor desni breg poziva vse lastnike orožnih listov, da čim prej poravnajo banovinsko takso za leto 1939.

m SSK Maraton priredi izlet v Smarje pri Jelšah ter k Sv. Roku v nedeljo 13. avgusta z avtobusom. Ker bo ta dan v Smarju mladinski tabor, je priložnost, da se izleta udeležijo tudi

je z armaturne plošče 20 električnih varovalk, s starega avtomobila pa vse medeninate dele z motorja.

Dve smrtni nesreči na cesti

Maribor, 26. julija.

Zadnje čase se neverjetno množijo primeri žrtve cestnega prometa. Poleg manjših karambolov in trčenj se žal dogajajo čisto tudi smrtne nesreče. Dve takšni usodni nesreči sta se pripetili v nočnejši noči ter sta obe zahtevali človeška življenja.

Na cesti od Melja v Sv. Peter je oblezel kot žrtev nesreče 30-letni zidaraki delavec Anton Mlinarič. Dogodek se je odigral izven mestnega območja pod Meljskim hribom, tam kjer je cesta stisnjena med strmino in med Dravo. Mlinarič je bil zaposlen pri ljubljanskem gradbenem podjetju Gabrijelečič, ki zida v Mariboru carinarico, v Gor. Radgona pa neko drugo stavbo. Mlinarič je bil premeščen k delu v Gornji Radgoni ter bil večer moral oditi na svojo novo službeno mesto. Včeraj je dobil mezdo ter se je zadrževal v mestu v raznih gostilnah. Sele ponoči se je hotel odpraviti na pot ter je v Melju silil na nek avto, ki se je z večjo družbo odpravil proti St. Petru. Ker ga niso sprejeli na avtomobil, je odkolovratil peš po cesti ob Dravi. Isti avto pa se je čez malo časa vračal nazaj v mesto.

Pod Meljskim hribom sta se Mlinarič in avto erečala ter je prišlo do usodnega trčenja. Mlinarič so kolesa polomila vse ude, strla hrbtnico ter razbila glavo, tako da je oblezel na mestu mrtve. Nesreča se je pripetila okrog 3 zjutraj. Ponorečenca so danes zjutraj zapeljali v pobojske mrtvašnice, kjer bo truplo na odredbo drž. tožilstva obducirano. Mlinarič zapušta ženo in troje otrok.

Druga smrtna nesreča se je pripetila na državni cesti pri Fali. Obratovodja Fale Grieser je našel na cesti ponoči nezavestnega človeka, ki je ležal v mlaki krvi. Vso glavo je imel ranjeno. Poklical je telefonično mariborske reševalce, ki so ga zapeljali v bolnišnico v Maribor. Nesrečnež pa se ni več zavedel ter je danes zjutraj ob 9 umrl. Imel je razbito lobanjo. Ugotovilo se je, da je to 47-letni zidaraki pomočnik Ivan Serblin iz Selnice ob Dravi. Ni pa še ugotovljeno, na kakšen način se je ponorečil. Zelo verjetno je, da ga je povozil nek nemški avto, ki ga je potem pustil na cesti. Avto so zadržali orožniki v Dravogradu.

Celje

c Sprejem kardinala-legata dr. Avgusta Hlonda v Celju. Jutri v petek ob 3 popoldne se bo peljal z brzovlakom skozi Celje zastopnik sv. očetna na kongresu Kristusa Kralja kardinal-legat dr. Avgust Hlond. Na celjskem kolodvoru ga bodo pozdravili zastopniki oblasti, duhovščina in zastopniki društev. Vse Celjane vabimo, da v počastitev zastopnika sv. očetna izobesijo zastave, obenem pa vse Celjane vljudno vabimo, da se udeležijo sprejema kardinala-legata, da mu tako pokažemo veselje, da je ravno on prišel med nas.

c Taborne knjižnice za kongres Kristusa Kralja v Ljubljani se dobijo v opatijski pisarni na Slomškovem trgu.

c Koncert poštarske godbe. Celjska poštarska godba priredi drevi ob 8 v celjskem mestnem parku koncert. Vstopnine ni.

c Gradnja mostu čez potok Bolso. Občina Sv. Jurij ob Taboru gradi čez potok Bolso v tiru občinske ceste — Tabor — Ponder nov most. Most bo 24 metrov dolg in 5 metrov širok ter bo imel betonske opornike in podpre, drugače pa bo iz hrastove konstrukcije. Za gradnjo je prispeval okrajni cestni odbor v Celju 50.000 din, 15.000 din ministertvo za gradbe, ostalo pa šentjurska občina.

c Poročila sta se v Koprivnici pri Rajhenburgu celjski trgovci g. Poženel Dominik in gdč. Vehovar Anica, ugledna hčerka Vehovarjeve družine iz Koprivnice. Novoporočencema želimo obilo božjega blagoslova in sreče!

c Nova cesta Trnovlje—Arclin odprta promet. Te dni so delavci končali dela na novi cesti Trnovlje—Arclin tako, da je cesta še odprta promet. 40 let so se borili za to cesto, od takrat, ko je načeloval okrajnemu cestnemu odboru prvi Slovenec g. dr. Dečko, a dobili so jo šele sedaj, ko je na čelu okrajnega cestnega odbora g. Mihelič Alojz, ki se toliko trudi in dela za izboljšanje cest na področju okrajnega cestnega odbora. Dela nave gradnje so veljale okrog 200.000 din. Od tega je dal skoro vse okrajni cestni odbor, občina pa je pomagala z odkupom sveta in s kulukom, ki so ga občani prav radi izvrševali samo, da bi čim prej dobili prepotrebno cesto. Nova cesta je dolga 2.116 metrov. Tehnična dela je vodil tehnik okrajnega cestnega odbora g. Černe iz Celja. Ko je cesta odprta prometu, na moramo povdariti tudi, da ima pri gradnji nove ceste zaslugue v precejšnji meri tudi g. podžupan Gaber, ki je neumorno interveniral v imenu občanov in s svojimi nastopi ter neprestanimi prošnjami našel popolno razumevanje pri načelniku okrajnega cestnega odbora g. Miheliču.

c S kolesa je padel v Podvolavlje 13-letni sin posestnika Zambrant Jakob in si zlomil desno roko v ramenu.

c Ureditve dela občinske ceste na Zgornji Hudinji. Celjska mestna občina razpisuje oddajo voze za posipanje ceste v Zg. Hudinji od Polnerja do Planinske. Posipni material pride v poštev drobci opeke iz Celjske opekarnice in svinjskih proces. Potrebno bo ca 100 kub. posipa. Ponudbe je vložiti do vključno 31. julija.

c Celjska mestna občina razpisuje dobavo in instalacijo železnega kotla za centralno peč v ljudski šoli za tolski okoliš II. v Celju. Ponudbe je vložiti do 31. julija do 10 dopoldne na mestnem poglavarstvu.

Središče ob Dravi

Veliko ljudsko tombolo priredi »Narodna prosveta« v Središču 15. avgusta 1939 na Glavnem trgu pred rotovžem. Tombola obsega 20 kraljstev, tombol ter več sto kobilnih in lepih dobrot. Med omenjenimi tombolami je 10 dvokoles, 6 moških in 4 ženski. Začetek ob 3 popoldne. Tablica stane 2 din.

Zrtev Drave naplavljena. Neznana moškega utopenjca je dne 21. t. m. naplavila Drava na Grabah pri Središču. Utopenjca je imel na sebi črne triko kopalne hlače ter ga je govalo objela smrt pri kopanju. Imel je že nekoliko osivlele lase z malo plešo, brez brk, star okrog 50 let. Truplo je moralo biti v vodi nekaj dni. Pokopan je na župnem pokopališču v Središču.

KULTURNI OBZORNIK

Tri razstave v Gornji Italiji

3. Leonardo da Vinci v Milanu

Milanska razstava Leonarda da Vincija spada med največje manifestacije italijanske znanosti in umetnosti. Po besedah maršala Badoglio je Leonardo »simbol in početnik italijanske znanosti in tehnike, ki sta še danes temelja moderne italijanske civilizacije.«

Razstava Leonardovega dela je združena z razstavo italijanskih izumov pod naslovom »Od Galileja do Marconija.« Sedež razstave je v Palazzu dell'Arte.

Leonardo je izčrpan prikazan predvsem kot tehnik in učenjak in obiskovalec dobi vtis, da je prireditelj šel v glavnem zato, da prikažejo nadčloveško, naravnost božansko sposobnost tega največjega renesančnega veleuma Italije. Prav zato je stopilo v ospredje Leonardovo prizadevanje v znanosti in tehniki. Od vojne tehnike, preko matematike, astronomije, geologije, geografije, hidrologije, botanike, optike, akustike, anatomije, urbanistike in arhitekture, vse je nazorno prikazano v originalnih risbah, povečanih fotografijah in predvsem v izvršenih modelih iz vseh teh strokov, ki imajo namen dokazati, da vsi ti načrti niso le na papirju možni in ustvarljivi, ampak da v resnici morejo dostajati in kar je glavno — funkcionirati! Res ogromen in odlično razstavljen material, ki je Leonardovo nadčloveško zmoglost prikazal v celoti.

Projekte, ki si jih je zamislil Leonardo o pokritih voznih vozovih, o grmečih puškah in bombardiranih, o ladjah, ki se potapljajo in o letalnem stroju, je uresničila šele moderna doba v obliki tankov, strojne, podmornice in letal.

Problem sodobnosti je rešil že Leonardo. Nad vse zanimivi so arhitekturni in urbanistični načrti, posebno načrti mestnih planov v dveh etapah, s pod- in nadvozi. V arhitekturi pa je Leonardo izrazil renesansist, ki mu živi pred očmi ideal osredotočenega prostora s centralno kupolo in enakomerno okoli nje razporejenimi stranskimi prostori.

Popolno sliko je nudila razstava o Leonardu anatomu in perspektivku. Anatomijo študira iz dveh vzrokov: zaradi veselja do predmeta samega, vse pozornosti so vredne risbe živčevja ali notranjih organov, prav tako njegove embriološke študije, drugi pa zato, da znanstveno zajame človeško telo v njegovi anatomske pravilnosti in lepotni popolnosti (primerjaj njegov kanon človeškega telesa), ki ga je rabil za svoje kiparsko in slikarsko delo.

Leonardo umetnik se zdi na prvi pogled slabše predstavljen. Več važnih del kot Mona Lisa, Madona v jami, Sv. Ana Samotretja in sv. Hieronim ni na razstavi. Vseeno pa je Leonardo v razmerju de Verrochia in v razmerju do slikar-

skega in kiparskega problema zadovoljivo predstavljen. Pravtako je zanimiva zbirka 300 slik njegovih učencev in posnemačev, ki so zbrani v posebnih oddelkih. Izza teh se ogromen Leonardov duh pokaže v svoji polni moči in so sprčo njega tudi Luini, Sodoma, Bolkraffio in drugi le neokorni in nepomembni posnemačev.

Leonardo je ena najmočnejših osebnosti v zgodovini zapadnoevropske umetnosti. Njegovo delovanje se razvija v dveh smereh v teoriji in praksi. V svojem delu »Traktat o slikarstvu«, je svojemu slikarskemu in kiparskemu delu podstavil znanstveno podlago, ki preiskuje zakone svetlobe in teme, ter linearne in zračne perspektive.

Leonardo stopi v zgodovino slikarstva na pragu med zgodnjerenesanim realizmom, ki je značilen za čas od Masaccia do konca 15. stol. in med visoko renesanso, ki je uresničila le polni ideal človeškega telesa do najvišje popolnosti v Leonardovem mlajšem sodobniku Michelangelu.

Leonardo je, oprt na svoje znanstvene studije, utrdil znanje anatomsko pravilnega oblikovanja človeškega telesa, z novo točno pozicijo geometričnih likov, trikotnika in piramide, povezal figure v logično skupino in dvignil njeno učinkovitost, uredil odnos figur do prostora, katerega si je še prej osvojil v njegovi globinski razsežnosti na podlagi znanstveno-geometrične perspektive.

Z enotno osvetljavo je potem dosegel enotnost upodobitve v dejanju, prostoru in optičnem pojavu in tako dosegel ideal, za katerim je stremelo zapadnoevropsko slikarstvo.

Poleg vsega tega pa je Leonardo psihološko poglubil izraz človeškega obličja, do česar se je povzpela s svojimi karakternimi studijami.

Vse te osnovne sestavine Leonardove umetnosti so klasično združene na njegovi Zadnji večerji, ki je ena največjih in najboljših ustvaritev svetovnega slikarstva. Tu je v zaprtim prostoru, ki ga obvlada z linearno perspektivo, združil v zunanjo obliko 5 trikotnikov, skupine Učenika in učencev in jih med seboj psihološko povezal na tako globok in prepričevalen način, ki je bil sploh kdaj dosežen v zgodovini slikarstva. Učeniške besede »Eden izmed vas me bo izdal«, so odjeknile v dušah dvanajstih odsev ter duševne razburjenosti se kaže na obrazih apostolov na način, ki ustreza karakterju posameznika. Med Učeniškom in izdajalcem pa so te besede sprožile psihološko gesto rok, ki se srečata ob skledi, kamor bosta takoj nato omočili kruh.

Leonardo je globok umetnik, eden največjih titanov duha, kar jih pozna slikarstvo zapadne Evrope.

Razstava je odprta do 1. oktobra. J. G.

Mednarodni kongres esperantistov bo letos v Bernu v Švici, in sicer od 29. t. m. do 5. avgusta. a kongres bo že 31. po številu ter se je nanj kljub politični situaciji v današnji Evropi prišlo že 700 delegatov iz 30 držav.

Dr. Ivo Lapenna: Esperanto v deset letih. Potpuna gramatika mednarodnega jezika, Zagreb 1939. — Je to že druga močno razširjena izdaja znanega esperantskega učbenika, ki ga je pred desetimi meseci prvič izdal dr. Ivo Lapenna. Že to je znamenje, da je slovnica naletela na dober odjem ter se razširila med hrvatskim in srbskim narodom. Poleg gramatičnih pravil ima slovnica tudi mnogo praktičnih zgledov, ki olajšujejo učenje jezika. Vsaka lekcija ima tudi praktični dostavek. V drugem delu so vaje iz esperanta tako sestavljene, da učenec bere zgodovino esperantskega gibanja ter se obenem, ko se uči, tudi že navdušuje za ta umetni jezik. Kdor se zanima zanj, mu bo knjiga dobro dopolnila naših, prav tako dobrih esperantskih slovnice. Ta učbenik na 128 straneh je izdal Klub esperantskih akademikov v Zagrebu ter stane 10 din.

Mornariški glasnik (za maj in junij) prinaša naslednjo vsebino: Milan Domajnec: Rad podmornica u borba za Dardanele, Anton Pazinger: Razni načini računanja visine in azimuta, Blagoje Ušumlijić: Mogućnost napada bojnimi otrovima na ratne brodove i zaštita od njih, Fridrich Bambić: Primena radiotelegrafije u obaveštajnoj službi, Ivan Konte: Protiaeroplanska odbrana flotnih sastava pomoću protiaeroplanskih brodova, inž. M. Mikulić: Kotlovi za srednje i visoke pritisk, Albin Semen: Svetska konferencija za telekomunikacije u Kairu 1938 g. Ostali deli je posvečen kritičnim ocenam knjig, ki se nanašajo na pomorstvo, dalje novic iz pomorskega znanstvenega življenja, bibliografijo itd. Časopis izdaja Stab mornarice, urejuje ga pa kontraadmiral Julijan Luterot v Zemunu.

Iz znanstvene zapuščine pokojnega profesorja Miloša Weingerta v Pragi. Pokojni vodja slovenskih seminarjev praeke univerze dr. Miloš Weingert je bil neumoren delavec na več poljih kulturnega dejstva. Tako je bil znan kot folklorist, glasbenik, muzikolog, literarni kritik, neumorni organizator slavističnih ved, izdajatelj akademskih učbenikov, najbolj pa je delal na svojem specialnem olju, ki ga je predstavljala tudi njegova stolica na univerzi: starocerkvenoslovanska filologija. Njegovi učenci sedaj pišejo znanstveno oceno njegovih del, obenem pa pripravljajo tudi njegovo znanstveno zapuščino. Prof. Kurz piše v št. 3.—4. »Časopisa pro moderni filologije o Weingertovih znanstvenih načrtih pred smrtjo. Hotel je izdati zbornik, ki bi strnil vse njegove izsledke ter rezultate drugih čeških znanstvenikov o starocerkvenih čeških spomenikih najstarejše dobe. Ta zbornik je že dolgo časa pripravljaval ter ga je mogel na podlagi ohranjenih koncepcij v celoti izdati. O tej skupini znanstvenikov se lahko reče, da so se pozitivno uveljavili pri ocenjevanju najstarejših čeških literarnih spomenikov ter so prinesli novo luč v to tako omalovaževano in neocenjeno dobo. Weingert sam pa je pripravljaval tudi še nove študije za osvetlitev stare češke pesmi »Hospodine pomiluj nyc, ki se je razširila po vsem slovanskem svetu in katere vzrok je on postavil v 11. stoletje. Iz njegovih privatnih opomb vedo njegovi učenci, da jo je smatral za pesniško veledelo. Obenem z njo je zasledoval tudi vzrok svetovlaclavskega korala. Prof. Kurz pravi, da je tudi pripravljaval življenjepis in oceno dela svetih bratov Cirila in Metoda, kar bi gotovo zanimalo tudi nas. Pripravljaval je tudi tri zvezke »Priročnika slovanskega jezika« ter je zbiral in urejal staroslovanski slovar. Misli je tudi na izdajo staroslovanskega evangelistarja v normaliziranem prepisu. Glavno pa se je pripravljaval na spis »Zgodovini slovanskih apostolov«, s katero je hotel nadaljevati delo svojega prednika prof. Pastrnika, ki ga je nasledil na praški stolici. Iz vsega tega vidimo, da je resnično velika škoda tako

za češko, kakor tudi splošno slovansko filologijo, da je umrl ta veliki učenjak, pravi naslednik velikih slavističnih predhodnikov, kakor so bili Miklošič in Jagić, pa tudi naš Murko, katerega je v vodstvu praških slavističnih seminarjev po njegovi upokojitvi nasledil pokojni prof. Weingert.

Priročnik francoske katoliške literature od 1. 1870. do danes. Tak je naslov novi izdaji tega odličnega priročnika francoske literarne produkcije novejšega časa (Manuel de la Littérature catholique en France de 1870 à nos jours, Editions Spes-Paris, str. 493, 1939, cena 25 fr.). Ze svoj čas 1. 1925. je izšla prva izdaja takega priročnika, celotno ilustrirana, kjer so sodelovali najodličnejši francoski katoliški kulturni delavci. Ta izdaja, ki ima isti naslov — samo, da ni ilustrirana — ni suh ponatis prve, temveč se močno razlikuje tudi po novih dodatkih ter po docela novih področjih, kakor sta kino in radiofonija. Samo nekaj sotrudnikov prve izdaje je ostalo v tej izdaji, sicer pa je napravilo obratno s katoliškimi kulturnimi dejstvom, namreč več novih znanstvenih. Predgovor je napisal Jožef Ageorges, kjer obravnava ravno razlike prve in te druge izdaje ter predstavlja sotrudnike nove izdaje. Nato pa sledi pregled posameznih kulturnih področij. Prvo poglavje daje pregled katoliškega pesništva v teh letih in ga je spisal Louis Chaigne. Drugo obravnava katoliško gledališče (Pierre Dumanine), tretje, kino in radio (Paul Cezan), četrto katoliški roman (gdč. Teillard Chabon), peto katoliško zgodovino (Chanoine Aigrain), šest kritiko (Armand Praviel), sedmo katoliško časnikarstvo (Jean Morienval), osmo katoliško gospodarstvo (P. Landes), deveto katoliško filozofijo (Paul Archambault), deseto pa katoliško versko in mistično literaturo, ki jo je obdelal znani akademik Henri Bremond, ki je prvi izdaji 1. 1925. pisal tudi predgovor. Vsi članki imajo dopolnila zadnjih 15 let. Zaključno besedo o celotni izdaji pa je napisal Slovenec zelo naklonjeni dosmrtni član francoske akademije znanosti in umetnosti, ki je napisal predgovor našemu prevodu Jurčičevega Jurija Kozjaka, Georges Goyau, in sicer o katoliškem prepovedu v francoski književnosti sploh ter njega smislu.

Tako se ta priročnik francoske katoliške kulturne delavnosti prav lepo pridružuje najnovejšim antologijam katoliškega pesništva in pripovedništva, o katerih smo že govorili v naših dnevnikih in revijah. Ne moremo pa kaj, da ne bi na tem mestu citirali uvoda v poglavje o katoliški poeziji, kjer daje pisatelj Louis Chaigne odgovor na to: Kaj je katoliška poezija, takole (str. 19—20):

»Katoliška poezija je vcepljena na dogmo. Ona dobi svoj cvet iz liturgije in uspeva v svetem žaru zakramentov. Ona razvija svoje bogastvo na podoben način, kakor Credo svoje trditve. Ona poveličuje sveto Trojico. Očeta stvarnika, Besedo, ki jo je rodila Devica, Duha, od katerega je Devica spočela, Križanega od ljubezni, od mrtvih Vstalega v vsem svojem veličanstvu. Vrhovnega sodnika, Cerkev, ki odpušča grehe, Občestvo svetnikov. Večnost, ki je naš cilj in naša izpolnitev. Ona opeva naravo in odkriva v njej vidna znamenja nevidnih stvari. Ona opisuje ljubezen, ki ne katerim navdihne popolno žrtve samih sebe, ki druge dvigne, da se navežejo na ženo in ustanovijo svoje ognjišče. Ona oznanja tako oltar in ognjišče, se zanima za države in domovine. Povsod razprostrta čar krščanskega reda, luč, ki je od Boga prišla in se k Bogu vrača. Katoliška poezija se zanima tudi za vseмирskesile, za igro nebesnih teles. A prav tako je najdemo v tesni zvezi s tajnimi gibanji duš, z nepopisnimi doživeti notranjega življenja, z izrazi veselja in borbami, z bridkostmi in upi našega mesenega srca. Ona izpoveduje tudi vse težnjo in vse gotovosti človeka, ki je sposoben Bogu. Katoliška poezija ni nikakršna zabava, niti tratenje časa estetov. Ona ima svoje sveto poslanstvo. Ona je podoba vsega, kar nosimo v sebi najvišjega in najbolj vzvišene, ona stoji tam, kjer se shajata človeško z božanstvom, tam kjer se srečujeta narava in milost.«

K razstavi komunistične propagande v Španiji, ki smo jo v članku popisali včeraj. Pogled na del razstave, kjer je zbran propagandni material, ki je po svetu delal razpoloženja za »rdečo Španijo«. (Razstava je v Ljubljani v Akademskem domu, Miklošičeva cesta 5.)

ŠPORT

Nemški teniški igralci v Zagrebu

Nemška teniška reprezentanca, ki bo igrala proti našim mušketirjem za Davisov pokal, je že dospela v Zagreb. Nemci upajo na zmago, vsaj tako bi se dalo sklepati iz govora zveznega kapitana g. dr. Kleinschrodta, ki je rekel: Če bomo dobro, oziroma prav dobro igrali, bomo premagali naše igralce. Vaši igralci so zelo dobri in izkušeni borci. Vaš teren in vaše sonce daje prednost našim. Dalje je izjavil nemški kapitan, da še ne ve, kdo od Nemcev bo igral v singlu in kdo v dublu. Henkel bo na vsak način igral v obeh igrah, če se seveda ne dogodi nekaj nepredvidenega. Menzel je gotovo drugi poedinec, vendar bodo še odločevali gotovi momenti. Popoldne so imeli še kratek trening izvezmi Henkela, ki se ni počutil dobro zaradi dolge vožnje.

Kakor Nemci, tako tudi naši še niso sestavili definitivne postave.

Glavni problem za našega zveznega kapetana dr. Mladena Pavlice pa je, kako sestaviti našo reprezentanco. Zaenkrat naša postava še ni določena. Pallada je s svojo gladko zmago nad Mitičem zmedel še funkcionarje. Palladove zmage nad Mitičem ni nihče pričakoval. Edin uspeh kvalifikacijskih tekem je bil ta, da je za sestavo naše reprezentance popolnoma odpadel Kukuljevič. Nedvomno je, da je Pallada danes v sijajni formi in da njegovo postavitev v jugoslovansko teniško reprezentanco za ose posamični igri popolnoma opravičujeta dve sijajni zmagi nad Mitičem in Kukuljevičem. Vendar pa učeni krogi v Zagrebu, ki se dobro razumejo na formo posameznih igralcev trdijo, da je Mitič boljši, ker ima boljše živce in ker je bolj napadalen in da ima zato mnogo več izgleda na zmago proti igralcu, čigar taktika je napadalna.

Po vsem tem sodimo, da bosta našo reprezentanco za tekmo proti Nemčiji sestavljala Punčec in Mitič ter da bo Pallada le gledal. Prav zanimiv je izid tekovanja, ki so ga razpisale »Ilustrirane športne novosti« za sestavo naše reprezentance. Za posamične igre so glasovali tako-le: Punčec—Kukuljevič 264 glasov, Punčec—Mitich 213 glasov, Punčec—Pallada pa le 48 glasov.

Za igro v dvojce pa sta dobila par Punčec—Kukuljevič 258 glasov, Punčec—Mitich 204 glasov, Mitich—Kukuljevič 61 glasov, Punčec—Pallada in Kukuljevič—Pallada pa 1 glas.

Kvalifikacijske tekme pa so prav gotovo ta ljudski glas, kako naj bo sestavljena reprezentanca, postavila na glavo. Prav gotovo je zvezni kapitan in pa trener Vissault pred težko in nerodno izbiro.

Schmeling zopet v ospredju

Maks Schmeling, ki je bil pred letom katastrofalno poražen v Ameriki od črne bombardirke J. Louisa, je postal zopet narodni junak Nemčije. Po njegovem neuspehu v Ameriki so vsi mislili, da je za vselej zapuščen njegov boksarski kariera. Edino en človek je veroval v zvezdo Maksa Schmelinga, in to je bil — Schmeling sam. Po porazu v Ameriki je šel na trdo in temeljito delo, na trening, ki mu je in moral prinesel uspeh.

In res je bil njegov napor kronan z velikim uspehom. Premagal je Adolfa Heuserja, ki je branil prvenstvo Evrope v teški kategoriji in tako sam postal prvak Evrope. Najbolj značilno pri tej borbi je bilo dejstvo, da je Maks odpravil svojega nasprotnika s silovitim udarcem v borbi, ki je trajala samo 71 sekund. Prihodnji mesec bo Maks Schmeling branil svoj naslov v novi borbi z Valterjem Neuselom. Vsi Nemci so prepričani, da bo zmagal Schmeling in potem mu je zopet odprta pot v borbo za naslov za svetovnega prvaka.

Velik uspeh švicarskih alpincev

Švicarski hribolazci, ki so odšli na Himalajo, so dospeli na 7060 m visoko goro Dunagiri, potem, ko so postavili šotor na ledeniku v višini 5500 m. Že 20. junija so bili švicarji pripravljeni, da napadejo iz svojega izhodišča omenjeni vrh. Toda vreme, ki je bilo vseskozi neugodno, jim je sproti prečrlo vsak načrt. Vodja ekspedicije Andree Roch je padel ob priliki neke raziskave terena v 7 m globok prepad; rešila sta ga pozneje dva člana ekspedicije. 24. junija je izgledalo, da se bo načrt uresničil, toda izredne težkoče so prisilile plezalce, da so morali nazaj. Po daljšem čakanju in po ponovnih poskusih se je potem 5. julija posrečilo napadalcem vrhov, da so dosegli 7060 m visok vrh Dunagiri, potem, ko so v višini 6700 metrov napravili pristo taborišče. Anglež Shipton se je moral leta 1936 v višini 6050 m vrniti, ko je hotel pripelzati na vrh Dunagiri. Švicarji so bili torej prvi, ki so prispeli na omenjeni vrh.

Strelski šport na Estonskem

Neverjetno je priljubljen in razširjen strelski šport na Estonskem. To je pokazal tudi povratek luzernskih zmagovalcev. Prav od meje pa do Tallina so bili estonski zmagovalci deležni lepih sprejemov, in to celo v najmanjših postajah. Največji in najlepši pa je bil seveda sprejem v glavnem mestu, četudi so dospeli zmagovalci v zgodnjih jutranjih urah. Takega

sprejema je bil deležen samo dvakratni olimpijski zmagovalac Palusalu leta 1936.

Kako je pa prav za prov prišel estonski strelski šport na tako visoko stopnjo? Predvsem je treba poudariti, da je tam izborna strelska organizacija. Poleg tega imajo dobro orožje, dalje strokovne priprave in ogromno število prvotnih strelcev. Sedaj, ko so se vrnili tekmovalci iz Luzerna, je postal strelski šport na Estonskem še bolj popularen, postal je pravi ljudski šport. Izбира estonskih strelcev se ne vrši potem treningov, tečajev itd., temveč se spopolnjuje kader dobrih strelcev potom tekmovalci, katerih se udeležujejo stari in novi strelci.

Prvenstvo poedincev za mesto Maribor v letu 1939 v lahki atletiki

»OLJAP« (medklubiški odbor) je razpisal za 28. 29. in 30. julija t. l. prvenstvo poedincev v atletiki za discipline: 100, 200, 400, 800, 1500, 5000, 10000 m in 110 m zapreke, vse mete, skoke in štafeto 4x100 m.

Za to prvenstvo so prijavili mariborski klubi skupno 60 svojih najboljših atletov, ki bodo v poedinih tečajih tekmovali za naslov prvaka poedincev.

Tekmovanje bo revija naših najboljših in najbolj marljivih atletov, ki že vse leto pridno trenirajo in se pripravljajo, da bodo javnosti pokazali uspehe svoje. Je vztrajnost in potrpežljivost in že zaradi tega je pričakovati interesantno in močno medsebojno konkurenco. — V vrstah nastopajočih najdemo imena: kakor: Hlado, Lončarič, Groszy, Guiznik, Gregorovič in drugi, ki so dosegli na prejšnjih meetingih lepe rezultate in je pričakovati, da bo med njimi gotovo nekdo, ki bo skušal rušiti kak mariborski rekord.

Tekmovanje je zaradi obširnega programa razdeljeno na tri dneve, in sicer:

dne 28. t. m. ob 18.30: tek 5000 in 800 m; dne 2. t. m. ob 16: predteki 100 m, met krogla, skok v višino, predteki 400 m, 100 m finale, met kladiva, troskok, 400 m finale in zapreke 11 m predteki; dne 30. t. m. ob 8.30: tek 800 zapreke 110 m finale, met diska, 200 m predteki, skok a palice, ek 1500 m, met kopja, finale 200 m, tek 10.000 m, skok v daljavo in štafeta 4x100 m.

Tekmovanje se vrši na stadionu SK Železnikarja ob Tržaški cesti.

Viljudno vabimo občinstvo, da pride na igranje v čim večjem številu ter se na ta način vsaj deloma oddolži našim atletom, ki hreče dvoma zaslužijo vso pozornost naše športne javnosti. Atletika je brez dvo, da izhodišče vsem ostalim športom ter po načinu borbe najbolj plemeniti in viteški šport med vsemi ostalimi športnimi panogami.

Vesti športnih zvez, klubov in društev

SK Grafika. Danes seja ob 8 zvečer. Važno.

ZFO

Priprave naših mednarodnih tekmovalcev za Liege (Belgija)

Tekmovalci, ki bodo zastopali ZFO in našo državo na mednarodnih tekmah v Liegeu so v polnem treningu. Lahkoletni so imeli prejšnji teden v Ljubljani skupni trening, ki je prav dobro izpadel, ta teden pa skupno trenirajo naši najboljši telovadci, ki bodo zastopali barve naše države na težkih mednarodnih tekmah v Belgiji. Razen dveh (ki iz službenih ozirnov ni mogla dobiti dopust) so vsi v Ljubljani, ki trenirajo dnevno po šest ur pod vodstvom mednarodnega tekmovalca in načelnika ZFO br. Iva Kermavnerja.

Po pripravih sodeč lahko upamo, da bodo naši fantje dobro uspeli v Belgiji. Napredek je prav pri vseh tekmovalcih zelo lep in tako viden, da ga je moral sleherni gledalec opaziti od lanskega leta. Ako le ne bo kakšne posebne smole, potem lahko upamo, da bomo tako odrezali v Belgiji, kakor naša mladinska organizacija zasluži.

Reprezentanca ZFO odpotuje iz Ljubljane v torek, dne 1. avgusta in se vrne v petek dne 11. avgusta. Potujemo tja in nazaj skozi Nemčijo, a najbrž vselej po drugi poti. Zatorej je potreben samo nemški in belgijski denar. Vsa druga navodila še slede.

*

Častna četa ZFO.

Danes ob osmih zvečer morajo biti na Stadionu vsi, ki nameravajo sodelovati v častni četi fantov za sprejem Nj. Em. kard. A. Hlonda. Na Stadion je treba priti v kroju. Oskrbite si sive rokavice! Zbirališče je na tekalšču ob vzhodni strani arene. — I. Peruš.

PO Sp. Peter ima drevi ob osmih izredni sestanek. Udeležba za vse člane strogo obvezna.

Izbira ni težka,

kadar treba določiti časopis, v katerem naj oglašuje trgovec ali obrtnik. Vsakdo bo pri tem upošteval list, potem katerega bo prišel najsigurnejše v stik z najširšimi kupnomočnimi sloji prebivalstva. In to je naš dnevnik »SLOVENE«, ki ga bere — posebno ob nedeljah — z malo izjemo vsaka slovenska hiša. — En poskus Vas bo o uspehu prepričal

700 letnica minoritskega samostana v Ptuj

zdržena z vseslovenskim tretjeredniškim kongresom
5., 6. in 7. avgusta

V soboto, dne 5. avgusta: Mladinski dan

- 6.00 Slovenska sv. maša (p. dr. Bonaventura Burčič, provincial).
- 9.00 Prihod in zbiranje šolske mladine, križarjev, klaric in Marijinega vrta v drevoredu pred kolodvorom; nato sprevid skozi mesto na Minoritski trg.
- 10.00 Slovenski vohod prevz. šibeniškega škofa dr. p. J. Mileta v cerkev; pridiga za otroke; govori p. Krizostom O. F. M., nato sv. maša (prevz. g. škof dr. p. J. Mileta).
- 14.00 Blagoslov; slavnostna igra D. Petančiča »Kuga« (za otroke).
- 19.00 Pridiga (p. Odilo Hajšek O. F. M.); slovesne večernice z blagoslovom.
- 20.00 Slavnostna igra D. Petančiča »Kuga«. Igra je meškova zgodovinska povest o »Črni smrti«, postavljena v sliko. Napisana je na lašču za to priliko in izrečno za igranje pred samostanom. V veličastni igri se bo gledalec življal v zgodovino našega mesta v trdi težki čas, ko je v Ptuj morila kuga. Igra bo izvajala 150 igralcev. Glavni vlogi igra g. Edo Grom, gledališki igralci iz Maribora, ki vodi tudi režijo. Pri predstavi sodelujejo pevski zbori, godbe, cirkuški igralci, konjeniki itd. »Kuga« se bo izvajala ob učinkoviti umetni razsvetljavi in z zvočniki.
- 22.00 Procesija z Najsvetejšim z gorečimi baklami.
- 24.00 Polnočnica na Minoritskem trgu.

V nedeljo, dne 6. avgusta: Tretjeredniški dan

- 5.00 Budnica.
- 6.00 Sv. maša in skupno sv. obhajilo za tretjerednike. Pridiguje p. Ladislav Hazemali O. Cap.
- 7.50 Sprejem lavantinskega škofa prevz. g. dr. Ivana J. Tomažiča in drugih odličnikov.
- 8.00 Prihod in zbiranje udeležencev in vseh organizacij v drevoredu pred kolodvorom; nato sprevid skozi mesto na Minoritski trg.
- 9.30 Sv. maša (na Minoritskem trgu); pridiga prevz. g. škof dr. I. Tomažič; med sveto mašo ljudsko petje.
- 10.30 Slavnostno zborovanje za tretjerednike. Govorita: g. Alojzij Mihelič, podpredsednik narodne skupščine in g. Franc Terseglav, urednik »Slovenec«. Papežev blagoslov. Zahvalna pesem.
- 15.00 Pevski nastop ptujskega in ljubljanskega pevkega okrožja pod vodstvom g. prosv. inšp. Marka Bajuka. Nastopa okoli 300 pevcev. Nato večernice z blagoslovom.
- 18.00 Slavnostna igra g. Davorina Petančiča »Kuga« na prostem.
- 20.00 Velik ognjemet pri parku. Izvajala ga bo tvrdka Pyrata iz Celja.

V ponedeljek, dne 7. avgusta: Romarski dan

- 6.00 Zahvalno romanje na Ptujsko goro, kjer bo imel slovesno sv. mašo in pridigo prevz. g. ljubljanski škof dr. Gregorij Rožman.

Izredno zasedanje Izseljske zbornice

Ob času šestega mednarodnega kongresa Kristusa Kralja, ki bo na svetih materinskih tleh zbral tudi številne slovenske izseljence iz raznih krajev sveta, se bo v soboto, 29. julija ob 9. uri dopoldne vršilo v Ljubljani, v dvorani Zbornice za trgovino, obrt in industrijo, izredno zasedanje Izseljske zbornice pod geslom »Srečanje z našimi iz tujine«. V dneh, ko bo ves slovenski narod doma in v tujini združen v veličastni svetovni manifestaciji za misel Kristusovega kraljestva na zemlji, naj bo to obenem tudi pred oči sveta izpračan dokaz naše narodne skupnosti in življenjske moči, sijajno potrdilo za to, da ni samo za velike narode resnica, temveč da tudi za Slovence velja, da je Slovenija povsod, kjer žive Slovenci. Skopo so začrtane meje svobodni slovenski zemlji, toda daleč preko njenih meja sega tista Slovenija, ki je zasidrana v srehi, v zavesti slovenskega porenja, v spominu na majhno, a za nas tako dragoceno slovensko zemljo, v spoštovanju in zvestobi do vsega, kar je neumorno pridni slovenski narod ustvaril v težkih prilikah svoje zgodovine.

In ta Slovenija, ki nima meja, ki je raztegnjena preko vse zemeljske oble, po vseh njenih kontinentih, ta Slovenija se bo po svojih zastopnikih zbrala ob največjašnji priliki, ko je slovenska zemlja svetovno forum, zbrala, da izpriča narodno skupnost svojih otrok. Zato naj bo to zasedanje nov mejnik v prizadevanju za poživitev in okrepitev narodne zavesti in za kar najtesnejšo povezanost med domovino in njenimi sinovi ter hčerami, ki so si v tujini poiskali svoj kruh. Naj ta redka prilika za snidenje z našimi iz tujine ne gre mimo tebe, slovenski narod! Prilika, da se v medsebojnem razgovoru razčistijo vsa vprašanja, ki bi kakorkoli mogla ovirati živo vez ljubezni med nami, ki smo ostali na rodni grudi in našimi rojaki, ki so po sili razmer zapustili to grudo.

Velike naloge so pred nami in kako jih bomo mogli izpolniti brez pomoči naših izseljencev? Zato zvestoba za zvestobo! Družba sv. Rafaela vabi iskreno vse, ki se zavedajo važnosti izseljskega problema, na to izredno zasedanje. Predvsem zastopnike vseh naših organizacij, občin in župnij, ki so včlanjene v Izseljski zbor, pravtako tudi vse, ki so domeli potrebo po reševanju slovenske krvi na tujem.

Prodajalka

za knjigarino in trgovino s papirjem dobi službo. Ponudbe s prepisi spricvali in event. sliko je poslati na upravo tega lista pod »Papir-1939/1985.«

Iz Julijske Krajine

Julijska krajina na kongresu Kristusa Kralja. Z odkritosrčnim veseljem lahko poročamo, da se udeležijo naši ljudje iz Primorja v prav lepem in častnem številu mednarodnega kongresa Kristusa Kralja v Ljubljani. Obrnili smo se na potovalni in turistični urad Appiani v Gorici, ki je znan po številnih romanjih in izletih, ki jih je že priredil iz Italije v Jugoslavijo, da bi nam povedal, kako je z udeležbo Primorcev na kongresu v Ljubljani. G. Appiani nam je radevolje ustregel in dal sledeča pojasnila: Pod okriljem Katoliške akcije sem organiziral, kakor že veste, dve romanji: šestdnevno in dvodnevno. Za šestdnevno se je prijavilo okrog 500 oseb, tako da smo dobili poseben vlak. Odpeljali smo se v torek ob 8.50 zjutraj iz Gorice, smo se ustavili par ur na Bledu in na Brezjah in smo prišli zvečer ob devetih v Ljubljano. Oni, ki so se prijavili k drugemu romanju — okrog 200 oseb — se odpeljejo iz Gorice v soboto zjutraj ob 8.31, se ustavijo na Bledu in prenočijo na Brezjah, ter dospejo v nedeljo zjutraj v Ljubljano. Udeleženci obeh skupin zapuste v ponedeljek 31. julija zjutraj ob pol eni Ljubljano in se zjutraj pripeljejo v Gorico. Razen teh dveh romanj sem organiziral še par drugih skupin Primorcev, ki pridejo na kongres, in sicer: skupino z Reke, 100 oseb; skupino iz Trsta, 120 oseb; skupino iz Vidma, 35 oseb; skupino iz Zgoranje Tribuše, 37 oseb; in skupino, ki bo peš prestopila mejo, 40 oseb. Posrečilo se mi je doseči, da so za vse te ljudi — okrog 1000 oseb — naša oblastva sprejela kongresno izkaznico za potni list, s čimer so bili potni stroški znatno znižani. Temu pojasnilu G. Appianija še dostavljamo: Poleg 1000 oseb, ki se udeležijo kongresa po posredovanju gorškega potovalnega urada, bo šlo v Ljubljano še par sto oseb z lastnimi potnimi listi. Julijska krajina je tedaj v Ljubljani častno zastopana.

Podgora pri Gorici. (Smrtna kosa.) Po daljšem bolehanju je v visoki starosti 89 let umrla gospa Terezija Klančič, žena pokojnega Antona Klančiča, dolgoletnega župana podgorskega in gorškega deželnega odbornika, ki je pred nekaj leti tudi v častiljivi starosti umrl. Imela je lep pogreb. Cerkevni pevi so ji zapeli pretresljive žalostinke. Naj ji sveti večna luč! Svojem naše sožalje!

Pošta v polarni noči

Finska je Laponsko z redno pošto zvezo rešila polarne samote

Laponska je bila pred vojno, ko je bila še pod Rusijo najbolj oddaljen in najbolj osamljen del Evrope. Pozimi je bila takorekoč odrezana od vsega sveta in nihče ni vedel, kako se tam živi. Takrat je prebivalo po tem samotnem, z jeziri pretrkanem ozemlju le nekaj tisočev na pol nomadskih Laponcev in nekaj sto ruskih kolonistov, ki so v tem nedosegljivem kotu Evrope živeli svoje trdo življenje. Odtirani so bili od sveta in vsak je živel samotarsko, le kratko poletje je omogočalo nekaj pogledov v svet. L. 1917 pa je Finska postala samostojna, dobila je večji del Laponske, potem katere ima dohod od Severnega ledenega morja, kjer leži tudi njeno edino pristanišče. Prav zato je Laponska za Finsko tako velikega pomena in zato tudi tako skrbni za njo. Finska je takoj v prvih letih svoje samostojnosti podaljšala avtomobilsko cesto, ki jo so Rusi začeli graditi med vojno, prav do pristanišča *Liinahamari* ob Ledenem morju, ki leži tik ob 70. severnem vzporedniku. Ta cesta je bila tudi nekakša izhodna žila, ob kateri se je razvijalo naseljevanje finskih kolonistov po Laponski. Finska temu svetu posveča veliko pozornost in vse stori, da bi ji tudi to ozemlje prinašalo gospodarske koristi in da bi se vedno redkim naseljenecem omogočala življenje in njihovo delo, s tem pa privabila v te nekdaj tako puste pokrajine še novih ljudi.

Nova avtomobilska cesta je dolga 531 km, to je »cesta k Severnemu ledenemu morju«. Promet vzdržujejo državni avtobusi, ki v novem času opravljajo tudi redno pošto zvezo, s katero so te pokrajine v zvezi z ostalo državo. Sedanjim prebivalci Laponske dobivajo pisma in jih oddajajo, berejo časopise iz skoro 2000 km oddaljenega glavnega mesta in so tako poučeni vsi o najvažnejših dogodkih v svetu. Ker država ves ta promet vzdržuje vse leto, je izginila tudi tista romantična polarna noč — v medli svetlobi sredi zime pridri avtobus in pripelje časopise in božična voščila... Nekdanji Laponci tega čuda niso poznali.

Glavni poštni postaji sta v *Rovaniemi*, na južnem koncu, in v *Liinahamari*, na severnem koncu ceste k Severnemu ledenemu morju, vmes pa je nekaj manjših post. Ker pa ne prebivajo vsi kolonisti ob »veliki cesti«, so si ob avtomobilski cesti postavili svoje nabiralnike: na nad 1 m visokom močnem kolu je pritrjen lesen zaboj s pokrovom — to je vse. Brez številke, brez imena stoji ti nabiralnik ob dolgi cesti, daleč nekeje v notranjosti pa žive njihovi lastniki. Avtobusni sprednjaki poznajo vse nabiralnike tudi brez imen in so v svojem poslu zelo ročni. Avtobus se niti ne ustavi, sprednjak spredaj skoči ven, privzdigne pokrov in spusti časopis in ostalo pošto v nabiralnik, pokrov spet zapre in že je pri zadnjih vratih spet v avtobusu, nato zbere pošto za naslednji nabiralnik in tako gre vso dolgo progno. Kadar je v nabiralniku kaj pošte, ki jo je treba odpeljati, je na njem pritrjena bela zastavica — kakor pri nas za potnike zastavica iz gostilne.

Poleg te ceste je na Laponskem še veliko vodnih poti, po katerih švigajo urni motorni čolni, nekateri med njimi raznašajo tudi pošto. Najbolj svojevrsten je pač poštni promet na široki reki *Paat*, ki je na veliko razdaljo obenem državna meja med Finsko in Norveško. Tudi po tej reki stoji poštni nabiralnik kakor ob veliki avtomobilski cesti, in sicer dvojni: finski in norveški, za naseljence na finskem in na norveškem bregu. Dvakrat na teden približi motorni čoln in poštar spusti pošto v nabiralnik in hiti spet k naslednjemu, ako pa ima kaj pošte, ki je namenjena »v neko sosednjo državo«, pa zavije k »množemskemu« nabiralniku in opravi svoj posel. Tako živi daljni evropski sever, kamor seže le rahel odmev našega vrlička.

Sv. Benedikt v Slov. goricah

Pri nas bo v nedeljo, 13. avgusta, velik mladinski tabor slovenjegraškega okrožja fantovskih odsekov in dekliških krožkov. Od 8 do pol 9 se zbere vse članstvo v Ciril-Metodovem domu. Ob 9 odhod z godbo v veličastno cerkev sv. Treh Kraljev. Ob pol 10 pridiga profesorja dr. Jožefa Meška in sv. maša. Po službi božji na prostoru pri cerkvi mladinsko zborovanje, na katerem govore dr. Ciril Zebot, poslanec Jož. Spindler in mladenci za odseke ter mladenka za krožke. Po obedu generalna vaja na telovadšču. Ob pol 3

večernice v župnijski cerkvi, ob 3 telovadni nastop z bogatim sporedom. Odseki in krožki lenarske dekanije in sosednih dekanij na veselo delo za sijajno udeležbo in krasen uspeh!

Skala zmečkala avto s štirimi potniki

Nalivi teh dni so na Koroškem povzročili strašno avtomobilsko nesrečo, ki je zahtevala 4 žrve. Družba se je peljala s štirisedežnim avtom iz Lienza proti vasi Matrei, ko se je nenadoma nad cesto utrgala 12.000 kg težka skala in padla na avto. Cesta je tu dobra, pregledna in nihče bi ne mogel misliti, da se tudi tu more pripetiti tako huda nesreča, ki je prišla od zgoraj. Nad cesto se namreč dviga strm breg masivnih skal, ki so jih nalivi razmočili, ena od teh se je zvalila v dolino prav v trenutku, ko je vozil mimo avto z omenjenimi potniki. Silna teža je vse, avto in potnike, tako zmečkala, da nikogar ni bilo mogoče spoznati. Le izpod robov skale so izveliki nekaj trupel in dokumentov, na podlagi katerih so ugotovili identiteto ponesrečenec. So to tri ženske, med njimi žena vozača, in vozač, lastnik avta. Njega niso dobili ne v reki, ki teče neposredno pod cesto, ne ob obali, zato domnevajo, da leži ves pod skalo, popolnoma zmečkan. Trupla, ki so jih mogli potegniti izpod skale, so prepegljali v Lienz.

Francoska poštna uprava je z 20. julijem dala v promet posebne znamke, katerih izkupicek je namenjen za narodni spomenik mornarjem, ki so umrli na morju (kakor pove napis na znamkah). Spomenik bodo postavili v Bolonji.

Razpis

Občina Rogaska Slatina, okraj Šmarje pri Jelšah, razpisuje pogodbeno mesto pisarniškega pomočnika v svojstvu vojnega referenta. Šolska izobrazba: najmanj dve srednji ali njej enaki šoli. Prednost imajo oni, ki imajo že tozadevno prakso in ki event. znajo stroje. Začetna plača 900 din mesečno.

Pravilne kolkovane, lastnoročno pisane prošnje, opremljene z listinami po čl. 7. in 8. uredbe o obč. uslužbenih, naj se vložijo v 15 dneh po objavi tega razpisa v »Slovenec« listu, oziroma »Slovenec« pri tej občini.

Občina Rogaska Slatina, dne 24. julija 1939.

Zahvala

Ob težki izgubi svojega nepozabnega moža

Mirka Kupljena

se najiskreneje zahvaljujem vsem sorodnikom, prijateljem in znancem ter vsem, ki so ob tem težkem udarcu z nami sočustvovali, vsem darovalcem cvetja in vencev ter vsem, ki so ga spremlili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala hišnemu gospodarju g. Greglu, ki nam je v teh težkih urah tako ljubezno pomagal.

Celje, dne 27. julija 1939.

Zalujoča soproga Viki Kupljen.

SLEPEC

Detektivska povest

Ko mi je bilo tako odtegnjeno vsako službeno znanje o tem, kar se je zgodilo, sem se moral zanesti na časopise. Ti so bili nedvomno zadosti obširni s to zadevo. Naročil sem jih vse in bral vse, kar je bilo v njih. Ta zadeva je napravila večji hrup ko cel kup drugih. Ljudje niso govorili skoraj o ničemer drugem. Ob vsakem koraku, na vlaku, avtobusu, ulici ali v restavraciji so krožile najbolj divje govorice; najdaljnosežnejše teorije glede vzroka umora in njega storilcih so prihajale na dan. Videl sem, da so tudi moji bolniki hoteli razpravljati z menoj o umoru Ponsonby Pageta — celo stare device, ki jih nisem bil svoj živ dan videl kazati kakšno drugo zanimanje ne za to, ne za onostranstvo kakor za znake njihovih na vso moč umišljenih boleznih. Moji živci so strašno trpeli.

»Gospod doktor,« je vzdihnila neka izmed njih, »saj nas bi utegnili že v postelji vse pomoriti.«

»No, sem odvrnil nejevoljno, »to bi bilo pač kaj odobno mesto za nasilno smrt.«

To je bila bolnica, ki sem jo zato izgubil. Nalo je jelo v svetlo izven Ealinga zanimanje za to zadevo pešati. To sem mogel posneti po časopisih. Prostor, ki je bil namenjen umoru v Ealingu, se je polagoma krčlil. Naenkrat neki časopis ni o tem ničesar več poročal. Še nekaj časa in zadeva je izginila iz več listov — kakor je kazalo, za vedno. Po tem pojavu sem svojemu časopisnemu dostavljaču naročil, naj mi ustavi posebno naročene liste. Kmalu sem sprevidel — ne sicer, da sem nehal misliti o tragediji v Ealingu, pač pa, da sem že sposoben misliti na še kaj drugega.

Neki dan, ko sem odhajal iz bolnišnice, sem zadel na nadzornika Greena. Rekel mi je, da je bil pri nas zaradi neke neizgovorne stvari.

»Kaj nimate nič več opraviti z zadevo Pon-

sonby Paget?« sem dejal, ta čas že dovolj pomirjen, da sem se lahko samo tako mimogrede dotaknil tega.

»Ne, ne bi vam mogel mnogo povedati,« je odvrnil. »Saj kajpada veste, da je to prevzel Scotland Yard.«

Ko sem sprevidel, da je zdaj voljan govoriti o zadevi, sem sklepal, da je že prebolel svojo užaljenost zaradi krivice, ki je bil, ko je bil poklican na pomoč Yard, izpodrinjen.

»Zgleda je tudi iz časopisov,« sem opomnil.

»Razen iz Recorda.«

»In vaši tovariši so jo tudi opustili, brez izjeme,« sem dejal žaljivo.

Na smeh obrnjen se je ozrl nazaj proti meni. »Ne bi rekel tega, gospod doktor. Policija nikoli ne opusti nobenega zločina, veste.« Mož je lahko zavzdihnil. »Čudna zadeva, kaj ne? Pa ni bilo videti, kakor da ne bi mogli z ničemer nadaljevati: soba je bila vsa posuta s sledovi — vse do prvotnih prstnih odtisov. Saj sem komajda kdaj videl kakšen primer s toliko dokaznih sredstev — sedem, nič manj.«

»Osem,« sem popravil ročno.

Green je odsklinal.

»Možite se, gospod doktor. Dobro se vem za število, kajti spominjam se, da sem rekel sam pri sebi, da imamo za vsak dan v tednu eno.«

»Osem,« sem trdil dalje.

»Oh, pa ne. Poslušajte, tule so: površnik o krznitih ovratnikom, par toaletnih čevljev, razbiti kozarec za whiskey, vrč, papir s prstnimi odtisi, ovojnica s šopom črnih las in klinasti drobce žepnega ogledala. Sedem, po mojem mnenju.«

»Da, sedem,« sem pritrdil, zampak —

»Ampak, naj gospod doktor?« Green se je osupljen obrnil.

Čutil sem se lahko vznemirjenega. Ljubše bi mi bilo, da bi bil pozabil kateri koli predmet, samo ne palico.«

»Palico ste pozabili,« sem bleknil.

Green se je po trenutnem neugodju, med katerim se je na nekak napeto smešen način atmel vame, prav presrečno zasmel.

»Mislite, da sem pozabil palico — jaz, ki sem jo našel,« je dejal.

In jaz sem se tudi smejal. Bilo mi je v olajšanju, da je bilo mogoče pozabiti palico. Vsaj Green ji je po vsem videzu pripisoval kaj malo pomena.

»A kaj sem že hotel reči?« je zamišljeno spet spregovoril. »Oh, da, hotel sem reči, da se svoj živ dan nisem imel zadeve v navidezno toliko obetajočih sledov; za navzlic temu — zmignivši z rameni je naredil z rokami kretnjo, ki je jasno govorila, da si ne more pomagati — »je bilo toliko ljudi, na katere so ti isti sledovi kazali. Ste silili pričanje kletarja, kaj? Glede Pagetovih številnih nočnih obiskovalcev, menim. No, spričo vseh teh ljudi, ki so prihajali skrivoma k njemu, je Snargrovejemu delu treba časa.«

»Potemtakem se Snargrove še vedno ukvarja s to zadevo?«

»No, kajpada, da se. In ne zavidam ga. Pomislite, ko bi sami skušali izsledovati cele tučate tistih obiskovalcev, ki iz razlogov, ki z zločinom niso v nikakršni zvezi, nečajo, da bi jih našli.«

Ob tem času sva dospela do moje hiše; a ker je nadzornik odprl novo perspektivo za razmišljanje, sem se z roko na vratih ustavil.

»Brown je rekel, da so bili oniskovalec večidel ženske.«

»Da, gospod doktor, ženske — od služkinj do gospe samih. A vse so prihajale z enakimi poročili — pripovedovale so mu družasne škatle da objavijo v njegovem listu.«

»Razumem. Snargrove je tedaj vsem tem za petami?«

»Moral bi biti. Ti ljudje pa mu niti do pol poti nečajo priti nasproti, kakor bi se utegnili vi izraziti,« je priklimal Green in mi zamahnil z roko v slovo.

Samo zato, ker sem se po svojem pomenku z nadzornikom Greenom čutil tako za trdno zagotovljenega, sem se odločil odzvati Selwyn & Smithovemu oglašju. A ker sem zdaj vedel, da oblast

pridno zasleduje tiste ženske, sem moral, dokler ne bi o trdki Selwyn & Smithu vedel kaj več kakor tedaj, ko sem bil odšel k nji, biti izredno previden. Tale oglaš sem našel slučajno v nekem listu, ki sem ga vzel v roko, ko sem čakal v neki hiši:

Aleksander David Kinloch bo zvedel nekaj v svoj prid, če se hoče obrniti do trdke Selwyn & Smith, Devon Chambers, Chancery Lane.

Neka posebnost je pri tem obrnila nase mojo pozornost. Po mojem mnenju je bilo namreč zelo čudno, da kakor je bilo sklepati po tem besedilu, omenjeni ne bi vedeli, da je alep, pa so vendarle vedeli za njegovo polno ime. Je mar to vaba, da bi ga ujeli? Več dni nisem ničesar ukrenil drugega, kakor da sem vsako jutro bral objavo tistega oglašja. Nisem vedel, kaj bi mogel brez nevarnosti storiti. Šesti dan pa oglasa ni več bilo. To me je vznemirilo. Se je kaj pripetilo? Minila sta že dva dneva, in ker se mi je moje neznanje zdelo nezumno, sem se napotil k Selwyn & Smithu, hotel izslediti, ali se je kaj zgodilo, toda trdno odločen, da bom zelo previden.

»Vi menda objavljate oglašje glede nekoga Aleksandra Davida Kinlocha,« sem dejal, ko so mi pokazali v ravateljevo zasebno sobo.

Gospod Spencer, majhen okrogličen človek, je pogledal kviku ter me jel pozorno ogledovati preko naočnikov, ki so mu tičali na koncu nosu.

»Ste vi gospod Kinloch?«

»Pa kaj, če sem?« sem odvrnil v obrambo.

Gospod Spencer je dvignil veke.

»Saj bomo za trdno zahtevali dokaze o vaši identiteti,« je rekel suho.

»Pa zakaj?«

Moja previdnost ga je zbodla.

»Pridite, pridite, gospod,« je dejal, »nehajva že s tem prerakanjem. Vase vprašanje ni pametno. Po vsem tem, kar vem, je čisto mogoče, da ste prišli v mojo pisarno naravnost s ceste, potem ko ste videli naš oglaš, pa se hočete izdajati za Kinlocha.«

Otroški količek.

Pravljica iz gozda

(62) Kdo popiše tesnobo malega Zlatokljunčka, ko so zagledali stolp, v katerem je ječala Kukica. »Morda je že mrtva, morda slepa?« je premišljeval. Ni se moral več vzdržati, in je zletel kar sam proti Kukični ječi.

(63) Obsedel je na trnovi veji, kraj Kukičnega okna, od koder je videl grozen prizor. Hudobni Srakoper je mučil njegovo milo sestrico, da je ubožica od bolečine stokala.

KRAPINSKE TOPLICE

Starodavno, znamenito, radioaktivno kopališče in zdravilišče, zdravi uspešno revmatizem, ishijas, protin, ženske bolezni itd. Zdravljenje z blatom, kopalnice v bihi, nanovo zgrajen velik bazen na prostem, dobra brana, nizke cene, znaten popust za čas pred in po sezoni, pavšalno zdravljenje, lastni avtobus na postaji Zabok—Krapinske toplice, brezplačna vožnja po železnici nazaj itd. Zahtevajte prospekt!

JAKO UGODNA PRILIKA!

Dobro kolo po reklamni ceni

Viktor BOHINEC, Ljubljana, Tyrševa 12 (dvorišče)

Z globoko potrtem srcem sporočam žalostno vest, da je po dolgem trpljenju Bogu vdano dožrpela 25. t. m. moja zlata hčerka, gospodična

KRISTINCA

diplomirana zaščitna sestra

Pogreb nepozabne pokojnice bo v četrtek, dne 27. julija 1939, ob pol petih popoldne iz hiše žalosti, Vodnikova cesta št. 35, na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 26. julija 1939

Globoko žalujoča
Komidar Antonija roj. Kodrič, mama
in ostalo sorodstvo

To je varstvena znamka za

Sanoped

ki trajno odpravi vse slabe posledice potenja (zopern duh, razjedanje kože in tkanin, tvorbo kurjih očes, otišancev itd.)

Gospod DOBERLE M. iz Ljubljane piše: »... Navzlic skrbni negi nog je potenje napredovalo tako, da sem strašno trpel pri svojem poklicu. Poslužil sem se Vašega praška, ki mi je čudovito pomagal. Vsakomur priporočam zoper potenje nog Vaše sredstvo »SANOPED«, ki je v resnici učinkovito.«

Zahtevajte »SANOPED« v vseh specialnih trgovinah

Glavna zaloga za Jugoslavijo:

drogerija M. JANČIGAJ, Ljubljana, Krekov trg 10

Mali oglasi

V malih oglasih velja vsaka beseda 1 din; ženitovanjki oglas 2 din. Debelo tiskane naslovne besede se računajo dvojno. Najmanjši znesek za mali oglas 15 din. - Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. - Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka petlinjska vrstica po 1 din. - Za pisemne odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službo dobe

Sprejme se prodajalec

za slike Kristusa Kralja, ponoči svetleče. - Kavcija potrebna 100 din. Vprašati »Elektroton«, Franciskanska ulica 10. (b)

Mlekar

samostojen v izdelavi sira in masla, se sprejme. Ponudbe z označbo zahtevne plače, naj se pošlje na upravo »Slovenca« pod št. 11.988. (b)

Zanesljivo gospodinjstvo

ki se razume na vsa hišna dela, zna kuhati in šivati ter se razume tudi na zelenjadni, sadni in cvetlični vrt in na kokošjereje — sprejemem. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Zdrava« št. 11714.

Hlapca

za kmečka dela, h konjem, sprejme Martinec, Ljubljana, Prule 8. (b)

Moški

vojaščne prost, neoženjen, pošten in zgovoren, se sprejme. Ponudbe pod »Trezen« 12063 v upravo »Slovenca«. (b)

Perfektne kuharico

z večletnimi izkušenjmi v dobri, večji gosposki hiši, sprejemem takoj ali 1. septembra. Ponudbe s prepisi izprijave na upr. »Slovenca« pod značko »Zdrava« št. 11714.

Dobra kuharica

z znanjem nemščine, z najboljšimi spričevali in priporočili, se sprejme za München. Dobra plača in oskrba. Nastop septembra ali oktobra. Interesent naj se predstavi ali naredi ponudbo na Sima, Celje, Cesta na grad 8.

Pisarniška moč

absolventka trgovske šole, perfektna tudi v nemškem jeziku, dobra računalnica, se sprejme za vsa pisarniška dela. Prednost znanje nemške stenografije. Lastnoročno pisane ponudbe s prepisom zadnjega šolskega spričevala je poslati v podruž. »SL.« v Celju pod »Kovinsko podjetje Celje« št. 12028.

Kupimo

Zlato, srebro

in briljante kupuje v vsaki količini trdka A. Božič, Ljubljana, Franciskanska ulica 3. (k)

Vsakovrstno

zlato kupuje po najvišjih cenah CERNE, juvelir, Ljubljana Wolfova ulica št. 8

Iščemo

žamane in nežamane krajnike in morale, iz parjene in neparjene bukovine 1/11 borove, smrekove in jelove deske vseh debelosti in dolžin. Nadalje tesane tramje. Ponudbe z označbo, kdaj je bil les rezan in s skrajnimi cenami na Publicitas, Zagreb, pod številko 52877. (k)

Auto-motor

Majhen športni avtomobil dvosedežni, ugodno na prodaj. Štyer, Frankopanska 21. (f)

Razno

Brezplačen zavitek »Dostalovega« toaletnega bisera za poskušnjo. — Uspeh pri prvi uporabi. Spuščaj, mozojli, nečistosti hica izginejo. Poslijte za stroške 3 din v znamkah. »Kemikalija«, Novi Sad 144. V lekarnah in drogerijah originalni karton 23 din.

Prodamo

Narodno nošo

ugodno prodam. - Regall, Sv. Petra cesta 21—23.

Najugodnejši nakup

moških oblik nudi Presker, Sv. Petra c. 14, Ljubljana. (l)

Novo kislo zelje

v zalogi po najnižji ceni. J. Oražem, Moste, Ljubljana. (l)

Radio aparate

od 750 din naprej, kakor tudi najfinije — kupite najugodnejše v strokovni trgovini »Tehnik« JOSIP BANJAI, Ljubljana, Miklošičeva 20. (l)

Lepo avbo

sklepanec, ruto itd., kupiš najbolje pri trdki Fr. Malgaj, Kolodvorska ulica, nasproti železniške direktije. (k)

Nasproti križanske cerkve

pri »Promet«, je prav poceni naprodaj več prvovrstnih šivalnih strojev, koles, otroških vozičkov in raznih drugih predmetov. Prepričajte se. (l)

Glasba

Tvorica harmonijev

Ivan Kacin, Domžale, dobavlja prvovrstne harmonije od 2000 din, pianine, moderno izdelane 9000 din. Prenovljuje in uglašuje orgle. Zahtevajte cenik! Naročila in ogledi: Ljubljana - Komenskega ulica 26-II. (g)

Denar

Hranilne knjižice

3% obveznice

in druge vrednostne papirje kupuje in plača najbolje

BANČNO. KOM. ZAVOD

Maribor, Aleksandrova 40

Dijaki

Popolno oskrbo

za šolsko leto 1939-1940 iščemo za našega 11 letnega sina pri družini profesorja, ki ima 13—15 let starega fanta. - Ponudbe na Janko Novak, tovarna pletenin, Radovljica. (D)

Službe iščejo

Gospodinja in kuharica

samostojna, izučena v samostanu, želi mesta v župnišču. Naslov v upravi »Slovenca« št. 11.972.

Starejša kuharica

dobra moč, želi službo v župnišču brezplačno, samo dober postopek. - Ponudbe v upravo »Slov.« pod št. 12044. (a)

Vpeljan zastopnik

»Kavcijo, išče zastopstvo dobrih tovarn za Slovenijo. Ponudbe v upravo »SL.« pod »Siguren uspeh« 12016

Zasluzek

Takojšen zaslužek

nudi vsakomur Lindič, Ljubljana, Dalmatinova 5. Zglasite se takoj. (z)

Vajenci

Vrtnarskega vajenca

sprejemem takoj z vso oskrbo. A. Brečko, Jesenice. (v)

Posestva

Kunaver Ludvik

gradbeno-strokovno naborni posredovalec — Cesta 29. oktobra št. 6, telefon 37-33, ima naprodaj večje število parcel, kompleksov, posestev, gozdov, trgovskih in stanovanjskih hiš in vil. - Pooblaščen graditelj in sodni cenilec za nasvete brezplačno na razpolago.

S potrjim srcem naznanjamo, da je naš preljubljeni sin, brat, nečak, vnuk in pravnuk, gospod

Niko Gabrijelčič

bivši gojenec, narednik pomorske vojne akademije

dne 25. julija 1939 ob 21.45 minut, komaj 24 let star, po dolgi in mučni bolezni, previden s sv. zakramenti, mirno zaspi za večno. Pogreb bo v četrtek, dne 27. julija 1939 ob 3 popoldne. Zadušnica bo darovana v petek, 28. julija, ob 7 zjutraj.

Zalujoci starši: MARIJA in FRANJO
DUŠAN, BOJAN, BOŽO in VLADICA, bratje in sestra
in vse ostalo sorodstvo

PREVIDEN S SV. ZAKRAMENTI IN V DAN V VOLJO BOŽJO NAM JE UMRIL GOSPOD

SIMONČIČ JOŽEF

POSESTNIK NA BREGU PRI LITJI

POGREB BLAGEGA POKOJNIKA BO V PETEK 28. JULIJA OB 7 IZ HIŠE ŽALOSTI NA ŽUPNIJSKO POKOPALIŠČE V SMARTNEM PRI LITJI.

MOLITE ZANJ!

BREG PRI LITJI 26. JULIJA 1939.

ŽALUJOČI SIMONČIČEVI

LJUBLJANA

Mariborski festival - odkritje narodnih običajev

Prireditev mariborskega tedna se bo letos začela z velikim festivalom narodnih običajev in obredov. Pri nastopu bo v soboto 5. avgusta ob pol 6 zvečer, drugi pa v nedeljo 6. avgusta ob 10 dopoldne. Oba nastopa bosta na stadionu SK Zeleni. V soboto ob tri četrti na 12 bo prišla v Maribor tudi močna belokranjska skupina, ki bo šla v spremljevalni v narodnih nošah skozi Maribor. V nedeljo ob 9 bo skupen obhod okrog 250 nastopajočih po Mariboru. Nato pa bo festivalna prireditev. Za obisk mariborskega tedna in festivala je dovoljena četrtinska vožnja in znašajo celotni stroški za vožnjo iz Ljubljane, sedež na festivalu prireditvi in vstopnina 44 din. Pobudo za festival je dala Društvo prijateljev Slovenskih gor in Društvo Bela Krajina, vso festivalsko prireditev pa pripravljajo mariborski Putnik. Tehnično vodstvo prireditve pa je prevzel vodja Folklornega inštituta Glasbene matice prof. Fr. Marolt.

Na festivalskih prireditvah bosta nastopali dve pokrajinski skupini, in sicer belokranjska in majarska panonska, pri katerih bo sodelovalo skoraj 250 narodnih noš. Nastopi bodo pokazali zanimiva obredja in narodne običaje, ki so se ohranili iz davnih stoletij, ko smo bili Slovenci še člen velike slovanske družine, ki je posedala Srednjo Evropo. Po svojem obsegu bo mariborski festival razširjena oblika festivalov, ki jih je Folklorni inštitut Glasbene matice priredil l. 1935 s Koroskim dnevom in l. 1936 z Belokranjskim dnevom in ki so pokazali tipična ljudska obredja. Letos pa je črnomeljski festival združil vse belokranjske skupine, ki bodo tudi nastopile v Mariboru.

Stajerci bodo na festivalu postavili tri skupine: skupina iz Lancove vasi bo pokazala Orače (po starem), Plesarje in Rusa (zimsko pomladanske obredne prizore). Skupina iz Sv. Jurija ob Ščavnici bo nastopila s Strojaki (Podbijanje valčka, zbijanje kliča in Ljubičarino rúso), v katerih so združeni pomladni obredi. Skupina od Sv. Marka niže Pluja bo pokazala prleško Kurentovanje

1 Slavnostnega cerkvenega sprejema kardinala Hlonda naj se udeležijo tudi narodne noše, ki se zbera na stopnišču frančiškanske cerkve na Marijinem trgu, in sicer v petek ob 5 uri popoldne. Žeteli je, da prinese s seboj cvetje, s katerim naj obispljejo kardinala Hlonda ob njegovem prihodu.

1 Zveza dekliških krožkov poziva članice in mladenke vseh ljubljanskih in okoliških krožkov, da se v čim večjem številu udeležijo sprejema papeževnega legata kardinala Hlonda v petek ob 5 popoldne na Marijinem trgu. Sprejema se udeležijo v krojih.

1 Člani križanske moške kongregacije se zberejo v nedeljo popoldne ob 2 pri zastavi v škofiji (Fügnjerjevi) ulici ob škofjskem vrtu. Prosimo, polnoštevilno!

1 Samarijane in samarijane Rdečega križa pozivamo v petek, dne 28. julija ob 19.30 na vazen sestanek na Liceju, Bleiweisova cesta. — Naelstvo.

1 Italijanski časnikar Martini Giuseppe, urednik znanega italijana lista »Giornale d'Italia«, je prišel v turek zvečer s skupino goriških Slovencev v Ljubljano. Udeležil se bo kongresa in poročal o poteku svojemu listu.

1 Okrašena mestna hiša zlasti zvečer v žaru reflektorjev zbija splošno pozornost, posebna gneča obudovalcev je pa zvečer na razsvetljenem dvorišču, ki je bogato okrašeno s cvetjem in zelenjem. Predvsem gledalci občudujejo z Bokale preneseni Narisov vodnjak, odlično delo kiparja Robbe. Podnevi in ponoči pa na dvorišče prihajajo tudi fotografi, da posnamejo ta arhitektonski bisers našega mesta.

— Pri saprtju, motnjah, v prebavi vzemite zjutraj, še na prazen želodec en kozarec naravnega »Franz-Josefa« grenčice.

1 Promet električne cestne železnice bo v soboto 29. t. m. in v nedeljo 30. t. m. zvečer na vseh progah reden do polnoči, da bodo toje vozovi na vseh progah vozili vsakih 6 minut ne pa samo vsake pol ure. Proga št. 1 bo obratovala v soboto in nedeljo ves dan od St. Vida pa do Ajdovščine, ne pa do Gradišča.

1 Živahen tujski promet v Ljubljani. Zadnje dneve je bilo opažati v Ljubljani prav živahno gibanje tujcev iz raznih evropskih držav. Tako je bilo večeraj prijavljenih do 200 tujcev, od teh 87 inozemcev. Nekateri hoteli so popolnoma zasedeni. Inozemci so prihajali iz Italije, Nemčije, Madžarske in Španije. Do 25. t. m. je bilo v Ljubljani že nad 4200 tujcev. Zanimivi so podatki o tujkem gibanju za mesec junij. V juniju je bilo prijavljenih 3943 tujcev iz raznih krajev države in 2690, torej skupaj 6633 tujcev. Prenočnim je bilo 9329. Lahko rečemo, da je Ljubljana dobila od tujcev najmanj okoli 2 milj. din.

1 Martinščica! Informativni sestanek prijavljenih gojencev bo v petek 28. julija na Liceju v fizikalni dvorani, in sicer ob 9. Odhod v počinško kolonijo bo v soboto ob 19. Zberite se točno ob pol 19 na peronu gl. kolodvora. — Vodstvo.

1 Rezervni in upokojeni častniki ter vojaški uradniki, ki etanujejo v Ljubljani in ki se na dosegani časopisni poziv niso odzvali, se opozarjajo na tozadevni razglas, ki je nabit na uradni deski glede takojšnje pismene prijave naslednjih podatkov: Priimek, očetovo ime, ime; datum rojstva; vojaški čin; poklic; vojaška pristojnost; stanovanje ter event. telefonsko število. Kdor tega ne bo storil, bo poklican na odgovor po obstoječih predpisih.

1 S počinške kolonije v Begunjah pri Cerklju se bodo vrnil fantje danes okoli 4 Avto se bo ustavil na Mestnem trgu in na Rakovniku.

1 Uprava kina Uniona tem potop sporoča svojim cenjenim kinobiskovalcem, da danes v četrti tek in jutri v petek zaradi kongresa Kristusa Kralja ne bo nobenih predstav.

1 Lepe štajerske mareljice 6 din kg. Kham Franc, Kongresni trg 8.

1 Združene sobo-erko-likarjev, pleskarjev in ličarjev v Ljubljani obvešča interese, da bodo v kratkem pomagale preizkušnje iz vseh navedenih strok. — Nekočkovane prošnje je poslati do 15. avgusta t. l. v tajništvo, Vegova ul. št. 8. Priložiti je: Potrdilo o trajanju učenja, potrdilo o vplačani oprostitini ter ohradno izpovedno obrtno nad. šole. Taksa za preizkušnjo znaša 50 din.

1 Gasilski kongres. V dnevih od 13. do 15. avgusta t. l. se vrši v Ljubljani gasilski kongres. Pripravljani odbor za kongres vladno prosi vse ljubljanske, da prijavijo odvisna stanovanja za goste. Prijave sprejema: Kongresni odbor gasilske zajednice, Tyrševa cesta 29-III.

1 Za mestne reveže je daroval g. D. Čebin, trgovec s premožem in kurivom v Wolfovi ulici

(Kurenti, Rusa, Čarga, Zlodej, Orači, Medved, Kokiči in Lúcije). Četrta skupina je panonska in bo prišla iz Beltincev. Pokazala bo šest originalnih plesov, in sicer: Meštarske ples (Tkalečka, Šotarska), Gostuvarjske ples (Točak, Samarijanka in Po zeleno trati) ter obredno kolo Marko skače... Sodelovala bo originalna muzika iz Beltincev pod vodstvom Ivana Kocipra.

Belokranjci bodo nastopili s petimi skupinami: Črnomalci bodo pokazali Črna Jurja po starem in kolo Most. Skupina iz Vinice bo nastopila s tremi skupinami Kresnic in kolo. Adleščani bodo pokazali Kresnice, Kola, Hruške, Jabolka in Lepo Anko. Metličani imajo na sporedu Metliško kolo, Obredni prizor Most, svatske prizore Rešete in Robčeci ter obredni igri Kurji boj in Turn. Skupina iz Poljane-Stari trg bo pa pokazala Kresnice in Svatsko kolo.

Ker bo mariborski festival doslej največja prireditev, ki bo pokazala naše folklorne zaklade in samobitnost slovenskega življa v najrazličnejših predelih slovenskega narodnega ozemlja, se tudi Ljubljana pripravljajo na obisk Maribora za čas festivala. Zaradi tega je na prošnjo pripravljalnega odbora sklical v turek popoldne župan dr. Jure Adlešič sestanek zastopnikov ljubljanskih društev, na katerem je priporočil insp. Wester kot zastopnik ljubljanskega župana vsem društvom, naj v čim večjem številu napotijo svoje članstvo na festival v Mariboru, saj ima ta prireditev namen vzbuditi večje zanimanje za domače narodopisne vrednote, ki so dokaz naše narodne samoniklosti. Prireditev spada med letošnje res pomembne narodne manifestacije in ima namen dvigniti med tamošnjim prebivalstvom narodni ponos. Na sestanku so zastopniki društev sklenili, da bodo objavili skupen poziv v časopisju. Osnova se je tudi poseben pripravljalni odbor, za čigar predsednika je bil izvoljen insp. Wester, za podpredsednika pa dr. Bano, predsednik društva Bela Krajina. V odbor so stopili zastopniki vseh močnejših zastopanih organizacij.

voz žaganih drv v vrednosti 360 din. Mestno poglavarstvo izreka darovalcu najtoplejšo zahvalo tudi v imenu podpiranin.

1 Z ljubljanskega trga. Včerajšnji tržni dan je bil bogato založen z vsemi živili in drugimi potrebščinami. Na trg prihaja novo sadje v veliki izbiri, tako jabolka, ki so letos dobro obrodila po mnogih krajih in ki so kvaliteto prav lepa. Cene jabolkam so od 4—7 din kg. V obilju imamo na trgu raznovrstnih hrušk od slabih do najfinjših po 3—6 din kg. Ker je na trgu vedno več bosanskih sliv na izbiro, so cene padle. Slive so sedaj

Zborovanje narodov v frančiškanski dvorani

Na „Španskem večeru“ so prinesli pozdrave vsi zastopniki narodov, vsak v svojem jeziku

Ljubljana, 26. julija.

Nocojšnje zborovanje VI. mednarodnega kongresa Kristusa Kralja v frančiškanski dvorani je bila tako lepa in iskrena manifestacija bratske krščanske mednarodne vzajemnosti, kakor je Ljubljana še ni in tudi najbližje zlepa ne bo doživela. Sprva je bilo na sporedu nocojšnje zborovanje samo predavanje kanonika Sancha z Malorce, potem pa je kongresni odbor sklenil, da se nocojšnje zborovanje izrazi tudi za pozdrave različnih inozemskih udeležencev kongresu. Tako smo slišali nocoj nadvse tople in priske, radostne in vesele, odločne in močaste besede, pa tudi nekaj grenkih in iskreno sočutje vzbujajočih pozdravov, ki so jih v najrazličnejših jezikih govorili na odru zastopniki posameznih katoliških narodov. Mnogi, ki je dvorano do zadnjega kotička napolnila, je kot najbolj občutljiv potresomer beležila te pozdrave z viharinami, zdaj pa zdaj tudi v globokem sočustvovanju porojenimi ovacijami.

Zborovanja so se udeležili vsi škofje, ki se mude na kongresu, in mu dali tako se poseben poudarek. Začel je zborovanje predsednik kongresa dr. Leonid Pitamje, ki je kot prve mu dal besedo gostu, ki je prišel na kongres iz najbolj daljne dežele, kitajskemu škofu Damjanu Cengu. Večminutni burni pozdravi so pozdravili daljnega gosta. Škof Ceng je izrekel pozdrave najprej v svojem materinskem jeziku, nato pa še v francoščini. Dejal je, da prinaša tople pozdrave iz daljne uboge in težko preizkušene Kitajske, ki jo pustoši strašna vojna, ter se v imenu milijonov katoliških Kitajcev zahvalil za lep sprejem in iskreno pozornost, katere je kot zastopnik kitajskih katoličanov deležen na ljubljanskem kongresu. Zaključil je svoj pretresljivi pozdrav z vročo željo, naj bi Kristus Kralj blagoslovil njegovo ubogo domovino in vse ostale trpeče človeštvo.

Za njim je pozdravil kongres v bolgarščini v imenu bratskih katoliških Bolgarov unijatski škof iz Sofije Kirilo Kurtev, ki je v temperamentnem govoru na koncu izrazil željo, da bi se z veliko vnemo posposlilo delo za združitev katoliške Cerkve s pravoslavnostjo.

Nato je izrekel pozdrave zastopnik madžarskega naroda bivši madžarski ministri predsednik ter prvi podpredsednik kongresnega odbora dr. Huszar. Govoril je nato še v nemščini v ognjevitih besedah o nalogah sodobnega krščanstva. Poudarjal je med drugim, da kristjani ne smemo biti bojazljivci, ampak pripravljani na velike žrtve, na mučeništvo. Spomnil se je tisočev in desetisočev krščanskih mučencov, ki so izkrcavali v Rusiji, Španiji, pa tudi v drugih deželah. Pri tej priliki je postavil za vzor in se v toplih besedah spomnil svojega dobrega političnega prijatelja iz sosedne bivše države, ki je kot prvi mučenik izkrcavati za svoj narod.

V nadaljevanju je poudarjal potrebo krščanske ljubezni med narodi, ki edina more prinesiti med njimi sporazum in mir. Sem zavesten patriot, je poudaril, ker me tako uči krščanska vera, toda obenem vem, da nad vsemi nacionalizmi stoji Kristus in da nad Kristusom in nad Cerkvijo ni ničesar v svetu. Naš simbol je pravi križ, razpelo s svetim mučeniškim telesom našega Odrašenika. Na koncu je s poudarjenim glasom poudaril, da je sprčo nevarnosti, v kateri je krščanstvo Evrope, naloga in dolžnost vseh krščanskih narodov, da se združijo v močeno fronto proti vsem sovražnikom krščanstva. Ognjevit in lehten besede madžarskega zastopnika je množica

po 5—6 din kg. Pred tedni je bilo grozdje še drago ko žefran. Sedaj je bilo grozdje — muškati že po 10 din kg. Domače breskve od sosterke, do-brunjske, dolenske in štajerske strani so po 4 do 6 din kg. Domače mareljice so po 7—9 din. Nekateri ljubljanske vrtnarice so prinesle na trg zelo lepe mareljice, ki so imele izredno dober aroma. Češnje so izginile. Pred dnevi so bile še naprodaj a se jih ni nikdo dotaknil. Borovnice so po 2 din liter, maline pa po 5 din liter. Paradizniki so bili po 5 din kg. Prav mnogo je bilo na trgu paprike, ki je po 0.50 komad. Krompir je bil po 1—1.25 din na debelo, na drobno po 1.25—1.50 dinarjev kilogram.

1 Karambol kolesarja z motociklom. V turek zvečer se je peljal po Dolenski cesti s kolesom gostilničar Omahen Jože z Dolenske ceste št. 35. Nasproti mu je privozil motocikel in po nesrečnem naključju sta trčila drug ob drugega. Pri karambolu je kolesar odletel s tako silo na tla, da si je zlomil desno roko pod komolecem.

1 Tri mlade vlomilce in potepuhe je te dni pri-jela ljubljanska policija. Izkazalo se je, da sta dva brata Stefan in Stanko, prvi star 19, drugi pa komaj 14 let, v družbi s tretjim tovarišem Janezom zagrešila celo vrsto manjših vlovov v Ljubljani in po deželi. Trojica je kradla kakor srake. Tako so se lotili starega železa v javnih skladiščih v Ljubljani. V Kolodvorski ulici so poskusili z beračenjem, pa so mimogrede hoteli odnesti z nekega podstrešja železno pečico. Uspešno so s četrtim pomagačem vlomili v paviljon Volga na velesejmu pred dobrim tednom in odnesli jestvine, sladkor, marmelado in nekaj železnice. Celu zobotrebec niso pustili na miru. Samo tam so napravili škodo za 2500 din. V drugem paviljonu so obiskali stanovanje nočnega čuvaja Petkovška in mu odnesli za 1000 din obleke in perila. Potovali so tudi po deželi. Tako so šli mimo Litije proti Stični in kradli, kar se je le dalo. Iz Stične so šli čez Trbovlje v Celje in Ptuj, kjer so v ptujski okolici v gostilni ukradli denarnico, v kateri je bilo nad 500 din. Z denarjem so se odpeljali v Maribor, od tod pa v Zagreb. Ko je zmanjkalo drobnja, so se vrnili v Slovenijo, kjer so jih po nadaljnjih tatinskih poskusih v Smarjeti pri Novem mestu spravili na varno.

Murska Sobota

Iz Francije se je vrnil naš rojak izseljenski duhovnik g. Camplin. Ostal bo pri nas do konca tega meseca. G. Camplin se bo udeležil zasedanja Izseljenske zbornice v Ljubljani. Ves čas svojega bivanja doma v Bogojni pa daje g. Camplin sporočila našim izseljencem njihovim domačim. V ponedeljek 31. t. m. pa bo v Murski Soboti v pisarni Rafaelove družbe sprejemal pritožbe in naročila od svojih izseljencev, katera bo ponesel delavcem v Francijo. Obenem z g. Camplinom se je vrnil tudi prijatelj naših izseljencev jurist g. Casar France, ki se z ostalimi slovenskimi izobraženci v Parizu mnogo trudi za zboljšanje položaja naših delavcev v Franciji. Izseljenci želijo obema socialnima delavcema prijetne počitnice v domovini.

neprestano prekinjala z vlačnimi aplavzi, na koncu pa jih je nagradila z dolgotrajnim ploskanjem.

Msgr. Velčič je v nemškem jeziku pozdravil kongres v imenu goriške nadškofije.

Ganljive prizore je zbudil s trpkim poudarkom izrečen pozdrav zastopnika bratskega češkega naroda, kanonika Jemelke iz Olomuca.

Nato so pozdravili kongres še dr. Mandić v imenu generala frančiškanskega reda Leonardija Mariabell, ki je govoril v latinskem in hrvatskem jeziku.

Prof. dr. Kolarec je govoril v imenu hrvatskih katoličanov.

Prof. dr. Kozma Abram pa je v imenu romunske Katoliške akcije govoril v italijanskem jeziku.

Slednjič je podal predsednik besede kanoniku dr. Sanchu z Malorce.

Kanonik dr. Sancha je v nemškem jeziku z izredno retorično sposobnostjo in silo razvil in razčlenil pred poslušalce pravo podobo španske državljanske vojne. Mnogi ga je nagradila z burnim odobravanjem.

Za zaključek so zborovalci zapeli še veličastno himno Kristusovega kraljestva: »Mogočno se dvigni...«

MARIBOR

Meščani!

V petek 28. t. m. potuje skozi Maribor kot zastopnik sv. očeta na kongresu Kristusa Kralja v Ljubljani Nj. Eminenca kardinal dr. Avgust Hlond.

Na kolodvoru bo prirejen visokemu dostojanstveniku slovesen sprejem ob 13.30. Mestna občina bo njemu v pozdrav okrasila poslopja z državnimi zastavami.

Vljudno vabim meščane, da store isto na svojih hišah v petek opoldne. — Župan dr. Juvan.

m Mariborska katoliška društva se pozivajo, da pošljejo k sprejemu kardinala legata Hlonda jutri, v petek, ob pol 2 na glavni kolodvor zastopstva z društvenimi zastavami.

m K sprejemu kardinala legata Hlonda na peronu pridejo ob pol 2 popoldne zastopniki oblasti in organizacij, ostalo občinstvo pa ima prost dostop na peron od pol 2 dalje.

m Maribor ob petletnici smrti generala Maistra. Preteklo je pet let, kar je izidil mariborski junak, general Rudolf Maister-Vojanov. Petletnice njegove smrti se je večeraj Maribor slovesno spominjal. Organizacija Maistrovih borcev je priredila spominsko proslavo. Dopoldne ob 9 je bila v frančiškanski cerkvi zadušnica. Popoldne ob pol 6 so se zbrali Maistrovi borci in številno občinstvo na Pobrežju na mestnem pokopališču, kjer počiva pokojni mariborski junak v grobnici. Grob sta krasila krasna venca Društva Maistrovih borcev in Narodne odbrane v Mariboru. Številni udeleženci so prinesli s seboj cvetje, s katerim so zasuli grob. Spominsko proslavo so začeli pevi mari-

POUDRE
simon
PARIS
Priljubljen puder
Parizanke!

Dve smrtni nesreči na cesti

Maribor, 26. julija.

Zadnje čase se neverjetno množijo primeri žrtve cestnega prometa. Poleg manjših karambolov in trčenj se žal dogajajo čisto tudi emrtne nesreče. Dve takšni usodni nesreči sta se pripetili v nocojšnji noči ter sta obe zahtevali človeška življenja.

Na cesti od Melja v Sv. Peter je obležal kot žrtev nesreče 30-letni zidarski delavec Anton Mlinarič. Dogodek se je odigral izven mestnega pomerja pod Meljskim hribom, tam kjer je cesta stisnjena med strmino in med Dravo. Mlinarič je bil zaposlen pri ljubljanskem gradbenem podjetju Gabrijelič, ki zida v Mariboru carinarico. v Gor. Radgoni pa neko drugo stavbo. Mlinarič je bil premeščen k delu v Gornji Radgoni ter bil včeraj moral oditi na svojo novo službeno mesto. Včeraj je dobil mezo ter se je zadrževal v mestu v raznih gostilnah. Šele ponoči se je hotel odpraviti na pot ter je v Melju silil na nek avto, ki se je z večjo družbo odpeljal proti St. Petru. Ker ga niso sprejeli na avtomobil, je odkolovratil peš po cesti ob Dravi. Iste avto pa se je čez malo časa vračal nazaj v mesto.

Pod Meljskim hribom sta se Mlinarič in avto srečala ter je prišlo do usodnega trčenja. Mlinariču so koleca polomila vse ude, strla hrbtenico ter razbila glavo, tako da je obležal na mestu mrtev. Nesreča se je pripetila okrog 3 zjutraj. Ponorečenca en danes zjutraj zapeljali v pobreško mrtvašnico, kjer bo truplo na odredbo drž. tožilstva obducirano. Mlinarič zapuša ženo in troje otrok.

Druga emrtina nesreča se je pripetila na državni cesti pri Fali. Obratovodja Fale Griesser je našel na cesti ponoči nezavestnega človeka, ki je ležal v mlaki krvi. Vso glavo je imel ranjeno. Poklical je telefonično mariborske reševalce, ki so ga zapeljali v bolnišnico v Maribor. Neurečnej pa se ni več zavedel ter je danes zjutraj ob 9 umrl. Imel je razbito lobanjo. Ugotovilo se je, da je to 47-letni zidarski pomočnik Ivan Šerblin iz Selnice ob Dravi. Ni pa še ugotovljeno, na kakšen način se je ponorečil. Zelo verjetno je, da ga je povozil nek nemški avto, ki ga je potem pustil na cesti. Avto so zadržali orožniki v Dravogradu.

Celje

c Sprejem kardinala-legata dr. Avgusta Hlonda v Celju. Jutri v petek ob 3 popoldne se bo peljal z brzovlakom skozi Celje zastopnik sv. očeta na kongresu Kristusa Kralja kardinal-legat dr. Avgust Hlond. Na celjskem kolodvoru ga bodo pozdravili zastopniki oblasti, duhovščina in zastopniki društev. Vse Celjane vabimo, da v počastitev zastopnika sv. očeta izobesijo zastave, obenem pa vse Celjane vladno vabimo, da se udeležijo sprejema kardinala-legata, da mu tako pokažemo veselje, da je ravno on prišel med nas.

c Taborne knjižice za kongres Kristusa Kralja v Ljubljani se dobijo v opatijski pisarni na Slomškovem trgu.

c Koncert poštarke godbe. Celjska poštarska godba priredi drevi ob 8 v celjskem mestnem parku koncert. Vstopnine ni.

c Gradnja mostu čez potok Bolsko. Občina Sv. Jurij ob Taboru gradi čez potok Bolsko v tiru občinske ceste — Tabor — Ponder nov most. Most bo 24 metrov dolg in 5 metrov širok ter bo imel betonske opornike in podpore, drugače pa bo iz hrastove konstrukcije. Za gradnjo je pripraveval okrajni cestni odbor v Celju 50.000 din, 15.000 din ministrstvo za gradbe, ostalo pa šentjurska občina.

c Poročila sta se v Koprivnici pri Rajhenburgu celjski trgovec g. Poženel Dominik in gđ. Vehovar Anica, ugledna hčerka Vehovarjeve družine iz Koprivnice. Novoročencema želimo obilo božjega blagoslova in sreče!

c Ureditve dela občinske ceste na Zgornji Hudinji. Celjska mestna občina razpisuje oddajo vožni za posipanje ceste v Zg. Hudinji od Polnerja do Planinske. Posipni material pride vpoštev drobi opake iz Celjske opekarne in savinskih proces a proda. Potrebno bo ca 100 kub. posipa. Ponudbe je vložiti do vključno 31. julija.

c Celjska mestna občina razpisuje dobavo in instalacijo železnega kotla za centralno peč v ljudski šoli za šolski okoliš II. v Celju. Ponudbe je vložiti do 31. julija do 10 dopoldne na mestnem poglavarstvu.

borske Ipavčeve župe, ki so zapeli pesem slovenskih fanlov »Oj Doberdob«. Nato je govoril upokojeni podpolkovnik Cvirni, za njim so govorili še drugi. Ob zaključku so zapeli mariborski pevl.

m V mariborski stolni in mestni župnijski cerkvi bo v nedeljo popoldne ob 17 pri popoldanski pobožnosti darovanje za novomajnika Ivana Kranjca, ki odide na dušnopastirstvo v Dalmacijo.

m Okrajno glavarstvo Maribor desni breg poziva vse lastnike orožnih listov, da čim prej poravnajo banovinsko takso za leto 1939.

m Stanovanja za Mariborski teden. Stranke, ki želijo za časa Mariborskega tedna oddati sobe, naj jih prijavijo stanovanjskemu uradu MT najkasneje do sobote 29. t. m. v prostorih Putnika v mestnem gradu.

m Izlet z avtobusom k Sv. Trojici v Slovenskih gorah priredi Poselska zveza v Mariboru v nedeljo 30. t. m. Odhod ob 14 izpred frančiškanske cerkve, povratek ob 20. Sprejemajo se tudi nečlanice. Prijave: Kokošinek, Slomškov trg 11.

m Tudi v Mariboru stavka pekarskih pomočnikov? Kakor smo poročali, traja v Mariboru že nekaj časa spor med pekarskimi mojstri in pomočniki zaradi kolektivne pogodbe. Ta spor se je zaostрил ter sedaj preti že stavka v pekarskih obratih. Pomočniki zahtevajo, da bi mojstri sprejeli njihov načrt kolektivne pogodbe brez vseh omejitev, dočim so mojstri pripravljali sprejeti večino zahtev, vendar pa v nekaterih točkah ne soglašajo s pomočniki. Na vsak način bi bilo umestneje, če bi se dosegel v tem vprašanju kompromis.

m SSK Maraton priredi izlet v Smarje pri Jelšah ter k Sv. Roku v nedeljo 13. avgusta z avtobusom. Ker bo ta dan v Smarju mladinski tabor, je priložnost, da se izleta udeležijo tudi drugi člani ZFO oziroma ZDK. Prijave spajema Joža Smerdel, Gosposka 23.

KULTURNI OBZORNIK

Tri razstave v Gornji Italiji

3. Leonardo da Vinci v Milanu

Milanska razstava Leonarda da Vincija spada med največje manifestacije italijanske znanosti in umetnosti. Po besedah maršala Badoglie je Leonardo »simbol in početak italijanske znanosti in tehnike, ki sta še danes temelja moderne italijanske civilizacije.«

Razstava Leonardovega dela je združena z razstavo italijanskih izumov pod naslovom »Od Galileja do Marconija.« Sedež razstave je v Palazzo dell'Arte.

Leonardo je izčrpan prikazan predvsem kot tehnik in učenjak in obiskovalec dobi vtis, da je prireditelj šlo v glavnem zato, da prikažejo nadčloveško, naravnost božansko sposobnost tega največjega renesančnega veleuma Italije. Prav zato je stopilo v ospredje Leonardovo prizadevanje v znanosti in tehniki. Od vojne tehnike, preko matematike, astronomije, geologije, geografije, hidrologije, botanike, optike, akustike, anatomije, urbanistike in arhitekture, vse je nazorno prikazano v originalnih risbah, povečanih fotografijah in predvsem v izvršenih modelih iz vseh teh strokov, ki imajo namen dokazati, da vsi ti načrti niso le na papirju možni in ustvarljivi, ampak da v resnici morejo dostajati in kar je glavno — funkcionirati! Res ogromen in odlično razstavljen material, ki je Leonardovo nadčloveško zmoglost prikazal v celoti.

Projekte, ki si jih je zamislil Leonardo o pokritih voznih vozovih, o grmečih puškah in bombardirah, o ladjah, ki se potapljajo in o letalnem stroju, je uresničila šele moderna doba v obliki tankov, strojne, podmornice in letal.

Problem sodobnosti je rešil že Leonardo. Nad vse zanimivi so arhitekturni in urbanistični načrti, posebno načrti mestnih planov v dveh etapah, s pod- in nadvozji. V arhitekturi pa je Leonardo izrazil renesančni ideal, ki mu živi pred očmi ideal osredotočenega prostora s centralno kupolo in enakomerno okoli nje razporejenimi stranskimi prostori.

Popolno sliko je nudila razstava o Leonardu anatomu in perspektivku. Anatomijo študira iz dveh vzrokov: zaradi veselja do predmeta samega, vse pozornosti so vredne risbe živčevja ali notranjih organov, prav tako njegove embriološke študije, drugi pa zato, da znanstveno zajame človeško telo v njegovi anatomske pravilnosti in lepoti popolnosti (primerjaj njegov kanon človeškega telesa), ki ga je rabil za svoje kiparsko in slikarsko delo.

Leonardo umetnik se zdi na prvi pogled slabše predstavljen. Več važnih del kot Mona Lisa, Madona v jami, Sv. Ana Samotretja in sv. Hieronim na razstavi. Vseeno pa je Leonardo v razmerju de Verrochia in v razmerju do slikar-

skega in kiparskega problema zadovoljivo predstavljen. Prav tako je zanimiva zbirka 300 slik njegovih učencev in posnemalcev, ki so zbrani v posebnih oddelkih. Izza teh se ogromen Leonardov duh pokaže v svoji polni moči in so spriči njega tudi Luini, Sodoma, Boltrafio in drugi le neokorni in nepomembni posnemovalci.

Leonardo je ena najmočnejših osebnosti v zgodovini zapadnoevropske umetnosti. Njegovo delovanje se razvija v dveh smereh v teoriji in praksi. V svojem delu »Traktat o slikarstvu«, je svojemu slikarskemu in kiparskemu delu podstavil znanstveno podlago, ki preiskuje zakone svetlobe in teme, ter linearne in zračne perspektive.

Leonardo stopi v zgodovini slikarstva na pragu med zgodnjerenesanim realizmom, ki je značilen za čas od Masaccia do konca 15. stol. in med visoko renesanso, ki je uresničila le polni ideal človeškega telesa do najvišje popolnosti v Leonardovem mlajšem sodobniku Michelangelu.

Leonardo je, oprt na svoje znanstvene studije, utrdil znanje anatomske pravilnega oblikovanja človeškega telesa, z novo točno pozicijo geometričnih likov, trikotnika in piramide, povezal figure v logično skupino in dvignil njeno učinkovitost, uredil odnos figur do prostora, katerega si je še prej osvojil v njegovi globinski razsežnosti na podlagi znanstveno-geometrične perspektive.

Z etno osvetljuje je potem dosegel enotnost upodobitve v dejanju, prostoru in optičnem pojavu in tako dosegel ideal, za katerim je stremelo zapadnoevropsko slikarstvo.

Poleg vsega tega pa je Leonardo psihološko poglubo izrazil človeškega obličja, do česar se je povzpela s svojimi karakterističnimi studijami.

Vse te osnovne sestavine Leonardove umetnosti so klasično združene na njegovi Zadnji večerji, ki je ena največjih in najboljših ustvaritev svetovnega slikarstva. Tu je v zaprtjem prostoru, ki ga obvlada z linearno perspektivo, združil v znanjo obliko 5 trikotnikov, skupine Učenika in učencev in jih med seboj psihološko povezal na tako globok in prepričevalen način, ki je bil sploh kdaj dosežen v zgodovini slikarstva. Učeniške besede »Eden izmed vas me bo izdal«, so odjeknile v dušah dvanajstih in odsev te duševne razburjenosti se kaže na obrazih apostolov na način, ki ustreza karakterju posameznika. Med Učenikom in izdajalcem pa so te besede sprožile psihološko gesto rok, ki se srečata ob skledi, kamor bosta takoj nato omočili kruh.

Leonardo je globok umetnik, eden največjih titanov duha, kar jih pozna slikarstvo zapadne Evrope.

Razstava je odprta do 1. oktobra. J. G.

Mednarodni kongres esperantistov bo letos v Bernu v Švici, in sicer od 29. t. m. do 5. avgusta. a kongres bo že 31. po številu ter se je nanj kljub politični situaciji v današnji Evropi prišlo že 700 delegatov iz 30 držav.

Dr. Ivo Lapenna: Esperanto u deset lekcija. Potpuna gramatika mednarodnog jezika, Zagreb 1939. — Je to že druga močno razširjena izdaja znanega esperantskega učbenika, ki ga je pred desetimi meseci v prvi izdal dr. Ivo Lapenna. Že to je znamenje, da je slovnica naletela na dober odjem ter se razširila med hrvatskim in srbskim narodom. Poleg gramatičnih pravil ima slovnica tudi mnogo praktičnih zgledov, ki olajšujejo učenje jezika. Vsaka lekcija ima tudi praktični dostavek. V drugem delu so vaje iz esperanta tako sestavljene, da učenec bere zgodovino esperantskega gibanja ter se obenem, ko se uči, tudi že navdušuje za ta umetni jezik. Kdor se zanima zanj, mu bo knjiga dobro dopolnila naših, prav tako dobrih esperantskih slovnice. Ta učbenik na 128 straneh je izdal Klub esperantskih akademikov v Zagrebu ter stane 10 din.

Mornariški glasnik (za maj in junij) prinaša naslednje vsebine: Milan Domajnko: Rad podmornica u borba; Dardanele, Anton Razinger: Razni načini računanja visine i azimuta, Blagoje Učumić: Mogućnost napada bojnimi otrovima na ratne brodove i zaštita od njih, Fridrich Bambič: Primena radiotelegrafije u obaveštajnoj službi, Ivan Konte: Protiaeroplanska odbrana flotnih sastava pomoću »prolietoplovnih brodova«, inž. M. Mikulić: Kotlovi za srednje i visoke pritiske, Albin Semen: Svetska konferencija za telekomunikacije u Kairu 1938 g. Ostali deli je posvečen kritičnim ocenam knjig, ki se nanašajo na pomorstvo, dalje novic iz pomorskega znanstvenega življenja, bibliografije itd. Casopis izdaja Štab mornarice, urejuje ga za kontraadmiral Julijan Luterot v Zemunu.

Iz znanstvene zapuščine pokojnega profesorja Miloša Weingerta v Pragi. Pokojni vodja slovenskih seminarjev prške univerze dr. Miloš Weingert je bil neumoren delavec na več poljih kulturnega dejstva. Tako je bil znan kot folklorist, glasbenik, muzikolog, literarni kritik, neumorni organizator slavističnih ved, izdajatelj akademskih učbenikov, najbolj pa je delal na svojem specialnem olju, ki ga je predstavljala tudi njegova stolica na univerzi: staroslovoslovanstva filologija. Njegovi učenci sedaj pišejo znanstveno oceno njegovih del, obenem pa pripravljajo tudi njegovo znanstveno zapuščino. Prof. Kurz piše v št. 3.—4. »Casopisa pro moderni filologii« o Weingertovih znanstvenih načrtih pred smrtjo. Hotel je izdati zbornik, ki bi strnil vse njegove izsledke ter rezultate drugih čeških znanstvenikov o staroslovoslovanstvu in katere vznik je on postavil v 11. stoletje. Iz njegovih privatnih opomb veda njegovi učenci, da jo je smatral za pesniško vede. Obenem z njo je zasledoval tudi vznik svetovlaškega korala. Prof. Kurz pravi, da je tudi pripravil življenjepis in oceno dela svetih bratov Cirila in Metoda, kar bi gotovo zanimalo tudi nas. Pripravljali so tudi tri zvezke »Priročnika slovenskega jezika« ter je zbiral in urejal staroslovoslovanstvo. Misli je tudi na izdajo staroslovoslovanstva evangelistarja v normaliziranem prepisu. Glavno pa se je pripravljati na spis »Zgodovini slovenskih apostolov«, s katero je hotel nadaljevati delo svojega prednika prof. Patrnika, ki ga je nasledil na praški stolici. Iz vsega tega vidimo, da je resnično velika škoda tako

za češko, kakor tudi splošno slovansko filologijo, da je umrl ta veliki učenjak, pravi naslednik velikih slavističnih predhodnikov, kakor so bili Miklošič in Jagić, pa tudi naš Murko, katerega je v vodstvu praških slavističnih seminarjev po njegovi upokojitvi nasledil pokojni prof. Weingert.

Priročnik francoske katoliške literature od 1. 1870. do danes. Tak je naslov novi izdaji tega odličnega priročnika francoske literarne produkcije novejšega časa (Manuel de la Littérature catholique en France de 1870 à nos jours, Editions Spes-Paris, str. 493, 1939, cena 25 fr.). Z svoj čas 1. 1925. je izšla prva izdaja takega priročnika, celo ilustriranega, kjer so sodelovali najodličnejši francoski katoliški kulturni delavci. Ta izdaja, ki ima isti naslov — samo, da ni ilustrirana — ni suh ponatis prve, temveč se močno razlikuje tudi po novih dodatkih ter po docela novih področjih, kakor sta kino in radiofonija. Samo nekaj sotrudnikov prve izdaje je ostalo v tej izdaji, sicer pa je napravilo obratun s katoliškim kulturnim udejstvomom več novih znanih moči. Predgovor je napisal Jožef Ageorges, kjer obravnava ravno razlike prve in te druge izdaje ter predstavlja sotrudnike nove izdaje. Nato pa sledi pregled posameznih kulturnih področij. Prvo poglavje daje pregled katoliškega pesništva v teh letih in ga je spisal Louis Chaigne. Drugo obravnava katoliško gledališče (Pierre Dumanigo), tretje, kino in radio (Paul Cezan), četrto katoliški roman (gđ. Teillard Chambon), peto katoliško zgodovino (Chanoine Aigrain), šesto kritiko (Armand Privat), sedmo katoliško časnikarstvo (Jean Morienval), osmo katoliško govornišvo (P. Landes), deveto katoliško filozofijo (Paul Archambault), deseto pa katoliško versko in mistično literaturo, ki jo je obdelal znani akademik Henri Bremond, ki je prvi izdaji 1. 1925. pisal tudi predgovor. Vsi članki imajo dopolnila zadnjih 15 let. Zaključno besedo o celotni izdaji pa je napisal Slovencec zelo naklonjen dosmrtni član francoske akademije znanosti in umetnosti, ki je napisal predgovor našemu prevodu Jurčičevega Jurja Kozjaka, Georges Goyau, in sicer o katoliškem prepovedu v francoski književnosti sploh ter njega smislu.

Tako se ta priročnik francoske katoliške kulturne delavnosti prav lepo pridružuje najnovejšim antologijam katoliškega pesništva in pripovedništva, o katerih smo že govorili v naših dnevnikih in revijah. Ne moremo pa kaj, da ne bi na tem mestu citirali uvoda v poglavje o katoliški poeziji, kjer daje pisatelj Louis Chaigne odgovor na to: Kaj je katoliška poezija, takole (str. 19—20):

»Katoliška poezija je vcepljena na dogmo. Ona dobi svoj cvet iz liturgije in uspeva v svetem žaru zakramentov. Ona razvija svoje bogastvo na podoben način, kakor Credo svoje trditve. Ona poveljuje sveto Trojico Očeta stvarnika, Besedo, ki jo je rodila Devica, Duha, od katerega je Devica spočela, Križanega od ljubezni, od mrtvih Vstalega v vsem svojem veličanstvu. Vrhovnega sodnika, Cerkev, ki odpušča grehe, Občestvo svetnikov. Večnost, ki je naš cilj in naša izpolnitev. Ona opeva naravo in odkriva v njej vidna znamenja nevidnih stvari. Ona opisuje ljubezen, ki nekaterim navdihne popolno žrtve samih sebe, ki druge dvigne, da se navežejo na ženo in ustanovijo svoje ognjišče. Ona oznanja tako oltar in ognjišče, se zanima za države in domovine. Povsod razprostira čar krščanskega reda, luč, ki je od Boga prila in se k Bogu vrača. Katoliška poezija se zanima tudi za vseмирske sile, za igro nebesnih teles. A prav tako jo najdemo v tesni zvezi s tajnimi gibanji duš, z nepopisnimi doživljenji notranjega življenja, z izrazi veselja in borbami, z bridkostmi in upi našega mesenega srca. Ona izpoveduje tudi vse težnje in vse gotovosti človeka, ki je sposoben Bogat. Katoliška poezija ni nikakršna zabava, niti tratenje časa esletov. Ona ima svoje sveto poslanstvo. Ona je podoba vsega, kar nosimo v sebi najvišjega in najbolj vzvišenega, ona etoji tam, kjer se shajata človeško z božanstvom, tam kjer se srečujeta narava in milost.«

K razstavi komunistične propagande v Španiji, ki smo jo v članku popisali včeraj. Pogled na del razstave, kjer je zbran propagandni material, ki je po svetu delal razpoloženje za »rdečo Španijo«. (Razstava je v Ljubljani v Akademskem domu, Miklošičeva cesta 5.)

ŠPORT

Nemški teniški igralci v Zagrebu

Nemška teniška reprezentanca, ki bo igrala proti našim mušketirjem za Davisov pokal, je že dospela v Zagreb. Nemci upajo na zmago, vsaj tako bi se dalo sklepati iz govora zveznega kapitana g. dr. Kleinschrodta, ki je rekel: Če bomo dobro, oziroma prav dobro igrali, bomo premagali naše igralce. Vaši igralci so zelo dobri in izkušeni borci. Vaš teren in vaše sonce daje prednost našim. Dalje je izjavil nemški kapitan, da še ne ve, kdo od Nemcev bo igral v singlu in kdo v dublu. Henkel bo na vsak način igral v obeh igrah, če se seveda ne dogodi nekaj nepredvidenega. Menzel je gotovo drugi poedinec, vendar bodo še odločevali gotovi momenti. Popoldne so imeli še kratek trening izvezmi Henkela, ki se ni počutil dobro zaradi dolge vožnje.

Kakor Nemci, tako tudi naši še niso sestavili definitivne postave.

Glavni problem za našega zveznega kapetana dr. Mladena Pavlice pa je, kako sestaviti našo reprezentanco. Zaenkrat naša postava še ni določena. Pallada je s svojo gladko zmago nad Mitičem zmedel še funkcionarje. Palladove zmage nad Mitičem ni nihče pričakoval. Edin uspeh kvalifikacijskih tekem je bil ta, da je za sestavo naše reprezentance popolnoma odpadel Kukuljevič. Nedvomno je, da je Pallada danes v sijajni formi in da njegovo postavitev v jugoslovansko teniško reprezentanco za obe posamični igri popolnoma opravičujeta dve sijajni zmagi nad Mitičem in Kukuljevičem. Vendar pa sudeči krogi v Zagrebu, ki se dobro razumejo na formo posameznih igralcev trdijo, da je Mitič boljši, ker ima boljše živce in ker je bolj napadalen in da ima zato mnogo več izgleda na zmago proti igralcu, čigar taktika je napadalna.

Po vsem tem sodimo, da bosta našo reprezentanco za tekmo proti Nemčiji sestavljala Punčec in Mitič ter da bo Pallada le gledal. Prav zanimiv je izid tekmovalca, ki so ga razpisale »Ilustrirane športne novosti« za sestavo naše reprezentance. Za posamične igre so glasovali tako-le: Punčec—Kukuljevič 264 glasov, Punčec—Mitich 213 glasov, Punčec—Pallada pa le 48 glasov.

Za igro v dvojce pa sta dobila par Punčec—Kukuljevič 258 glasov, Punčec—Mitich 204 glasov, Mitich—Kukuljevič 61 glasov, Punčec—Pallada in Kukuljevič—Pallada pa 1 glas.

Kvalifikacijske tekme pa so prav gotovo ta ljudski glas, kako naj bo sestavljena reprezentanca, postavila na glavo. Prav gotovo je zvezni kapitan in pa trener Vissault pred težko in nerodno izbiro.

Schmeling zopet v ospredju

Maks Schmeling, ki je bil pred letom katastrofalno poražen v Ameriki od črnega bombardeja J. Louisa, je postal zopet narodni junak Nemčije. Po njegovem neuspehu v Ameriki so vsi mislili, da je za vselej zapčena njegova bokarska kariera. Edino en človek je veroval v zvezdo Maksa Schmelinga, in to je bil — Schmeling sam. Po porazu v Ameriki je šel na trdo in temeljito delo, na trening, ki mu je in moral prinesel uspeh.

In res je bil njegov napor kronan z velikim uspehom. Premagal je Adolfa Heuserja, ki je branil prvenstvo Evrope v težki kategoriji in tako sam postal prvak Evrope. Najbolj značilno pri tej borbi je bilo dejstvo, da je Maks odpravil svojega nasprotnika s silovitim udarcem v borbi, ki je trajala samo 71 sekund. Prihodnji mesec bo Maks Schmeling branil svoj naslov v novi borbi z Valterjem Neuselom. Vsi Nemci so prepričani, da bo zmagal Schmeling in potem mu je zopet odprta pot v borbo za naslov za svetovnega prvaka.

Velik uspeh švicarskih alpincev

Švicarski hribolazci, ki so odšli na Himalajo, so dospeli na 7060 m visoko goro Dunagiri, potem, ko so postavili šotor na ledeniku v višini 5500 m. Že 20. junija so bili Švicarji pripravljani, da napadejo iz svojega izhodišča omenjeni vrh. Toda vreme, ki je bilo veskoti neugodno, jim je sproti prečrlo vsak načrt. Vodja ekspedicije Andree Roch je padel ob priliki neke raziskave terena v 7 m globok prepad; rešila sta ga pozneje dva člana ekspedicije. 24. junija je izgledalo, da se bo načrt uresničil, toda izredne težkoče so prisilile plezalce, da so morali nazaj. Po daljšem čakanju in po ponovnih poskusih se je potem 5. julija posrečilo napadalcem vrhov, da so dosegli 7060 m visok vrh Dunagiri, potem, ko so v višini 6700 metrov napravili prosto taborišče. Anglež Shipton se je moral leta 1936 v višini 6050 m vrniti, ko je hotel priplezati na vrh Dunagiri. Švicarji so bili torej prvi, ki so prispeli na omenjeni vrh.

Strelski šport na Estonskem

Neverjetno je priljubljen in razširen strelski šport na Estonskem. To je pokazal tudi povratek luzernskih zmagovalcev. Prav od meje pa do Tallna so bili estonski zmagovalci deležni lepih sprejemov, in to celo v najmanjših postajah. Največji in najlepši pa je bil seveda sprejem v glavnem mestu. Četudi so dospeli zmagovalci v zgodnjih jutranjih urah. Takega

sprejema je bil deležen samo dvakratni olimpijski zmagovalec Palusalu leta 1936.

Kako je pa prav za prov prišel estonski strelski šport na tako visoko stopnjo? Predvsem je treba poudariti, da je tam izbora strelske organizacija. Poleg tega imajo dobro orožje, dalje strokovne priprave in ogromno število prvostolnih strelcev. Sedaj, ko so se vrnilo tekmovalci iz Luzerna, je postal strelski šport na Estonskem še bolj popularen, postal je pravi ljudski šport. Izbira estonskih strelcev se ne vrši potom treningov, tečajev itd., temveč se spopolnjuje kader dobrih strelcev potom tekmovalcev, katerih se udeležujejo stari in novi strelci.

Prvenstvo poedincev za mesto Maribor v letu 1939

v lahki atletiki

»SOLJAP« (medklubski odbor) je razpisal za 28. in 29. in 30. julija t. l. prvenstvo poedincev v atletiki za disciplin: 100, 200, 400, 800, 1500, 5000, 10000 m in 110 m zapreke, vse mete, skoke in štafeto 4x100 m.

Za to prvenstvo so prijavili mariborski klubi skupno 69 svojih najboljših atletov, ki bodo v poedinih tečajih tekmovali za naslov prvaka poedincev.

Tekmovalci bo revija naših najboljših in najbolj marljivih atletov. Ki že vse leto pridno trenirajo in se pripravljajo, da bodo javnosti pokazali uspehe svoje priprave in poizkušali v čim večji meri izkoristiti svoje sposobnosti in moči medsebojno konkurenco. — V vrstah nastopajočih najdemo imena, kakor: Hladu, Lončarič, Orozov, Gulznik, Gregorovič in drugi, ki so dosegli na prejšnjih meetingih lepe rezultate in je pričakovati, da bo med njimi gotovo neko, ki bo skušal rušiti kak mariborski rekord.

Tekmovalje je zaradi obširnega programa razdeljeno na tri dneve, in sicer:

dne 28. t. m. ob 18.30: tek 5000 in 800 m; dne 2. t. m. ob 16: predteki 100 m, met krogla, skok v višino, predteki 400 m, 100 m finale, met kladiva, troskok, 400 m finale in zapreke 11 m predteki; dne 30. t. m. ob 8.30: tek 800 zapreke 110 m finale, met diska, 200 m predteki, skok s palico, tek 1500 m, met kopa, finale 200 m, tek 10.000 m, skok v daljavo in štafeta 4x100 m.

Tekmovalje se vrši na stadionu SK Železničarja ob Tržaški cesti.

Vljudno vabimo občinstvo, da pride na igrišče v čim večjem številu ter se na ta način vsaj deloma oddolži našim atletom, ki brez dvoma zaslужijo vsa pozornost naše športne javnosti. Atletika je brez dvoma izhodišče vsem ostalim športom — ter po načinu borbe najbolj plemeniti in viteški šport med vsemi ostalimi športnimi panogami.

Vesti športnih zvez, klubov in društev

SK Grafika. Danes seja ob 8 zvečer. Važno.

ZFO

Priprave naših mednarodnih tekmovalcev za Liege (Belgija)

Tekmovalci, ki bodo zastopali ZFO in našo državo na mednarodnih tekmah v Liegeu so v polnem treningu. Lahkoatleti so imeli prejšnji teden v Ljubljani skupni trening, ki je prav dobro izpadel, ta teden pa skupno trenirajo naši najboljši telovadci, ki bodo zastopali barve naše države na težkih mednarodnih tekmah v Belgiji. Razen dveh (ki iz službenih ozirov nista mogla dobiti dopust) so vsi v Ljubljani, ki trenirajo dnevno po šest ur pod vodstvom mednarodnega tekmovalca in načelnika ZFO br. Iva Kermavnerja.

Po pripravih sodeč lahko upamo, da bodo naši fantje dobro uspeli v Belgiji. Napredek je prav pri vseh tekmovalcih zelo lep in tako viden, da ga je moral eleherni gledalec opaziti od lanskega leta. Ako le ne bo kake posebne smole, potem lahko upamo, da bomo takoj odrezali v Belgiji, kakor naša mladinska organizacija zasluži.

Reprezentanca ZFO odpotuje iz Ljubljane v torek, dne 1. avgusta in se vrne v petek dne 11. avgusta. Potujemo tja in nazaj skozi Nemčijo, a najbrž vselej po drugi poti. Zatorej je potreben samo nemški in belgijski denar. Vsa druga navodila še sledi.

*

Častna četa ZFO.

Danes ob osmih zvečer morajo biti na Stadionu vsi, ki nameravajo sodelovati v častni četi fantov za sprejem Nj. Em. kard. A. Hlonda. Na Stadion je treba priti v kroju. Oskrbite si sive rokavice! Zbirališče je na tekašišču ob vzhodni strani arene. — I. Persuh.

FO Sv. Peter ima drevi ob osmih izredni sestanek. Udeležba za vse člane strogo obvezna.

Izbira ni težka,

kadar treba določiti časopis, v katerem naj oglašuje trgovec ali obrtnik. Vsakdo bo pri tem upošteval list, potem katerega bo prišel najsigurnejše v stik z najširšimi kupnomočnimi sloji prebivalstva. In to je naš dnevnik »SLOVENE«, ki ga bere — posebno ob nedeljah — s malo izjemo vsaka slovenska hiša. — En poskus Vas bo o uspehu prepričal!